

RA NGÀY CHỦ NHẬT

thiếu nhi

TUẦN BÁO CỦA THIẾU NHI VIỆT NAM

Chủ nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG Chủ biên : NHẬT-TIẾN

Tòa soạn : 159, Thiệu Trị (Phú Nhuận) — Saigon
Cơ sở phát hành : 62 Lê Lợi, Saigon — Điện thoại 20.348

15

TRẦN NGẬP BÀI VỞ BỒ ÍCH

với sự cộng tác của nhà văn, nhà giáo Thủ Đô

Em NGUYỄN ĐỨC HIỆP (Em
Hòa. — Anh ruột của em đã đưa ra
những lời khuyên quý báu lắm đấy.
Ở V.N viết văn không phải là nghề,
nghề, hay nói đúng hơn chỉ là một
tay trái. Muốn giữ ngòi bút không
lệ thuộc vào tiền bạc, em phải
có một nghề khác bảo đảm trước mắt.
Còn viết báo thì lại khác, đó
sự là một nghề, nhưng ký giả vẫn
lắm. Làm ký giả chân chính lại còn
vất vả hơn.

thiếu nhi

Chủ nhiệm: NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ biên: NHẬT-TIỀN

Tòa soạn: 159 Thiệu-Trị (Phú Nhuận) Sài Gòn Điện Thoại 42.152

Cơ sở phát hành: 62 Lê Lợi — Sài Gòn Điện thoại: 20.348

trong số này:

- Thư chủ nhiệm
- Thắc mắc của em
- Một động cơ điện lừ dễ thực hiện
- Thạch động Hà Tiên
- Trái đất bao nhiêu tuổi
- Em học nhạc
- Hãy giữ gìn sức khỏe
- Tò mò
- Ảo thuật
- Giải trí
- Vườn hồng
- Bướm trong vườn
- Muôn hồng nghìn tía
- Bài dự thi
- Truyện dài, truyện phim
- Tranh vui
- Các mục thường xuyên khác

Đặc biệt sáng tác mới nhất của LÊ TẮT ĐIỀU:

LÃO DAO SẮC

truyện ngắn

THƯ CHỦ NHIỆM

GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Một em thiếu nhi đã than thở với chúng tôi: Cháu chán nản quá! Cháu không có hạnh phúc. Cháu thấy hình như mọi việc cháu làm đều hỏng cả. Cháu có cảm tưởng mọi người đều không ưa cháu...

Trong quyển « Con Đường Hạnh Phúc », bác sĩ Victor Pauchet có nói: Muốn có hạnh phúc thật, các em phải bằng lòng mọi sự, đừng nên nói xấu ai, tỏ ra hào hiệp với mọi người, đừng chỉ trích, đừng ghen ghét, phải bình tĩnh trước nghịch cảnh, phải tươi cười và gieo rắc sự vui vẻ khắp chung quanh.

Bác sĩ cũng có kể chuyện anh chàng Don Quirido, một nhà quý phái ở thế kỷ XV bên Âu Châu.

Anh này yêu say mê một thiếu nữ và cũng được nàng yêu lại. Nhưng bỗng nhiên, nàng bỏ chàng để đi đến với người khác.

Chàng si tình Quirido chán nản, định tự tử, một người bạn đã ngăn kịp anh ta. Quirido liền đi tu. Lần lần, anh ta bớt đau khổ, nhưng anh ta lại cảm thấy buồn, rất buồn. Mọi vật đều đen tối, thế lương quanh anh ta. Nguyễn Du cũng đã từng than: Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ.

Trong lúc Quirido quá thất vọng, một thiên thần hiện ra khuyên bảo anh ta:

— Don Quirido! đừng chán nản. Ta sẽ làm cho nhà ngươi tìm lại sự sống. Ngươi sẽ được vui sướng. Hãy nghe theo lời ta.

Anh ta vội đáp: Tôi xin vâng lời ngài. Tôi sẽ cố gắng. Vị thiên thần liền đưa cho anh ta một tấm gương và bảo rằng: Tấm gương này sẽ phản chiếu hình ảnh của ngươi. Ngươi hãy nhìn hình ảnh ngươi trong gương này: Ngươi nhăn nhó, thiên hạ sẽ tỏ vẻ mặt buồn rầu với ngươi. Ngươi mỉm cười, thiên hạ sẽ mỉm cười với ngươi.

Anh ta mỉm cười. Vị thiên thần bảo tiếp: Ngươi hãy hứa với ta mỗi khi thức dậy, ngươi sẽ mỉm cười trước tấm gương và ngươi phải giữ nụ cười ấy suốt ngày để gây cái cười xung quanh ngươi.

Don Quirido thề vâng lời. Đêm đó, anh ta ngủ rất ngon lành. Sáng hôm sau, khi trời vừa bình minh, anh ta thức dậy. Anh ta làm

y theo lời vị thiên thần dẫn dò. Tâm hồn anh ta đầy phấn khởi, tràn ngập vui tươi. Anh ta ca hát luôn miệng.

Từ lúc đó trở đi, anh ta luôn vui cười và làm cho các tu sĩ sống gần anh ta cũng vui lây. Mọi người xung quanh anh ta đều tươi cười theo anh ta. Anh ta thường hay kể lại những câu chuyện vui, những mẩu chuyện yêu đời, những cái hay, cái đẹp của mọi sự xung quanh. Anh ta thấy vui sống: đời anh ta trở nên êm đẹp.

Chỉ trong một thời gian ngắn, chưa đến một tháng, tu viện này trước kia đầy không khí tù hãm, buồn tẻ, nay lại tràn ngập tiếng cười, tiếng hát, ai nấy đều vui tươi.

Các em thân mến,

Tương lai các em đều nằm trong tay các em. Hạnh phúc các em cũng nằm trong tay các em. Các em hãy tươi cười với những người xung quanh các em, những người người này sẽ tươi cười với các em.

Các em hãy gieo rắc sự vui vẻ xung quanh các em.

Các em hãy gieo rắc tình thương xung quanh các em. Chắc hẳn các em sẽ được mọi người yêu mến. Các em sẽ được hạnh phúc.

Thân ái,

NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

THẮC

MẮC

CỦA

EM

Muốn tham dự mục này, các em viết tối đa 2 câu hỏi vào một mặt giấy rồi gửi về tòa soạn, ngoài phong bì để MỤC THẮC MẮC CỦA EM.

Sở dĩ tòa soạn giới hạn 2 câu mỗi lần vì trang báo có hạn, phải dành chỗ đăng câu hỏi của nhiều em khác.

HỎI : Em có thắc mắc này, chắc có lẽ là thắc mắc của đa số độc giả Thiếu Nhi, nhờ anh giải đáp cho. Lương tháng của Tổng Thống, Phó Tổng Thống, Thủ Tướng, Bộ Trưởng v.v...

Em THANH-TOÀN
(Tam-Kỳ)

ĐÁP : Không kể mặt phí hay phụ cấp, lương chính thức của các

vị mà em hỏi như sau :

- Tổng Thống : 300.000 đ.
- Phó T.T. : 185.000 đ.
- Thủ Tướng : 175.000 đ.
- P. Thủ Tướng : 135.000 đ.
- Q. Vụ Khanh : 115.000 đ.
- Tổng Trưởng : 100.000 đ.

(Câu hỏi về thẻ thao của em tòa soạn đang sưu tầm tài liệu. Sẽ trả lời sau).

HỎI : Gần đây có một loại diêm sinh quẹt trên tường cũng cháy. Anh có thể cho biết ở đầu diêm làm bằng chất gì ?

SƯƠNG ĐƠN CÔI
(Tam-Kỳ)

ĐÁP : Đây không phải là một phát minh mới lạ gì. Thay vì diêm củ ta phải quẹt vào vỏ bao thì người ta đặt chung các hóa chất vào đầu

quẹt để khỏi phải dùng tói nữa. Các hóa chất này có lưu huỳnh, Clorat Kali, bioxyt Măng gan (gây ra sự oxyt hóa).

HỎI : 1) Em thường nghe cháu đích tôn, vậy đích tôn là gì ?

2) Ở dưới góc những nhạc em thường gặp, thì dưới góc G.P. số 1072/BTT/PE

em thắc mắc những chữ này đó là gì ?

NGÔ-MINH-CÂN
(Biên-Hồ)

ĐÁP : 1) Cháu đích tôn là con lớn nhất của người con trai của mình. Trong trường hợp con trai trưởng của mình không có con thì cháu đích tôn là con trai lớn nhất của người con trai kế tiếp.

2) Những chữ viết tắt là Giấy phép số 1072 - Bộ Thông tin và Truyền thông - Phối Hợp Nghệ Thuật.

HỎI : Khi tốt trời, em thấy bầu trời màu xanh dương, màu đỏ có phải là mây không ? Tại sao nó không như những đám mây khác.

2) Em xem trong Thiển thị thấy nói các khoa học gia nghiên cứu về hỏa tinh sau khi chinh phục được mặt trăng. Em nghĩ thì thật là một chuyện lạ nhất thế giới vì hỏa tinh (trời) rất nóng, làm sao các vật có thể lên đó được.

NGUYỄN HOÀNG NAM
(Cái Răng)

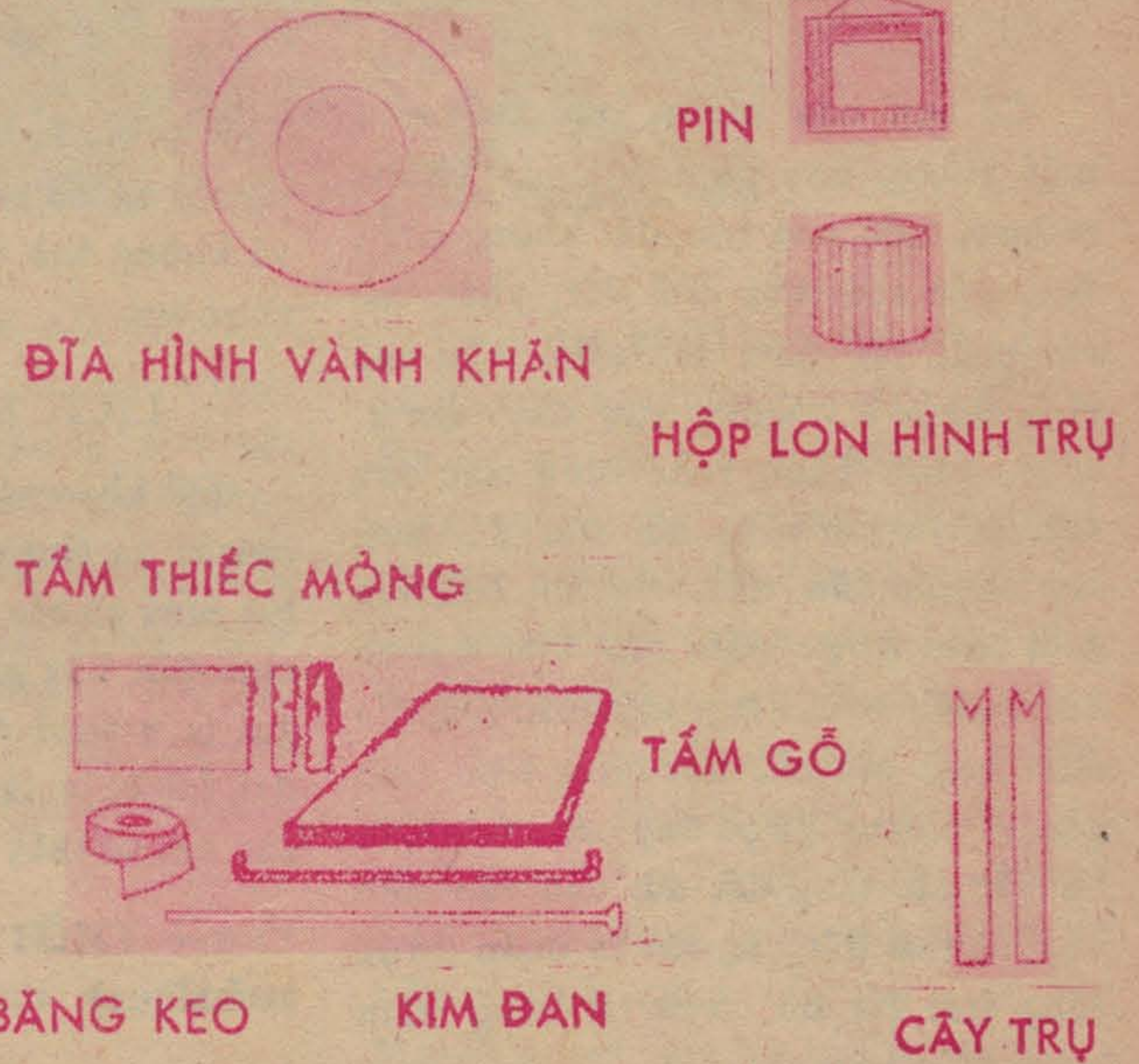
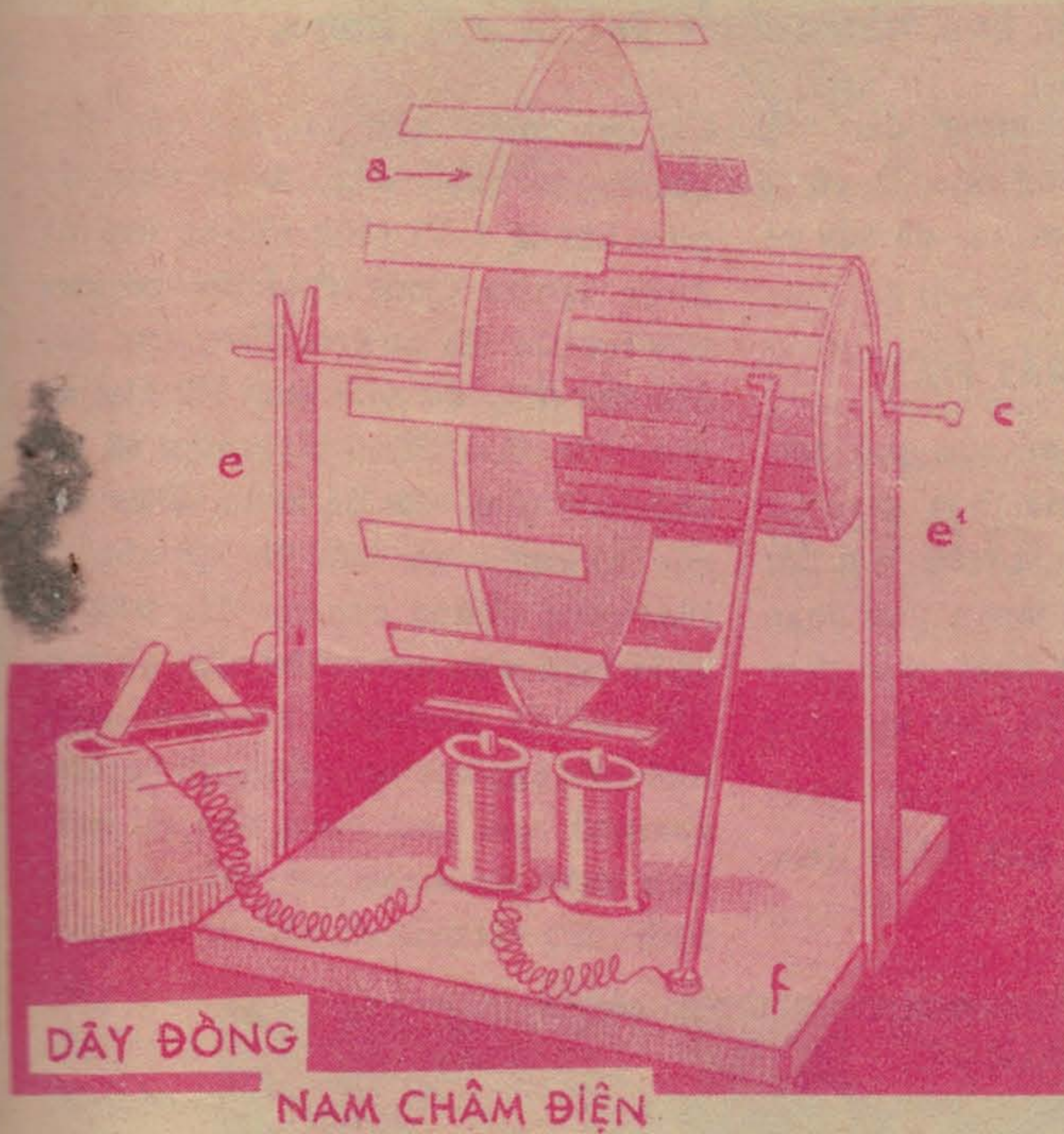
ĐÁP : 1) Màu xanh ấy không phải là mây. Màu xanh là do bị khí quyển hấp thụ. Nên khi sáng mặt trời có 7 màu xuyên qua khí quyển, màu xanh bị hấp thụ và bị giữ lại. Do đó em thấy bầu trời xanh. Trong một số tới sẽ có bài nói rõ về đề này.

2) Hỏa tinh không phải là một hành tinh mà chỉ là một hành tinh trong vận quanh mặt trời. Trong hệ dương hệ của chúng ta, mặt trời ở trung tâm, có 9 hành tinh quay quanh là Thủy Tinh, Thổ Tinh, Hỏa Tinh, Mộc Tinh, Kim Tinh, Diêm Tinh, Thiên Vương Tinh, Hải Vương Tinh, và Sao Diêm Vương.

(Xem tiếp trang 2)

MỘT ĐỘNG CƠ ĐIỆN TỬ

— DỄ THỰC HIỆN —

TRẦN NGỌC KÍNH

Đây là một phương cách thực hiện một trong vài loại động cơ điện tử mà các bạn trẻ ham thí nghiệm có thể làm được với một khoản tiền phí tổn không nhiều lắm.

Trước hết xin các bạn hãy xem cho kỹ các hình vẽ để chuẩn bị vật dụng đầy đủ, rồi đọc thật cẩn thận bài này hầu bắt tay vào việc ráp nối động cơ cho dễ dàng.

Bạn chuẩn bị một đĩa bằng bìa cứng hình vành khăn có bán kính lớn là 5 cm và bán kính nhỏ là 2 cm.

Trên chu vi của đĩa bằng bìa cứng này bạn dán 12 tấm thiếc mỏng (thứ thiếc làm hộp lon có thể bị nam châm hút), mỗi tấm có kích thước là 4 cm chiều dài là 0,5 cm chiều ngang. Bạn phải dán thật khéo tay và đều đặn 12 tấm thiếc này lên chu vi của đĩa vành khăn trên.

Trục quay là một cây kim đan áo bằng kim loại (dẫn điện được) xuyên qua một hộp nhỏ hình trụ có đường kính ở đáy là 4 cm và chiều cao là 5 cm, và đáy được soi lỗ đúng tại tâm để xuyên cây kim đan qua.

Như bạn đã thấy trên hình vẽ, mặt ngoài của hộp lon hình trụ (bằng kim loại dẫn điện được) ta phải dán 12 tấm giấy cách điện (không dẫn điện) thật đều nhau, những tấm giấy này dùng để cắt điện một cách đều đặn. Nhớ giấy phải được dán thật sát vào hộp lon, rồi hộp lon lại được dán dính vào đĩa hình vành khăn.

Cây kim đang làm trục quay sẽ được gác lên hai cây trụ e và e' bằng kim loại đóng chặt vào một tấm gỗ f. Rồi trên tấm gỗ f ta phải đặt hai cuộn dây nam châm điện (các cuộn dây này có ở trong chuông điện), và

ta phải điều chỉnh chiều cao thế nào để các cực của nam châm điện chỉ cách các tấm thiếc dán chung quanh đĩa vành khăn một khoảng nhỏ chừng 2 mm

Cuối cùng bạn phải có một sợi dây đồng hơi lớn một tí, thật thẳng, một đầu gài kỹ dưới tấm gỗ f còn đầu kia thì nhẹ lên hộp lon hình trụ.

Vậy là xong, bây giờ bạn chỉ cần theo hình vẽ để mắc dây điện. Một sợi dây điện nối từ cực âm (—) của pin đến cây trụ e. Một sợi dây điện khác nối từ cực dương (+) của pin đến nam châm điện, rồi dây từ nam châm điện ra được nối với thanh đồng đang ở thế tựa nhẹ lên hộp lon. Bạn hãy dùng tay quay nhẹ một tí xem, động cơ của bạn vừa thực hiện sẽ quay mãi cho tới khi hết pin mới thôi đấy.

Chúc bạn thành công.

Trái Đất bao nhiêu tuổi? VÀ NHỮNG THỜI ĐẠI ĐỊA CHẤT

YẾN LY

« Trăng bao nhiêu tuổi trăng già,
Núi bao nhiêu tuổi gọi là núi non ».

Có em nào muốn biết tuổi của mặt trăng, hay gần gũi với chúng ta hơn, tuổi của trái đất không nhỉ? Nói đến tuổi của trái đất, chắc các em phải lắc đầu, lè lưỡi: « Ai mà tính được? » Đúng vậy đấy, em ạ. ai mà tính được tuổi đích xác của trái đất, có ai sống hồi trái đất mới lập thành đâu nhỉ, vậy thì làm sao biết chắc được năm nay trái đất có bao nhiêu tuổi; tuy vậy, các nhà địa chất học, các bác học cũng tính toán phỏng chừng được đấy các em ạ. Căn cứ vào các tầng đất đá, cấu tạo nên vỏ của trái đất, người ta đoán được rằng trái đất đã có cả từ hàng trăm triệu năm nay rồi.

Các nhà bác học nghiên cứu vỏ trái đất, và các di tích của các con vật, còn lại trong đó. Trong lúc nghiên cứu lịch sử của trái đất, họ cũng nghiên cứu luôn được lịch sử của các giống vật, các loại cây cỏ, và cả của loài người nữa. Người ta đã tìm thấy, chôn sâu trong những tầng băng và được giữ lại nguyên vẹn lạ thường, vài bộ xương của con « ma mút » (mammouths, thú voi rất lớn) tổ tiên của loài voi bây giờ.

Tất nhiên là những phát giác ấy cũng hiếm có, nhưng các nhà bác học cũng cần phải tìm được những di tích của các loài vật hay của cây cỏ, bây giờ đã biến mất (tuyệt chủng), và đôi khi, chỉ cần dấu vết của chúng in lại trên đá là cũng đủ cho công cuộc khảo sát. Những dấu vết đó đối với chúng ta, chẳng có nghĩa gì cả, nhưng đối với các nhà bác học, chúng nói lên những sự bí mật của một thế giới kinh khủng và vĩ đại, đã có trước khi có loài người.

Thế giới ấy kinh khủng đến nỗi người ta có thể tưởng như là vô lý và không thể tin được nó đã xảy ra thực sự.

LỊCH SỬ TRÁI ĐẤT

Đề khảo sát lịch sử của quả đất, người ta thường chia thời gian từ lúc mới có các sinh vật trên trái đất cho đến bây giờ, ra làm 5 giai đoạn gọi là 5 thời đại địa chất, mỗi thời đại lại chia làm nhiều chu kỳ, như các em sẽ thấy sau đây.

1— THỜI ĐẠI CỎ XƯA (ère archaïque)

Em cũng biết rằng trước đây nhiều triệu năm trái đất rất khác biệt với bây giờ, vỏ trái đất còn mỏng nên trái đất chưa vững vàng, núi lửa phun lửa khắp nơi (như trái banh chứa đầy nước bị thủng nên phọt nước ra ấy mà vì một trái đất là chất lỏng gọi là dung nham.) Khi hậu lúc đó thay đổi luôn, đột ngột và mạnh mẽ. Bão tố, động đất, vv... làm đảo lộn tất cả các tầng đất vừa mới nổi lên trên mặt nước biển, và năm châu của chúng ta cũng chưa thành hình.

Hàng triệu năm qua đi trước khi trên trái đất mang bộ mặt thù nghịch và ảm đạm này, đã xuất hiện sự sống đầu tiên.

Các em muốn biết tại sao các nhà bác học lại quyết đoán được như vậy phải không? Vì rằng những lớp đá được tạo ra trong thời đại cổ xưa này thì dày lối 20 km. Tầng lớp này còn tìm thấy được ở Gia Nã Đại và miền bắc Âu Châu, tất nhiên là rất khác với tầng đất đá khác. Dấu vết của những sinh vật để lại cho ta thấy rằng những con vật đầu tiên đã xuất hiện vào cuối thời đại cổ xưa này, đó là những con vật bé xiu, những động vật nguyên sinh (protozoaires), dài nhất cũng chỉ lối ngắn hơn một millimét, cơ thể và cách sinh sống rất giản dị, chúng là những

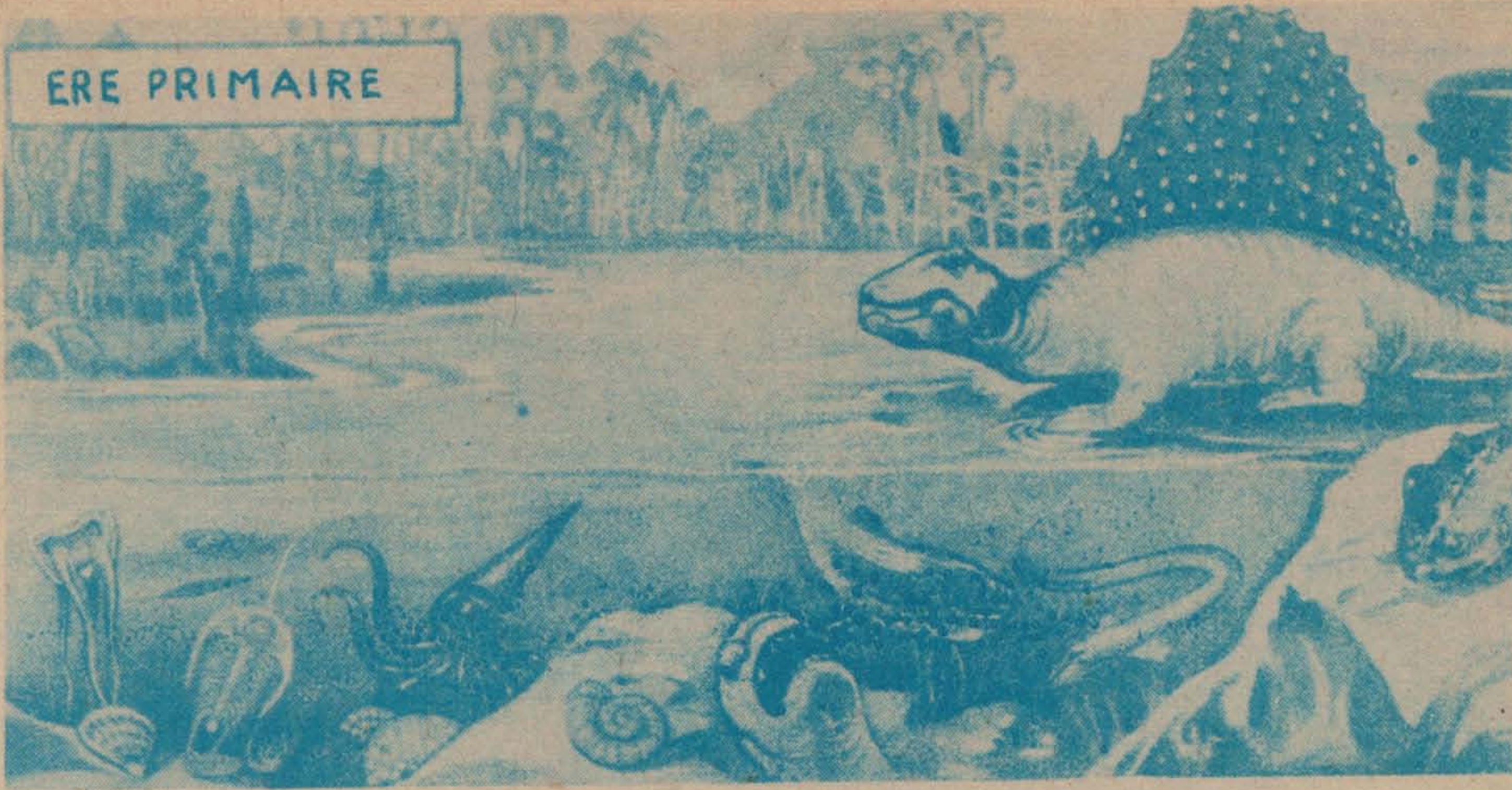
dấu hiệu đầu tiên của một thế giới mới (thế giới của các sinh vật trên trái đất)

2) THỜI ĐẠI ĐỊA CHẤT THỨ NHẤT (Ère primaire).

Trong thời đại này, cũng dài lâu vài triệu năm, tầng đất đã được tạo thành dày lối 17 km, những dấu hiệu của sự sống các cây cỏ và thú vật cũng hiện ra thường hơn.

Các thú vật cũng khác hơn, bây giờ lại có sự hiện diện của một loài vật cũng sống dưới nước, như những con vật nguyên sinh, nhưng lần này chúng lớn hơn, có con dài tới 60 cm và thân thể bị chia ra bởi

ERE PRIMAIRE

3 đường rãnh. Những con này ngày nay cũng đã tuyệt chủng (từ hàng triệu năm rồi), bây giờ chỉ còn sót lại những giống nổi xa xôi của chúng, là những con cua của chúng ta, nhưng cũng chẳng giống chúng là bao.

Trong các vùng nước biển, có rất nhiều con vật sinh sống, và cơ thể của chúng càng ngày càng biến hóa phức tạp thêm lên, vài loại con vật còn sống từ thời ấy cho đến bây giờ. Trong thời gian đó, trái đất cũng thay hình đổi dạng. Hai châu mới nổi lên ở vùng nam cực, và cách xa nhau bằng một biển rộng mênh mông (biển Thétys). Cả triệu năm qua. Các núi ở Âu châu và Mỹ châu cũng được thành lập. Trong thời gian đó, cây cỏ cũng mọc lên từ các vùng đất mới nổi, cũng không có nhiều loại bằng bây giờ. Các rừng dương xỉ lớn tướng, và thân tròn tỏa bóng xuống các con sâu và các con rắn đầu tiên. Những con vật hóa thạch để lại cho ta di tích.

3— THỜI ĐẠI ĐỊA CHẤT THỨ HAI (ère secondaire).

Trong thời kỳ này, người ta thấy rất nhiều những con vật có vỏ nhỏ, hình xoắn ốc (coi hình) được tạo thành.

(Còn rất nhiều di tích trong các tầng đất). Nhưng những con vật độc chiếm trái đất. Thời đại này là thời đại của các loài rắn rết đủ các loại, dưới nước, trên mặt đất, trên không trung: những con rắn to tướng ghê khiếp, sống trong những giòng nước bề chảy mạnh và ồn ào. Những con

khác bò lồm ngồm trên mặt đất, hoặc là mọc cánh bay lên không trung. Dưới nước còn có những con vật (Ichtyosaures) hình thù gần giống các loại cá bây giờ, và những con vật to lớn (Dinosaures), giống như các con rồng để sợ trong các cổ tích. Trên không trung có những con rắn có cánh (Ptérosaures) kinh khủng, lưng cứng nhắc.

Trong thời gian này, có một loại thú mới được sinh ra: Những con vật loài có vú.

Thời kỳ này dài bao nhiêu năm? Mà trong đó các con vật kinh khủng nhất mà trái đất đã từng có, được sinh ra và chết đi? Có lẽ cả nhiều triệu năm. Thiên nhiên thì chậm rãi trong các cuộc biến thiên, và trong lịch sử của nó!

4— THỜI ĐẠI ĐỊA CHẤT THỨ BA (ère tertiaire).

Thời kỳ mà loài người sắp xuất hiện đã gần tới rồi: không cần phải đợi cho thời kỳ này qua đi, nghĩa là vào quãng 50.000 năm, thì loài người đã hiện diện trên trái đất, và bên ngoài trái đất cũng đã đổi thay rất nhiều, và đã rất dễ sống hơn.

Trái đất bắt đầu giống như hình dáng mà ta thấy bây giờ; những dãy núi đã nổi lên, Hy Mã Lạp Sơn, núi Alpes và núi Pyrénées (Âu châu). Những châu đã bắt đầu thành hình; Cây cỏ đã trở thành như bây giờ. Và phía khác, những con vật cũng đã thay đổi nhiều: loài có vú đã xâm chiếm những vùng đất nổi lên khỏi mặt biển. Ta dễ ý thấy sự xuất hiện của những con Hipparion, tổ tiên của loài ngựa bây giờ, và con Mastodontes, mà từ những con này phát xuất ra loài tê giác bây giờ; người ta lại thấy những con khỉ đầu tiên. Những con vật khác (mà sau này đã mất giống), cũng không thiếu: Thí dụ như những con Nummuliteo, vỏ hình tròn như đồng tiền, người ta còn tìm thấy chúng rất nhiều trong các tầng đá vào thời kỳ này.

5— THỜI ĐẠI ĐỊA CHẤT THỨ TƯ (ère quaternaire).

Loài người có lẽ đã bắt đầu xuất hiện, thì một hiện tượng quan trọng, liên can tới nơi ở của các thú vật trên trái đất, và liên can tới hình dạng trái đất, đã xảy ra: trái đất bỗng nhiên lạnh đi rất nhiều, có lẽ vì trái đất đã xích ra xa mặt trời

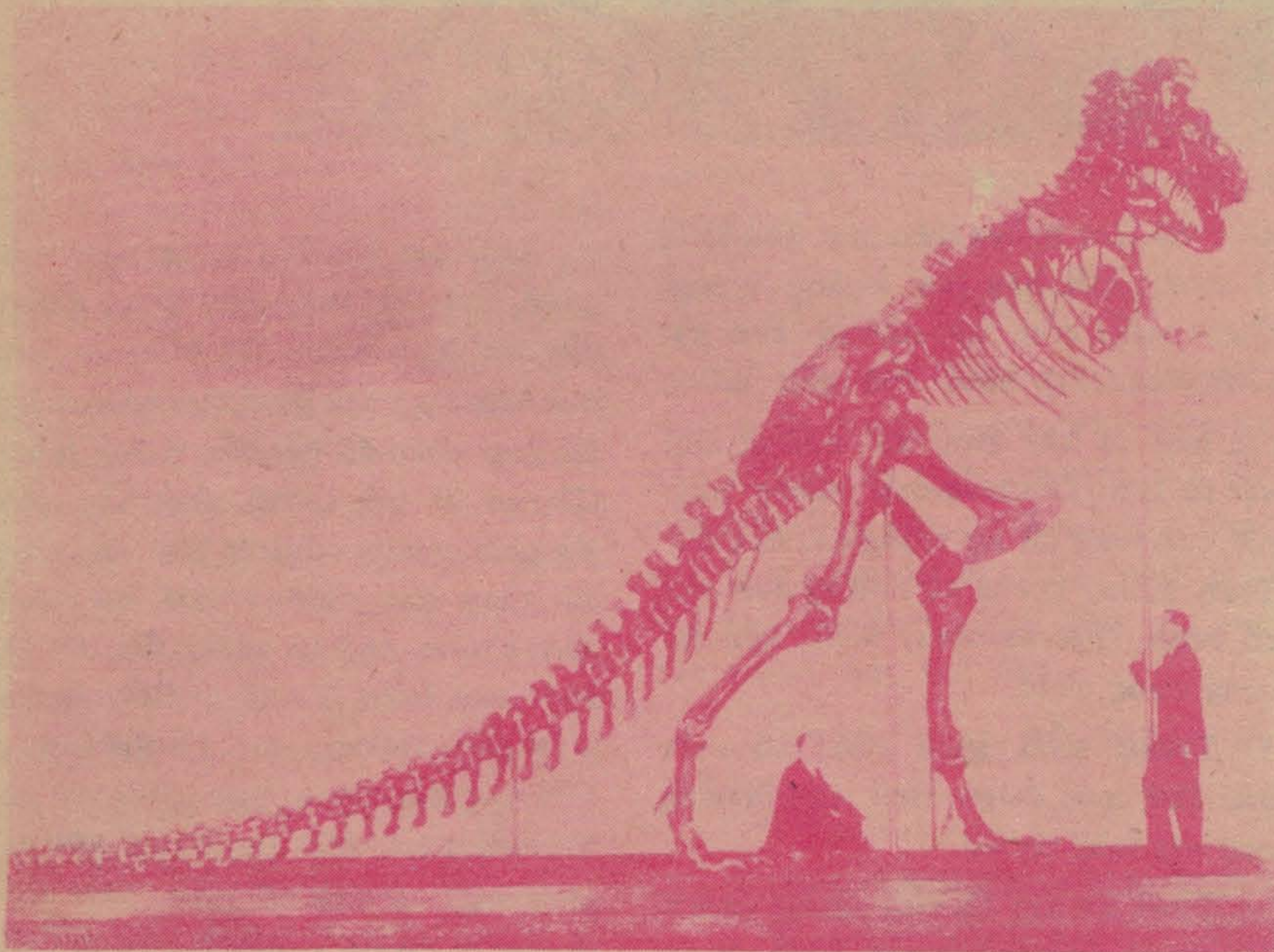
ERE SECONDAIRE

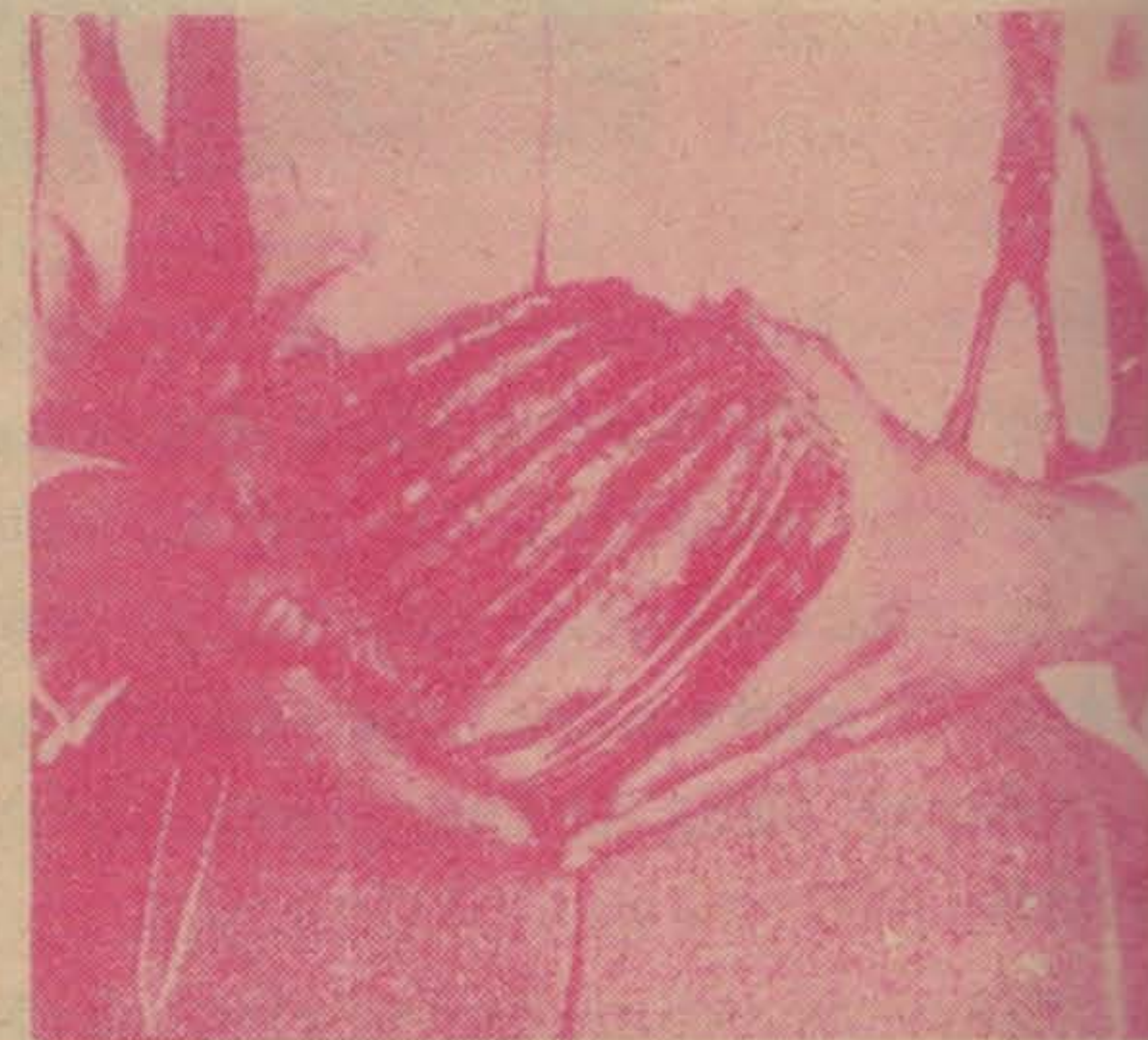
chẳng may cho chúng ta, những gì liên quan đến sự xuất hiện của loài người trên mặt đất hãy còn bao phủ bởi nhiều huyền bí. Vài nhà bác học nghĩ rằng loài người đã có từ thời địa chất đại thứ ba, vài người khác, trái lại, lại tin rằng loài người chỉ

nhiều hơn làm cho tất cả Châu Âu và miền bắc Châu Mỹ bị bao phủ bởi một lớp băng tuyết rộng lớn, lớp băng này chạy đến tận miền Địa Trung Hải. Nhiều con vật chuyên ở miền bắc, như các con gấu ở trong hang, và những con « ma mút »

(mammoth) cũng cùng với người, di chuyển về miền nam. Nhưng xuất hiện cách nay có 500.000 năm, trong thời đại địa chất thứ tư này, sau vụ đóng băng thứ hai. Đó là một thời kỳ quan trọng trong lịch sử của trái đất: Thời kỳ mà trên trái đất đã có loài người.

Con Tyrannosaure sống cách đây hàng triệu năm, đang được ráp nối để khôi phục lại hình dáng của nó : dài 15 m đến 18 m đầu cách đất 6 m, cân nặng hàng ngàn kilô, chân sau chỉ có 3 ngón với những vuốt khủng khiếp. Riêng răng của nó, mỗi cái cũng dài tới 15 cm.

Một cái răng của con Dinosaurre được tìm thấy ở gần Budapest (Hung Gia Lợi). Răng này nặng 2 kí rưỡi khiến cho ta hình dung được thân hình to lớn của nó.

Một chuyên viên đang khôi phục một con Brontosauure (nặng 30 tấn) hiện nay đã tuyệt chủng. Công việc đòi hỏi một sự tỉ mỉ và dụng nhiều công phu.

Đã cho khắp nước non mình
Thêm non nước thêm tình nước non

Thạch Động HÀ TIÊN

NGUYỄN TÀI NĂNG

(tiếp theo)

Cũng thế ấy, Thạch-Động Hà-Tiên
phải bởi nước của Vịnh Thái-Lan.
Vừa rồi, thuở ấy trái núi này còn ở
đáy biển. Vào thời địa chấn thứ
nhất mới nhô lên khỏi mặt nước cùng
với các núi lửa, nay trên đỉnh núi Thị
Trùng gần đây còn miệng của hỏa-diệm-
sơn cũ. Ba nhà địa chất học : Bouault,
Lamotte, và Gubler có nói đến hiện-tượng
như vậy. Ngày nay, trên sườn núi các hải-
động địa diện Hà-Tiên hãy còn nhiều
động vỏ sò ốc.

Về « cách vật trí tri », chắc du-
khách cũng đồng-ý với câu thơ sau
của chúng tôi :

Nhìn xem vạn vật muôn hình,
Biết thêm nguyên lý, trí mình mở
mang.

Và, sau đây, xin quý-khách hãy
đi « gót ngọc » vào bên trong tòa
kiến-trúc hùng-vĩ để xem các hang
động âm-u và kỳ-lạ.

Miệng hang vào động, rộng độ
hai thước, và cao cỡ bốn thước.
Đi lọt vào bên trong, giữa ánh
sáng mờ mờ huyền ảo, mọi người
đều để ý ngay đến một cái động rất
lớn, cao độ hai mươi thước, tức
là gần đến một phần ba bề cao của
khối đá không lồ. Tóm lại, khối đá
Thạch Động bị bong ruột : Ta có
thể hình dung bên ngoài là vỏ một
cái dừa, và cái động lớn bên trong
là cái gáo dừa.

Chỉ có cái động này là chánh yếu,
từ đó lại có nhiều cửa động khác
thông ra tứ phía. Gió và ánh
sáng bên ngoài lọt vào làm ra chỗ
rất chỗ sáng một cách mờ ảo, và
một bầu không khí lành lạnh.

Mây khói tụ tập và lọt vào các
cửa động, nên Mạc Thiên Tích, vừa
là vị Minh chủ của « tiểu quốc » Hà

Thạch Động Hà-Tiên nhìn tổng quát như một cái nón cối hay
cái mũ lông của người kỵ mã Anh Quốc. Vách đá thẳng đứng,
bị bào mòn bởi sức « Xâm thực ». Giữa là con đường trắng nhựa
từ Hà Tiên lên, và bên mặt là Đồi Ông Xiêm.

Tiên, vừa là người sáng lập thi phái
Chiêu Anh Các, có hạ bút viết bài
« Thạch Động Thôn Vân » (động đá
nuốt mây) bằng thơ Nôm, thể
Đường Luật như sau :

Quí trở thần xoi nới một tòa,
Chòm cây khóm đá dấu tiên gia.
Hang sâu thăm thẳm mây vun lại,
Cửa rộng thỉnh thoảng gió thổi qua.
Trống lồng bốn bề thấu thể giới,
Chang bang một dãy chứa yên hà,
Chân trời mới biết kho trời đầy,
Cân đai hèn chi rõ ý, la.

Đó là một bài trong quyển thơ
Nôm nhan đề « Hà Tiên Quốc Âm
Thập Vịnh ». Theo thứ tự tám câu
thơ trên, Họ Mạc muốn nói rằng

phải là quí thần, tiên thánh mới trở
xoi chạm khắc ra được một tòa kiến
trúc thiên nhiên kiên cố và khéo
léo như Thạch Động này. Chòm
mây khóm đá là dấu tích nhà cửa
của thần tiên.

Mạc Thiên Tích, mượn cảnh
Thạch Động do bàn tay thiên tạo,
để ám chỉ Hà Tiên Trấn sở dĩ được
thành lập là do bàn tay phá thạch
khai sơn của thân sinh mình là Mạc
Cửu.

Thật vậy, Mạc Cửu sanh ngày
mùng 8 tháng 5 năm Ất Mùi (1655)
là người Hán Tộc, quê ở Lôi Châu
thuộc tỉnh Quảng Đông (Trung Hoa).
Nhà Minh mất, Nhà Thanh bắt dân

trong nước phải cạo đầu và ăn mặc theo người Mãn Châu. Điều này khiến cho dân Trung Hoa phản uất đến độ họ thích mất đầu hơn là mất tóc, và mong ước khôi phục nhà Minh vừa bị lật đổ. Mạc Cửu vẫn đề tóc chống Mãn Thanh, chạy xuống Hoa Nam. Không còn đất dung thân, Mạc Cửu di cư cùng nhiều hoa kiều bằng đường biển đến tận Vịnh Thái Lan, qua tận đất Chân Lạp (tức nước Miên bây giờ)

Lúc này là năm Tân Hợi (1671), Mạc Cửu mới mười bảy tuổi (17), mà biết khéo lo lót cho quần thần nên được quốc vương Châp Lạp cho ra đất Mang Khảm (tức là vùng Hà Tiên) làm Ốc Nha (tiếng Miên OKNHA), một chức vụ cao cấp như Tỉnh Trưởng, khai khẩn đất hoang, lập hải cảng Phương Thành (Hà Tiên), đón tiếp thuyền buôn các nước lấy thuế, cùng mở « hoa chi », tức là nhà chứa cờ bạc và ca kỹ.

Mạc Cửu mở mang bờ cõi đất Mang Khảm (thuộc miền duyên hải, phía Tây của Thủy Chân Lạp) và lần lần biến cuộc « tị nạn chánh trị » thành một cuộc « di cư kinh tế và văn hóa ».

Nên biết, lúc bấy giờ cuộc Nam Tiến của ta chỉ mới đến Mô Xoài (Bà Rịa) và Nông Nại (Đồng Nai Biên Hòa). Thế là Mạc Cửu đã đến đất Miên trước người Việt.

Mạc Cửu thành lập rải rác từ biên giới Xiêm xuống tận mũi Cà Mau xã: Hà Tiên làm trung tâm, Hương Úc (Vũng Thơm, Kompong Som), Trưng Kê (Long Kỳ, Réam) Cần Một (cần Bột Kampot) Giá Khê (Rạch Giá), Long Xuyên (tức là Cà Mau), và Phú Quốc. Tuy là một Ốc Nha (trình trưởng), nhưng Mạc Cửu muốn tự xem mình như một « tiểu vương » chiếm giữ một « tiểu giang san ».

Vì sợ Cao Miên và Xiêm La xâm lấn, đến tháng 8 năm Giáp Ngọ (1714), Mạc Cửu đem bảy xã của mình sai phái xin cho sáp nhập vào lãnh thổ Việt Nam để làm thế ỷ dốc. Chúa Nguyễn Phúc Chu ưng thuận, và phong cho Mạc Cửu làm Tổng Binh của Hà Tiên Trấn, nhưng họ Mạc

vẫn coi Hà Tiên là một « lãnh thổ tự trị », dưới danh nghĩa là « nước chư hầu » của Việt Nam.

Năm Ất Mão (1735) Mạc Cửu từ trần, Mạc Thiên Tích « kế vị », được phong chức Tổng Binh, và cũng nuôi mộng lớn tranh bá đồ vương. Thiên Tích mượn cảnh « ĐÔNG ĐÁ NUỐT MÂY » (thạch động thôn vân) do bàn tay thiên tạo « quỷ trồ thần xoi nòi một tòa » để nói rằng Hà Tiên Trấn, hay « Trấn Phương Thành » là do công sáng lập, phá thạch khai sơn của Họ Mạc.

Bài « thơ khẩu khí » này khoe giòng Họ Mạc cũng như thi phái Chiêu Anh Các đã qui tụ được rất nhiều anh tài hào kiệt khắp nơi:

*Hang sâu thăm thăm mây vun lại,
Cửa rộng thình thình gió thổi qua.
Trống lồng bốn bề thâu thể giới,
Chang bang một dãy chứa yên hà.*

Hang sâu thăm thăm nuốt mây từng mây từ xa xăm vun lại. Còn gió ngàn phương thổi qua các cửa động rộng thình thình. Hang động trống lồng chang bang có thể thâu cả thể giới, và chứa đựng hết yên hà.

Họ Mạc đã qui dân, lập ấp, lôi kéo nhiều tay buôn lậu, ăn cướp biển, tập hợp các thương thuyền quốc tế:

Mã Lai, Xiêm, Trung Hoa, Việt Nam, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha... làm cho thương cảng Mang Khảm (Hà Tiên, tiếng Miên gọi là MANG KHAN) trở nên trù phú về mặt kinh tế. Việc giao thương thuộc về: gạo, sáp ong (địa phương), ngà voi (của Lào), xa cừ, vàng, á phiện...

Về mặt văn hóa, Họ Mạc truyền bá tư tưởng Khổng Mạnh, lập thi phái Chiêu Anh Các, phổ biến chữ Nho lẫn Chữ Nôm, với « Tam Thập Bát Tú », tức là ba mươi sáu kiệt sĩ văn nhân, mà Mạc Thiên Tích là thi bá « nguyên soái ».

Bởi thế, trong hai câu thơ chót, họ Mạc nói rằng, ai có dời chơn đến Phương Thành mới biết Thạch Động là Bồng Lai Tiên Cảnh, dầu là người giàu sang, quyền thế, mang cân đai (= cân đai) cũng muốn giữ bỏ lại tiền gian lụa là gấm vóc (ý là) để ẩn dật nơi chốn thần tiên này.

Thoạt tiên ta vào cửa động dưới đây là cửa vô duy nhứt. Bên trái, phía trong động, có nấc thang, bằng xi măng đưa ta lên trên gác, cũng đúc bằng xi măng. Bên trong có thờ ba vị Phật từ hi xã. Bên ngoài là một cửa động rộng, ăn tuốt ra vách đá cheo leo. Cửa động này nằm ngay bên trên của cửa động vô bên dưới, đồng về hướng Đông, ngay Đồi Ông Rắn chốn chỗ cao, và đầy cây cối xum. Ngay trước cửa động, một nhũ trên (vú đá trên, stalactite) treo xuống rất là ngoạn mục. Bên trong âm u, mà bên ngoài rực rỡ màu sắc gây được một sự tương phản kỳ lạ.

Ngay trong đoạn đầu của bài thơ « lục bát song thất », Mạc Thiên Tích hạ bút:

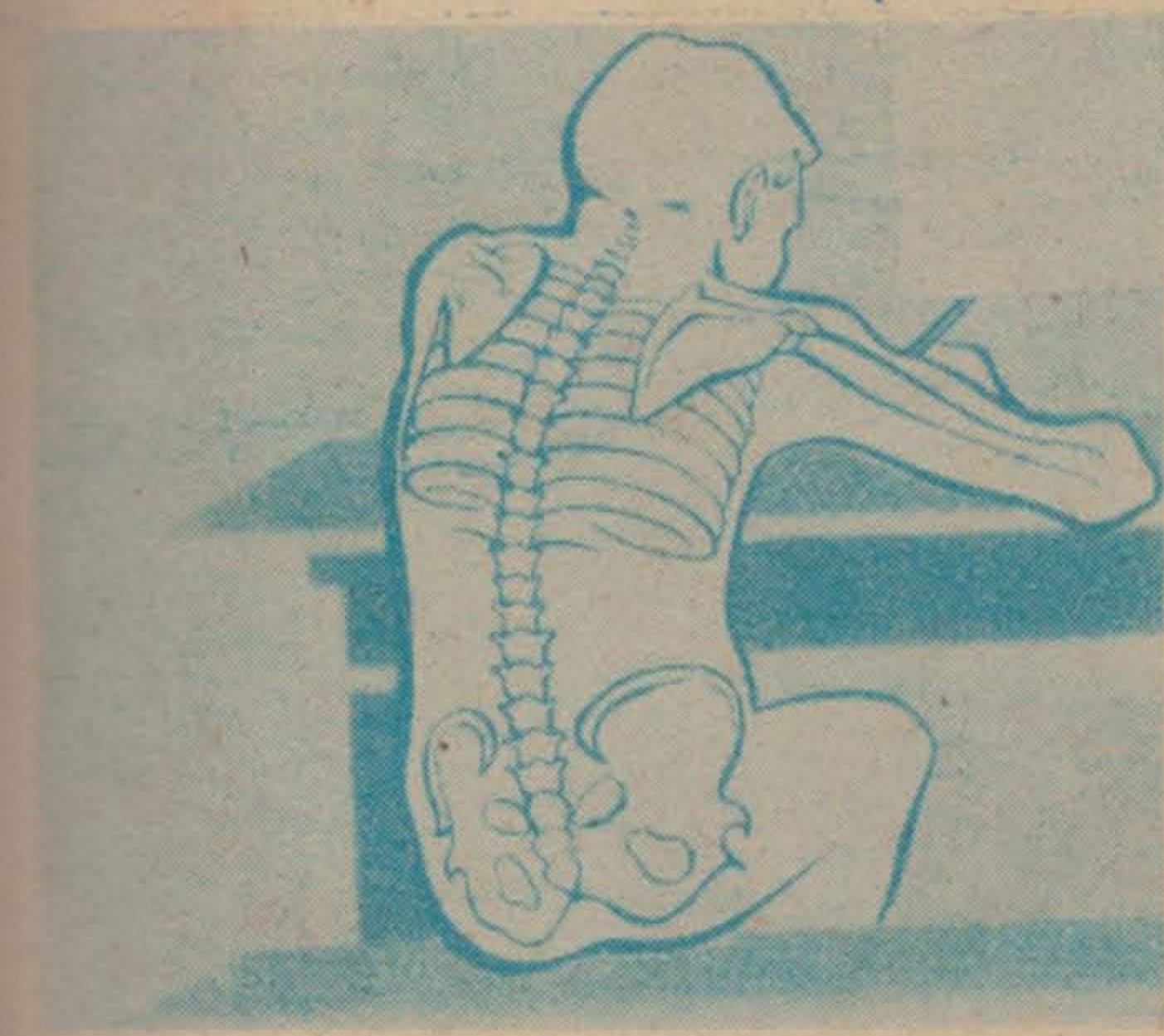
*Lân la lại bước qua đông,
Nước vui thú nước, non mòng thú mòng.
Tám lòng son đã say dòi cảnh,
Voi giữa trời, một đỉnh cao xây.
Chập chồng đá lập cao dày,
Một hang khép mở, năm mây ra rả.
Tưởng Động Đào đâu đây lại sót,
Đoái tư bề, ngun ngút khí linh.
Trời gần gang tấc chẳng chừng,
Kề tòa bắc đầu, dựa đỉnh tử hình.
Thú đã ưa chẳng câu cũng có,
Ngay giữa trần dầu ngõ nguy nga.*

Đây là đoạn đầu của « Thạch Động Thôn vân » trong tập Hà Tiên Trấn Cảnh Khúc Tịnh. Thiên Tích đã ngợi Thạch Động với tất cả sự Khái của mình, làm cho danh thắng cảnh này thêm phần sinh động và đẹp như chốn Động Đào nơi tiên giới.

Mạc Thiên Tích viết bài thơ này vào cuối thế kỷ thứ 18, đồng thời với Chinh Phụ Ngâm (1735) của Đoàn Thị Điểm. Toàn thể mười bài thơ có khắc « mộc bản » để in thành sách. Xưa kia, nó chỉ được nhân dân truyền miệng mà thôi, nên ít người biết đến. Chúng tôi thấy cần phải ghi lại vì nó là lời thơ Nôm của Việt Nam mà lại do một người Miên Hương viết ra. Hơn nữa, lời « lục bát song thất » chớ không phải « song thất lục bát » của thi phái Chiêu Anh Các có đặc tính của Nam anh dũng, can đảm và sẵn sàng bước trên con đường Nam Tiến của dân tộc. (còn nữa)

hãy KHỎE MẠNH HẠ LIÊN

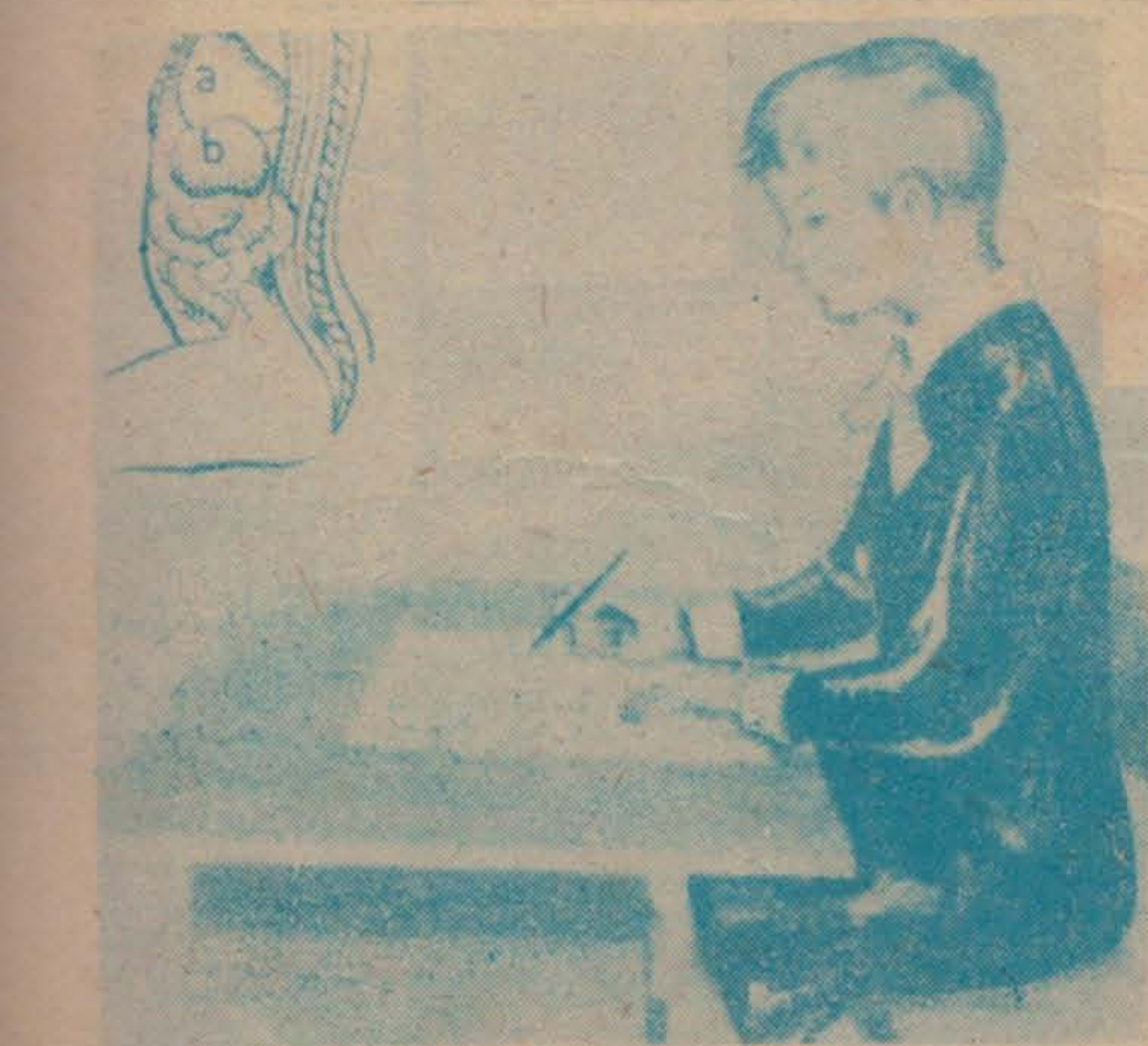
EM HÃY BIẾT CÁCH NGỒI HỌC.

Hình 1: Dáng ngồi xấu cho hai vai, và cho xương sống; xương này sẽ bị lệch lạc.

Hình 2: Phổi, dạ dày và ruột bị ép lại vì dáng ngồi xấu này.

Hình 3: Phổi, dạ dày và ruột được thoải mái, trong dáng ngồi đúng, như thế này.

Một vài em học sinh thường ngồi như thế này: em nâng cao vai trái lên, để chống khuỷu tay lên mặt bàn (xem hình 1) em sẽ thấy xương sống của em nhỏ trong hình bị vẹo về bên trái. Nếu em không cẩn thận mà cũng ngồi như thế, sau cùng, dáng ngồi xấu này sẽ làm cho em bị quẹo xương sống, rất khó làm cho ngay thẳng lại, em sẽ có một dáng đi lệch lạc, và sẽ rất hay bị yếu mệt.

Em nhỏ trên hình 2 ngồi cũng không được ngay ngắn, ngực của em tựa vào thành bàn, phổi của em sẽ không được nở nang hoàn toàn mỗi khi em thở: sự hô hấp của em sẽ không được bình thường.

Trên hình 3, em sẽ thấy em cần phải ngồi học thế nào cho đúng phép; em cần phải ngồi ngay người, xương

sống trên một đường thẳng đứng, như vậy sự hô hấp và tuần hoàn của em sẽ được điều hòa, làm việc hữu hiệu hơn.

NHỮNG LÚC NÀO TỐT NHẤT ĐỂ EM LÀM VIỆC:

Một vài em học sinh thường hay làm bài buổi tối. Nếu cả ngày các em đã làm việc rất nhiều rồi, lại nếu em không ngủ trưa, thì tối đến, các em đã mệt lắm, học bài không vào, và làm bài không được minh mẫn đâu. Nhiều em lại còn không chú ý đến ánh sáng sao cho đủ nữa, hoặc là nhà em chưa được mắc điện đầy đủ, nên nếu đọc sách nhiều vào buổi tối, mắt em sẽ dễ bị hư. Em nên làm việc vào buổi sáng nhiều hơn, khi các em đã khoẻ khoắn sau một giấc ngủ say. Buổi tối, em đi ngủ sớm để dành sức khoẻ cho ngày mai, cái lợi cho sức khoẻ sẽ không phải là nhỏ đấy em ạ.

MỘT VÀI CON SỐ:

TUỔI CỦA CÁC EM	GIỜ HỌC	GIỜ NGỦ
Từ 7 đến 12 tuổi	6 giờ	Từ 10 đến 12 giờ
Từ 12 đến 15 tuổi	7 giờ	Từ 8 đến 10 giờ
Hơn 15 tuổi	8 giờ	Từ 8 đến 9 giờ

ĐỪNG CHO MẮT BỊ BỆNH.

Người ta thường thấy các em nhỏ, để đọc và viết, thường cúi đầu đến nỗi chóp mũi các em gần như dính vào trang sách hay vở của em. Đó là một thói quen làm hại cho cặp mắt em rất nhiều.

Em không nên quên rằng mỗi khi mà em phải nhìn một vật để gần mắt em hơn 25 cm, là mắt em phải cố

Cách ngồi đúng

gắng rất nhiều, để nhìn được nó cho rõ. Mắt chỉ được nghỉ khi em nhìn một vật ở xa, như được ngắm xem phong cảnh chẳng hạn. Có rất nhiều em hay bị tật ở mắt (như cận thị, mắt lác), vì các em không chú ý đến điều đó, và thường bắt buộc mắt phải cố gắng nhiều quá như vậy.

Cách ngồi sai

SỰ SINH SẢN CỦA CON RÙA

(Sưu tầm của VỊT MÒ)

Vào một ngày nắng ấm tháng 6. Một nàng Rùa cái lặng lẽ bò từ một cái Chuôm (Ao), nàng bò khỏi mặt nước rồi leo lên bờ và lại tiếp tục chậm rãi bò nữa, như một người nhàn rỗi đi ngắm cảnh. Khi lên tới bờ, nàng thông thả tiến về bãi cỏ khô, rồi lần mò tới một bãi cát nắng, đến đây thì nàng ngừng lại, bãi cát thì ấm, gần đó không một bóng cây và ánh nắng mặt trời sưởi ấm suốt ngày, thật là một nơi sưởi nắng lý tưởng.

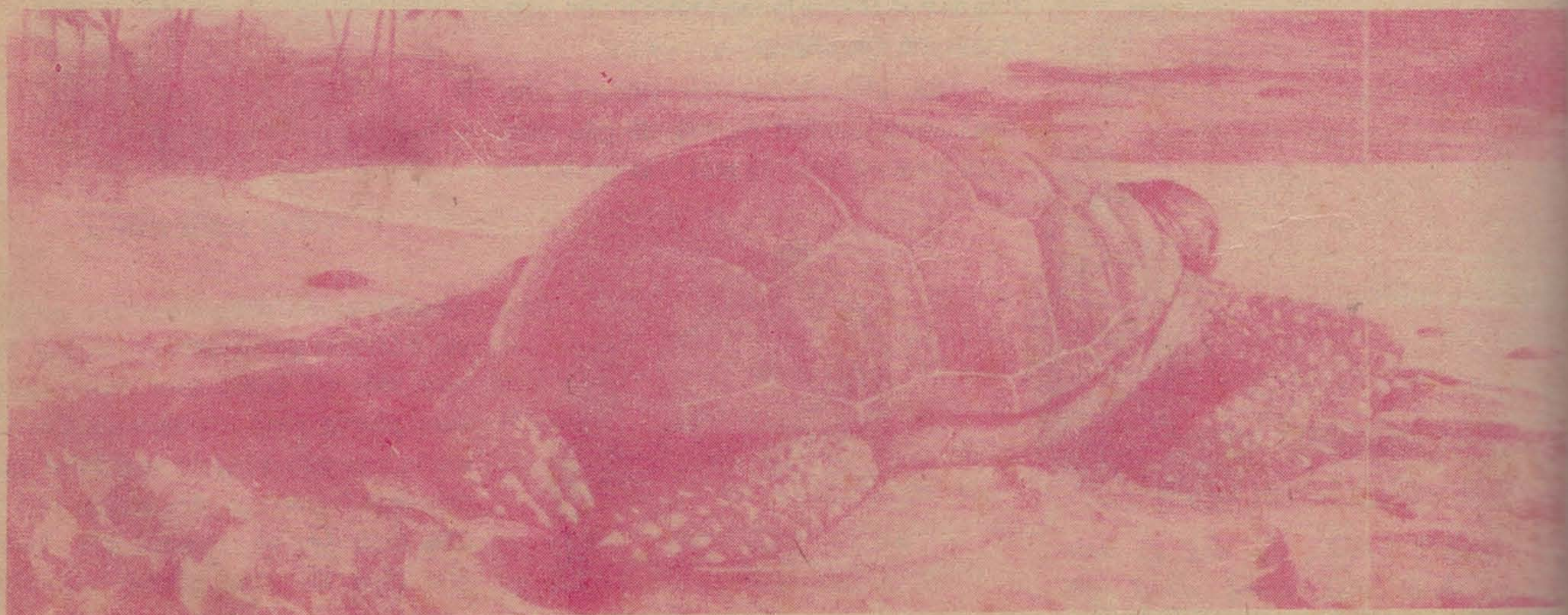
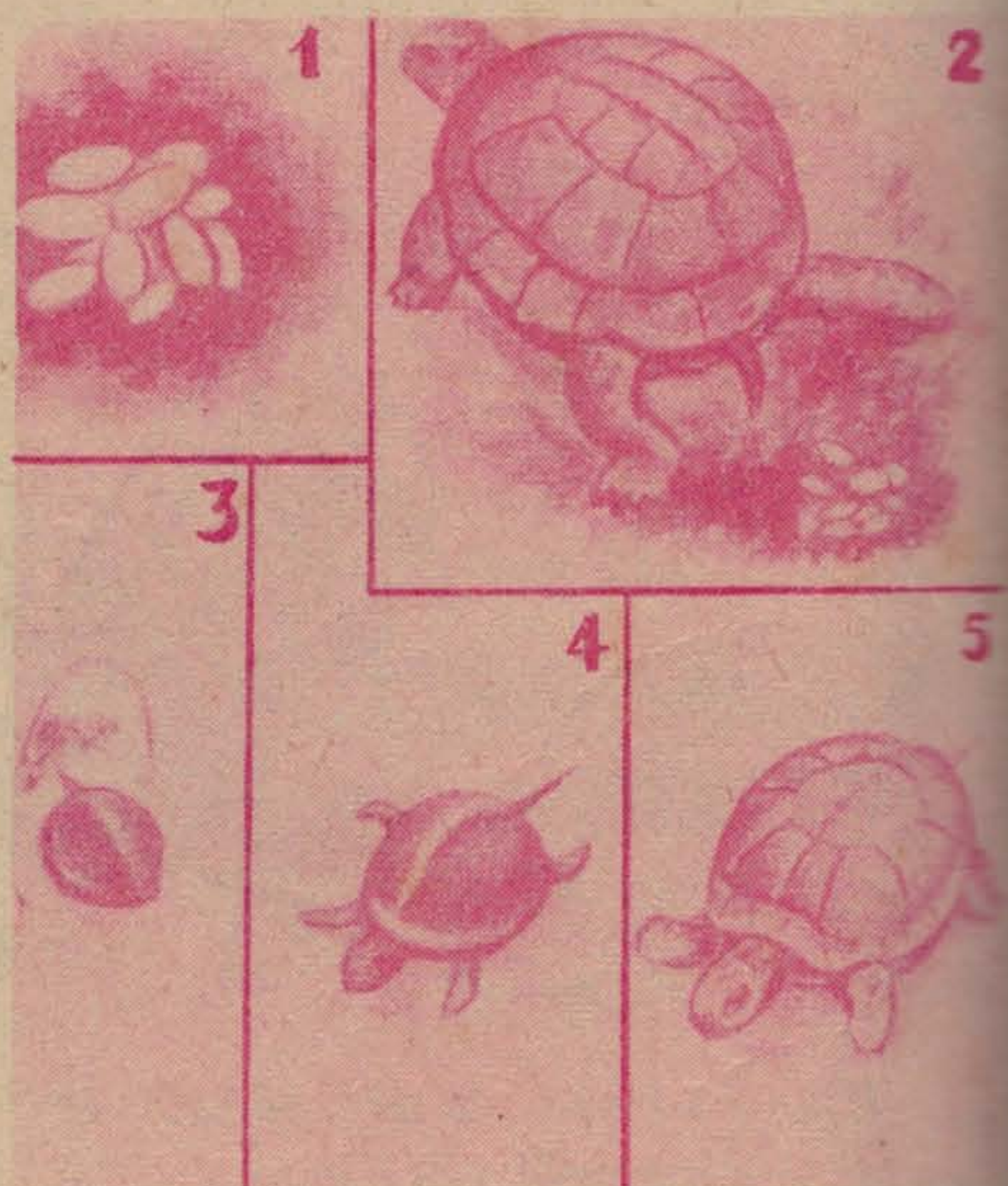
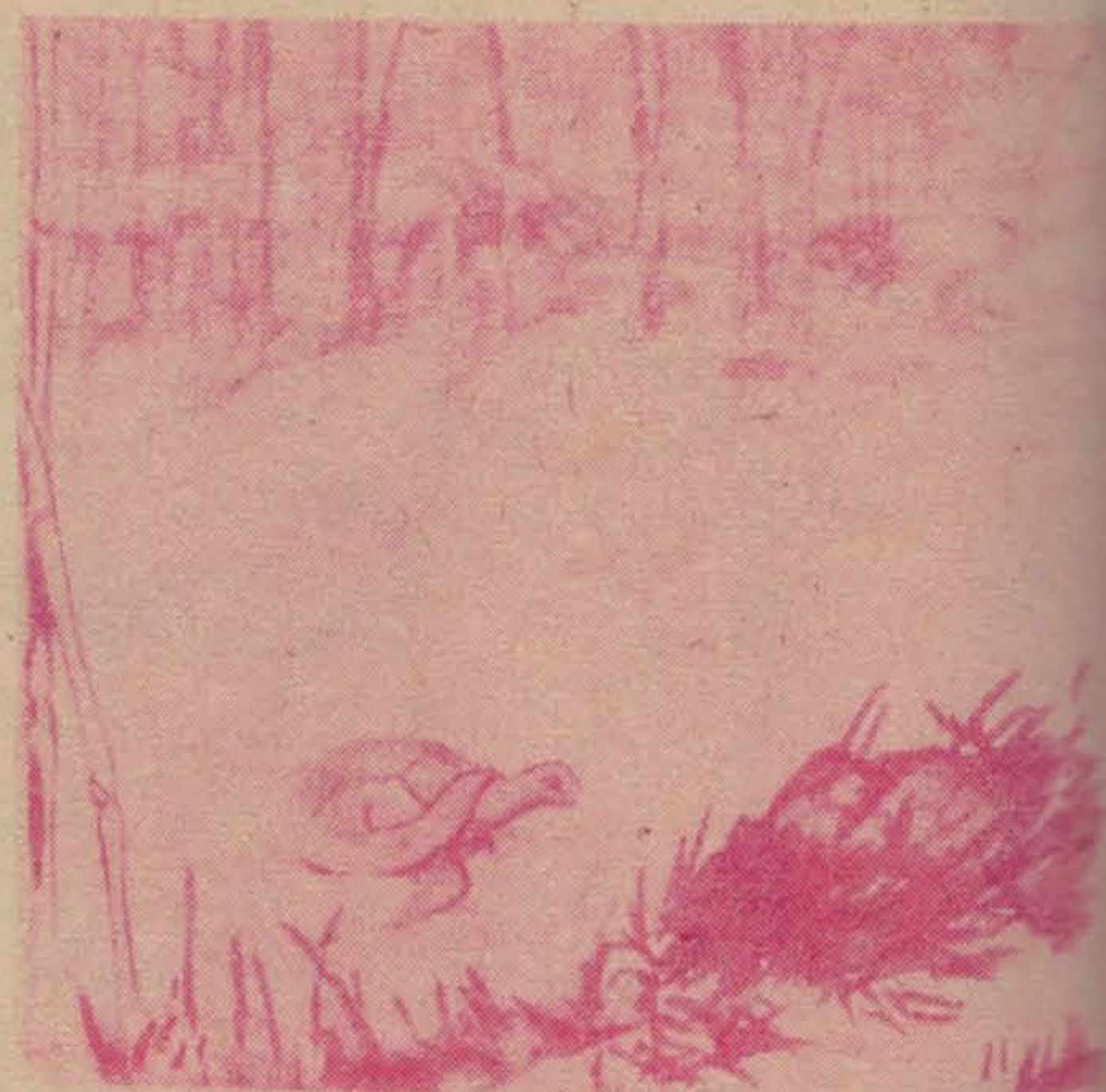
Sau vài phút sưởi nắng và nghỉ ngơi, nàng bắt đầu làm việc, bằng hai chân sau nàng bới cát để đào thành một cái hố. Nàng làm gì vậy? Nàng đang sửa soạn một chỗ ấm cúng để chờ nở nhụy khai hoa. Khi cái hố sâu vừa đủ, nàng Rùa bắt đầu nằm gọn trong lòng hố cát và chuyển dạ đẻ. Một trái trứng, 2 trái 3 trái, 4 trái, rồi cứ thế chẳng mấy chốc đã đủ 10 trái trứng. Những trái trứng trắng ngần với lớp vỏ mềm trông tựa như những miếng cao su mỏng. Sau khi đẻ xong, cũng vẫn bằng hai chân sau, nàng rùa lấy cát chung quanh lấp kín hố trứng đó lại.

Xong công việc, nàng lại âm thầm quay về cái chuôm quen thuộc, nơi đó nàng cư ngụ đã lâu rồi.

Ngày này qua ngày nọ, ánh nắng sưởi ấm hố cát và sưởi ấm những trái trứng bên dưới. Một tuần trôi qua, rồi 2 tuần, 3 tuần

rồi tới những tuần kế tiếp, sau vài tuần, chỗ tổ trứng Rùa kia, cát bắt đầu động dậy, và rồi một cái đầu nhỏ nhỏ thò ra, rồi tới 2 cái chân nhỏ xíu, và sau hết một bé Rùa xinh xắn chui ra khỏi đồng cát, rồi chú nũa, chú nũa, cứ thế một lúc là đủ 10 chú Rùa con nhoi ra khỏi hố cát.

Mẹ chúng đâu nhỉ? Sao mẹ chúng không ở gần để săn sóc chúng lúc chúng vừa chào đời, còn non nớt, chân yếu tay mềm. Không cần, loài Rùa có thể tự túc, tự cường ngay khi vừa mở mắt chào đời, ở vỏ trứng chui ra mà. Chúng lặng lẽ lộ đôi chân, ngoảnh cái đầu, bò men về phía chuôm gần đó. Khi tới bờ chuôm, 1 con lội xuống, rồi đến con thứ 2 thứ 3 và sau hết cả 10 con bò xuống nước. Chúng bơi bằng những chân nhỏ xíu, bơi xa, mỗi lúc một xa, con bơi ngã này, con lội hướng kia, chúng bơi đi kiếm một nơi trú ngụ lý tưởng suốt đời của chúng và ở đó chúng trưởng thành dần bằng cách gặm tĩa những loại Thủy thảo (Cây cỏ mọc dưới nước) và sâu bọ trong chuôm mà không cần tới sự săn sóc và bảo vệ của mẹ chúng.

LÃO DAO SẮC

LÊ TẮT ĐIỀU

Dù không có tiếng chuông đồng hồ báo thức, sáng hôm sau, chú bé vẫn dậy sớm vì thói quen. Đúng ngày chủ nhật, chú nghĩ ngay tới đám đồ chơi ngay khi vừa bừng tỉnh. Nhờ vậy, chị bóng bay đã được cứu. Bác Đồng Hồ cũng được đưa đi bệnh viện. Trước khi lên đường bác vui vẻ chào tất cả và hứa hẹn sẽ tái ngộ trong một ngày rất gần, khi bác hoàn toàn bình phục.

Bác Đồng Hồ không còn giận bất cứ vật nào, kể cả chú con Quay. Bác hy vọng trong tương lai có thể đếm thời gian một cách chính xác hơn nữa.

Chị bóng bay tròn trịa, da dẻ trong veo. Chị được buộc bằng một sợi chỉ trắng rất chắc. Sinh lực của chị không thoát ra ngoài một cách phí phạm như trước. Ông Cung Tên tin chắc rằng ít nhất chị có thể khoẻ mạnh được một tuần liền.

Lão Dao sắc được chú bé đem từ nhà bếp lên để cắt sợi chỉ buộc bóng bay, bị chú bỏ quên trong gầm tủ.

Lão Dao có cái mũi nhọn hoắt và cái lưỡi sáng loáng, mỏng tanh. Lão chỉ chạm nhẹ vào chân Tủ mà ông Tủ bị thương ngay. Tủ giận, lão Dao cười lồi rôi rít. Nhưng chỉ một lát sau Dao nói nhỏ với bác đình già nằm cạnh :

— Gớm thân thể họ mềm quá sức. Mới chạm tới chút xiu mà đã kêu la ầm ĩ.

Giọng nói của lão Dao đầy vẻ ngạo mạn, khinh thị.

Bác đình già nói :

— Họ bằng gỗ mà. Làm sao so bì được với chúng ta.

Bác đình già cũng hơi kiêu hãnh về chất thép của mình. Đã lâu lắm bác không được nghe ai nhắc nhở tới cái nguồn gốc cứng chắc ấy.

Cảm thấy thương mến bạn mới, bác đình già nói :

— Tuy nhiên bạn nên cẩn thận. Chúng ta dễ bị bệnh sốt vàng da. Nhất là khi phải ở lâu trong cái gầm tủ ẩm ướt này. Trước kia tôi còn sáng sủa hơn bạn nữa, nhưng vì chẳng hoạt động gì...

Lão Dao có vẻ không chú ý tới lời báo động của bác Đình già. Trên thân thể lão không hề có một dấu vết nhỏ của cái bệnh quái ác mà bác Đình sợ. Những nơi không sáng loáng, da lão Dao đen như mun.

Bác Đình thao thao kể lại những cuộc phiêu lưu của mình. Lão Dao im lặng, nhưng khó mà biết là lão có chú ý nghe hay không. Khi bác Đình hỏi về cuộc đời Dao, Dao chỉ đáp ờ ờ, nhát gừng. Bé đình ốc ham nghe chuyện phiêu lưu, rất chú ý vào những câu nói của Dao nhưng cũng chẳng biết gì hơn rằng lão Dao là một trong những con Dao vô cùng sắc và ham hoạt động.

Sau đó, suốt một ngày liền, lão

Dao giữ im lặng. Đến nỗi bác Đình già nói nhỏ với chú Quay Sừng :

— Đây là một vật hết sức hiền từ.

Đêm hôm sau, lão Dao bỗng tỉnh táo như vừa ngủ một giấc dài thức dậy. Lão hỏi bác Đình Già :

— Trong phòng này có bao nhiêu vật gốc Thép, cứng cáp như tôi với bác ?

Bác Đình đáp :

— Không nhiều lắm. Ngoài tôi ra có chiếc xe hỏa, bé đình ốc, Anh Quay Sừng. Bác Đồng Hồ thì đi nằm nhà thương rồi...

Bác Đình chưa kể hết, lão Dao đã rời gầm tủ, tiến ra giữa nhà. Dao xoay một vòng. Ánh nến phản chiếu trên thân lão sáng lấp lánh. Bốn phía

tường như vừa có những làn chớp nhỏ xẹt qua. Vùng không khí quanh lão Dao bỗng lạnh ngắt.

Hai cô Nến hồng đang chấp chờn, kinh ngạc, Dao đã tới bên các cô, nói bằng một giọng vô cùng êm ái :

— Tôi giúp các chị tách làm hai nhé.

Nến Hồng ngỡ ngác chưa hiểu. Dao tiếp :

— Một nến sẽ thành hai nến. Mỗi chị nến hồng sẽ có hai ngọn lửa. Họ nhà nến sẽ đông gấp đôi.

Giọng nói của lão Dao vừa dịu dàng vừa chân thành. Một cô nến hồng hỏi lại :

— Ông làm vậy được sao ?

— Nghề của tôi mà !

Nói dứt câu, Dao lao tới, xoay một cái, lão cắt đôi cô Nến Hồng. Nửa thân nến trên rớt xuống lão đảo mãi mới đứng vững được. Lão Dao nói thật to :

— Xong rồi đó, thật là dễ dàng, giản dị biết bao. Hãy sáng lên chứ, hãy tiếp lửa cho bạn nến mới của chúng ta.

Quả nhiên, cô Nến Hồng vừa bị Dao cắt sáng gấp đôi, cô có tới hai ngọn lửa. Vật nào cũng có cảm tưởng là cô ta đang kiêu hãnh vì sự tiến bộ bất ngờ này.

Cô Nến Hồng thứ hai náo nức :

— Trời ơi ! Sao ông Dao tài quá vậy ?

Cô ta vừa dứt câu, Lão Dao đã xẹt tới. Tức thì cô này cũng có hai ngọn lửa sáng rực rỡ.

Lão Dao xoay một vòng. Những làn chớp xẹt quanh bốn phía tường trắng hơn, không khí quanh lão Dao lạnh hơn.

Dao nói to, giọng vẫn vui tươi êm đềm :

— Tôi sẵn sàng giúp tất cả họ nhà nến tách làm hai. Tôi phục vụ

miễn phí, cam đoan không đòi một điều kiện gì.

Trước hai cô Nến Hồng (bây giờ đã hóa bốn) sáng rực rỡ với bốn ngọn lửa, họ hàng nhà Nến đều cảm thấy sung sướng như được dự một ngày

hội bất ngờ. Từ những chàng Nến Trắng cao lớn nhất cho tới mẫu nến nhỏ bé nằm trong lòng anh đèn Ông Sao đều đến trước lão Dao, xếp hàng rất trật tự và chờ đợi.

Trong khoảng khắc, Lão Dao làm cho tất cả họ hàng nhà Nến hài lòng. Thế là căn phòng này đột nhiên có một số nến đông đảo dị thường. Mỗi ngọn nến vừa tách làm đôi đều thấp lên hai ngọn lửa để tự thưởng thức sự rực rỡ của mình.

Căn phòng có tới sáu mươi ngọn lửa. Chưa có ngày lễ nào căn tới một số ánh sáng đông đảo đến như vậy.

Lão Dao xoay mình tới ba vòng. Lần này những tia chớp lão phản chiếu trên bốn phía tường có lẫn cả màu xanh biếc.

Họ hàng nhà Nến đồng thanh :

— Xin cảm ơn ông Dao đã đem thêm nhiều ánh sáng lại cho chúng tôi.

Hầu hết các vật trong phòng đều sững sờ kinh ngạc về sự tài tình của Dao. Lưỡi Dao sáng loáng biến thành một cái gì thật lôi cuốn.

Bông Hoa trong bình nói :

— Tôi cũng muốn biến thành hai bông hoa.

Anh Điều giấy mới năm không yên trong găm tử :

— Có thêm một cánh điều để cùng bay lượn bên nhau mỗi buổi chiều thì thật là tuyệt. Ông Dao giúp tôi với.

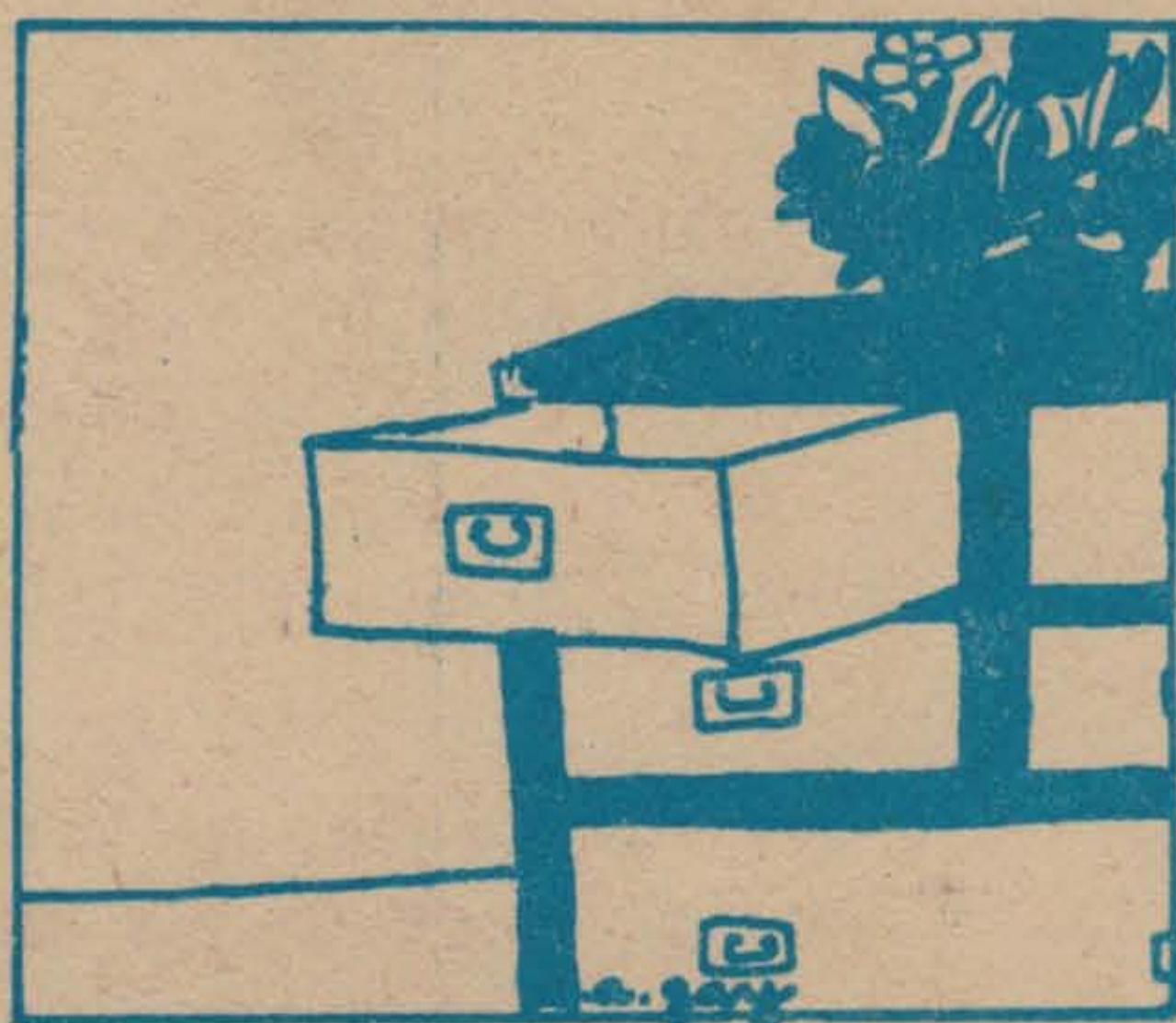
Bác Ồ đen, anh Ghế, đoàn xe bằng nhựa, bình mực thủy tinh, chị vở quăn góc v.v... tất cả đều nhao nhao :

— Ông Dao nhớ giúp chúng tôi. Đừng có quên tách giùm bọn này ra làm hai đấy nhé.

Chỉ có một mình ông Bàn cầu nhàu :

— Tôi cũng khoái tách làm hai. Có thêm một tên bàn nữa chứa bớt

mấy vật làm cảm tôi cũng đỡ khổ. Nhưng tôi không khoái họ nhà Dao. Chúng nó chêm vào mặt tôi nhiều lần rồi. Tôi không tin đó là những vật tốt bụng.

Chú ngăn kéo nghe vậy cảm thấy yên tâm. Nếu phòng này có một ông Bàn nữa thì cả ngày chú sẽ nghe toàn những lời cầu nhàu, đâu có vui thú gì.

Trước những lời khản cầu của mọi vật lão Dao bỗng đổi thái độ. Lúc này lão vồn vã, sốt sắng với họ hàng nhà nến, bây giờ lão chậm chạp, bình thản. Dao tới gần bông Hoa, nhưng trong lúc mọi vật chờ đợi một cách nóng nẩy và hoa hân hoan tưởng mình sắp được Dao tách làm hai, thì Dao quay đi, tiến đến bên anh Điều Giấy. Bác Ồ Đen nói nhỏ :

— Giúp anh Điều Giấy xong bác phải lo cho tôi.

Nhưng Dao lại đột nhiên không chú ý tới Ồ đen và Điều Giấy, lão xoay qua đoàn xe bằng nhựa.

Đoàn xe nhựa vội vã xếp hàng, cãi nhau chí chóe :

— Tao đứng số một.

— Làm gì mà chen lấn dứ vậy ?

— Đừng có tranh nhau, tùy ông Dao muốn giúp vật nào trước thì giúp.

Dao lại quay đi, lão làm như cảm thấy thất vọng vì sự lộn xộn, vô trật tự của lũ xe hơi nhựa.

Đột nhiên lão Dao đứng khựng lại, xoay một vòng, sáng lấp lánh và nói với ông Cung Tên :

— Ông Cung Tên là một trong những vật quý phái, già lão nhất phòng này. Tôi xin gắng sức giúp ông trước.

Ông Cung Tên đáp một cách đặt :

— Xin cảm tạ hảo ý của ông. Tôi nhiên tôi chưa tin rằng việc làm của ông ích lợi và cần thiết. Ông cho phép tôi suy nghĩ. Tôi đang chờ kiến của cụ Sách.

Lão Dao khựng lại một chút. Nhưng rồi lão quay đi, nói với mọi vật bằng cái giọng dầm ấm, vui vẻ :

— Xin lỗi quý vị nhé. Tôi biết quý vị đang nóng lòng chờ đợi. Tôi càng chậm trễ thì quý vị càng thất vọng, càng chậm được hưởng niềm phút giây hạnh phúc của một cái đời mới. Những ngày tháng trôi đi, dầu hằng say phục vụ tôi vẫn nhiều vật oán giận vì đã chậm trễ họ làm đôi. Như xin quý vị thông cảm cho, trong phòng này cụ Sách, ông Cung Tên là những vật trước thượng chúng ta phải kính trọng. Tôi không dám quên lễ nghĩa. Tôi cam đoan là quý vị không phải chờ lâu.

Chú Quay Sừng cầu nhàu nói nhỏ : « Đã thế lại còn đọc diễn văn dài dòng nữa, sốt cả ruột » Hình như lão Dao có nghe tiếng Quay Sừng nhưng lão vẫn bình thản tiếp :

— Thế nào các chị Nến Hồng. Các chị hết vui rồi hay sao mà nhìn ngọn lửa bớt sáng đi vậy ?

Thực ra sáu chục ngọn nến sáng rực rỡ, căn phòng chưa có ngày nào sáng đến thế. Nhưng nghe lão Dao, họ hàng nhà Nến vội vã đốt lửa lớn thêm và reo :

— Chúng tôi vui vô cùng. Cảm ơn ông Dao nhiều lắm.

Bây giờ lão Dao mới tới bên cụ Sách :

— Thưa cụ, tôi hiểu rằng cụ đã được tách làm đôi nhanh hơn tất cả mọi vật trong phòng này.

Cụ Sách lưỡng lự :

— Có lẽ ông lầm rồi.

Giọng lão Dao trầm xuống :

— Cọ thật là một vật can đảm và gan tình thần hy sinh mà tôi chưa từng gặp. Cái gậy cọ bị rách nát...

— Bị chuột cắn đầy. Cậu bé bò qua tôi dưới gầm tủ thành ra tôi gặp nạn. Nhưng cũng chẳng sao. Những cuốn sách về già thế nào cũng mắc cái bệnh rách gáy, như loài dao sắc vàng da và loài người thì bạc da.

Lão Dao ngậm ngùi :

— Tội nghiệp cọ quá. Vậy mà cọ phải chứa một số trang sách quá nặng đão, chắc cũng có tới bốn trăm trang ?

— Bốn trăm hai mươi trang tất cả.

— Quá sức tưởng tượng. Với một cái gậy bị chuột gặm nát ra như thế kia làm sao mà cọ giữ cho những trang sách khỏi đi lang thang rồi thất lạc luôn.

— Dạ thưa một cuốn sách tự trọng thì bao giờ cũng phải giữ gìn từ trang đầu tới trang cuối và cũng phải bắt các trang đứng theo thứ tự trước sau đàng hoàng, không có lộn xộn được. Tôi đã dậy dỗ các trang sách rất kỹ điều đó nên không có chuyện đáng tiếc nào xảy ra.

— Cọ có bao nhiêu chương tất cả nhỉ ?

— Dạ, hai chục chương tất cả.

Lão Dao xít xoa như cảm phục lắm :

— Thưa cọ, thế thì chúng tôi xin phép tỏ sự cảm thông sâu xa với nỗi khó khăn của cọ. Chắc hẳn mười chương đầu và mười chương cuối không tra nhau. Chúng sẽ chia phe cãi lộn suốt ngày...

Cọ Sách kinh ngạc :

— Ủa ! Sao ông biết chuyện đó ?

— Tuy là Dao lớn nhưng không bao giờ tôi từ nan những công tác nhỏ. Vì vậy thỉnh thoảng tôi được dùng vào việc rọc sách, cuốn nào cũng có cái nạn chương nọ gây chuyện cãi lộn với chương kia.

Cọ Sách thì thầm :

— Chuyện lộn xộn xảy ra trong lòng mình, tôi vẫn phải dấu mọi vật trong phòng, sợ họ cười. Quả thực, chưa khi nào những chương sách của tôi chịu sống hòa thuận với nhau. Chúng chia làm hai phe, phe thứ nhất do chương thứ mười cầm đầu.

Chương thứ mười một lãnh đạo phe còn lại gồm trọn nửa phần cuối sách. Chương mười và chương mười một ở sát cạnh nhau nên luôn luôn có chuyện xích mích...

Cọ Sách chưa nói hết lời bỗng một chương sách lên tiếng :

— Lỗi tại chúng nó cả. Luôn luôn chúng kể công rằng nhờ có bọn chúng mở đường người ta mới biết tới chúng tôi. Nếu không những chương sách về sau là đồ bỏ.

Đó là lập trường của chương sách thứ mười một.

Chương sách thứ mười phản công ngay :

— Láo khoét ! Thưa ông Dao, chưa có vật nào hợm mình kiêu căng như bọn chúng nó. Chúng chê bọn tôi, những chương sách đầu, là quê mùa thô kệch, dốt nát. Chỉ có chúng mới thực sự là bọn thông thái và bao nhiêu cái hay chúng nắm giữ cả. Thật là một bọn vô ơn.

Những chương sách sau chương thứ mười một nhao nhao lên :

— Đừng có hỗn.

— Tài cán chẳng được bao nhiêu mà lại ưa kể công.

— Chương giỏi nhất của bọn bây cũng còn thua chương hạng bét của chúng tao.

Mười chương sách kia đâu có chịu nhận. Chúng chửi lại địch thủ là bọn mất gốc, vô ơn bạc nghĩa...

Cọ Sách hét lên nhiều lần, bắt hai phe im tiếng. Nhưng các chương sách cứ vừa phân trần với lão Dao vừa sỉ nhục, chộc tức nhau. Cọ Sách cũng kinh hoàng vì chưa bao giờ thấy chúng cãi lộn nhau dữ dội đến như thế. Chúng moi móc cả những lỗi in sai của nhau ra đề giễu cợt, phỉ báng. Chương thứ mười bảo rằng chương thứ mười một đã được tác giả viết trong một cơn say bí tỉ. Còn chương mười một thì chê lại rằng chương mười ra đời trong lúc tác giả đang mắc bệnh khùng. Cả đến chương cuối, một chương thông thái nhất, cũng bị chửi là đồ không có hậu.

Cuối cùng chương thứ mười hét lên :

— Tôi không thể nào sống chung với bọn kiêu căng vô lối được.

Chương thứ mười một quay ra nói với lão Dao :

— Xin ông giúp cho. Tôi không còn muốn thấy thấy mặt bọn dốt nát hỗn hào.

Cọ Sách hình như không có ý kiến nào sáng suốt nữa. Cọ mệt mỏi và gáy nứt thêm một đường dài.

Lão Dao nói to :

— Thề theo lời khấn khoản yêu cầu của các chương sách cùng sự đồng ý của cọ Sách, tôi tách cọ Sách ra làm hai.

Dao xẹt tới một đường và hai nửa cuốn sách văng ra hai phía.

Cọ Sách, vật khôn ngoan cao quý nhất trong phòng đã tách làm đôi.

Bấy giờ lão Dao mới bình tĩnh trở lại với mọi vật khác. Các vật nao nức xôn xao. Chúng không còn giữ trật tự nữa, chúng vây quanh lão Dao, tranh nhau xin lão giúp đỡ trước.

Lão Dao cắt bác Ô Đen ra làm đôi. Chỉ có phần vải và các nan thép được chia đồng đều cho hai phía. Cán Ô bằng thép lão Dao không chạm tới. Chúng ta không có hai cái ô mà chỉ còn một chiếc Ô rách tả tơi cùng những mảnh vải vô dụng.

Vinh biệt bác Ô Đen.

Anh Điều Giấy được cắt làm đôi trong chớp mắt. Những nan tre tung ra. Chỉ còn chiếc đuôi Điều nguyên vẹn. Không bao giờ có những mảnh tre gãy bay lộn nhẹ nhàng trên trời.

Vinh biệt anh Điều Giấy.

Lão Dao cắt đôi bông hoa một cách thận trọng tỉ mỉ hơn. Cả cái cuống cũng được chẻ làm đôi rất đều đặn. Nhưng ngay sau đó hoa héo tàn, gục đầu xuống miệng bình, các cánh đều rũ liệt.

Vinh biệt bông hoa.

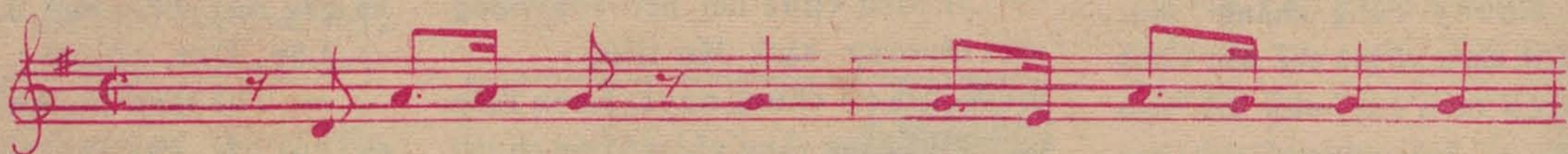
Lão Dao cắt tới những chiếc xe hơi tí hon bằng nhựa. Mỗi chiếc xe được chia làm hai phần, mỗi phần chỉ còn hai bánh. Như thế tất nhiên chẳng khi nào chúng có thể chở niềm vui chạy quanh nhà như trước. Bấy giờ chúng đứng cũng không vững.

Vinh biệt những chú xe hơi nhựa.

Bình mực bị cắt không chia hai mà vỡ thành trăm mảnh. Niềm an ủi cuối cùng của vật mơ mộng và đáng trí này là cả trăm mảnh đều lấp lánh phản chiếu ánh nến sáng ngời.

EM YÊU TUẦN BẢO THIẾU NHI

LƯƠNG VĂN BÌNH (NHẬT HÙNG MINH)

Tuần bảo Thiếu nhi. Em yêu tờ báo Thiếu nhi. Bao

nhiều bài vở tràn đầy. Em vui nhờ có nó đây. Em

xem giải trí hàng tuần. Sao quên được tuần báo thân yêu.

Vĩnh biệt chị Hằng nhỏ bé xa vời
vẫn lướt mây trong lòng bình mực.

Lão Dao lăm lè tiếp tục cắt. Càng
làm việc lưỡi dao càng sáng quắc.

Ông Bàn là vật lên tiếng báo
động đầu tiên. Lúc đó bình minh đã
sắp tới. Ông hét :

— Nguy rồi. Bông Hoa không
ngủ, cô ấy đã héo đi.

Cùng lúc đó sáu mươi ngọn nến
gào thét dữ dội :

— Chúng tôi bị giảm thọ, mất
hẳn một nửa đời sống.

— Chúng tôi bị lừa.

Chú Quay Sừng vùng dậy chạy
đến hỏi thăm bác Ô Đen. Ô Đen
không trả lời. Rồi Diều Giấy, những
chiếc xe hơi nhựa cũng không có vật
nào lên tiếng dù chú Quay Sừng hét
thật lớn.

Bây giờ ông Cung Tên đã hiểu.
Khi này thấy cụ Sách cũng đòi tách
làm hai, ông hết nghi ngờ. Ông đang
nhớ về những kỷ niệm oai hùng quá
khứ.

Ông Cung Tên gọi :

— Cụ Sách... cụ Sách ơi !

Có tiếng hai cụ Sách thều thào :

— Tôi bị thương nặng, bị tách
làm đôi. Bây giờ nửa này đang thương
nhớ nửa kia. Nhưng không sao, chỉ
cần một chút keo là xong. Ông hãy
cứu lấy những vật khác.

Ông Cung Tên hét to :

— Yêu cầu anh Dao ngừng lại.

Lão Dao tỉnh bơ. Lão làm như
không hề nghe một tiếng nào và tiếp
tục chặt đôi chị Tranh. Chị Tranh
kêu cứu một cách tuyệt vọng.

Ông Cung hét một lần nữa :

— Anh Dao không ngừng lại tôi
bắn.

Chị Tranh đã bị cắt làm đôi.

Ông Cung có ba mũi tên mới,
chúng còn non nên chưa được phiêu
lưu. Trong lúc nguy cấp ông Cung
bắn cả ba mũi tên vào lão Dao. Cả
ba mũi đều trúng đích, làm lão Dao
ngã lộn xuống. Nhưng cái thân thép
của lão đâu có hề hấn gì. Chú
Quay Sừng được dịp xoay tít, lao
thẳng vào thân lão, gây nên một tiếng
keng dữ dội, nhưng rồi chú văng ra.
Lão Dao tiếp tục chặt đôi tới anh
Ghế.

Anh Ghế đã thấy những chiếc xe
bằng nhựa, anh hiểu rõ số phận bị
đất của mình nếu bị cắt đôi. Anh kêu
la thật thảm thiết. Nhưng ông Cung
chẳng còn một mũi tên nào, mà dù
còn, cũng vô ích.

Lão Dao trở thành vật vô địch !

Bây giờ thì chị bóng bay lơ lửng
ở góc nhà đang nhớ tới sự hy sinh
của bác đèn xếp. Bác đã chịu cháy
tiêu để cứu mạng cụ Sách. Chị cam

thấy lão Dao đến phòng này và
hại là vì chị và vì sự đáng trí cầu cứu
của cậu bé.

Chị biết rằng chỉ còn cách gọi
bé sang phòng này bằng một tiếng
động thật lớn.

Chị bóng bay dừng cảm lướt
trước mũi lão Dao và nói :

— Chia tôi ra làm hai đi.

Chị muốn chào vĩnh biệt
vật trong phòng nhưng không kịp.
Vừa chạm nhẹ vào lão Dao chị đã
tung.

Trong lúc lão Dao bàng hoàng
kinh ngạc ở phòng ngủ của chú
văng lên tiếng dép...

Ông Cung Tên nói với cụ Sách
giọng ghen ngào :

— Chúng ta mất nhiều bạn quá.

Cụ Sách khóc :

— Lỗi tại tôi dốt nát, ngu.

Đáng lẽ không nên tin tưởng
một con dao sắc và độc ác như thế.
Tôi sẽ xin ghi nhớ thêm trong lòng
ở những trang cuối cùng, lời nhắc
nhở cậu bé : « Đừng bao giờ đùa
nghịch với một con dao và đừng
nó trong phòng, nhất là những
dao quí quái ».

LÊ TẤT ĐIỀU

Em Lưu Phan Đạt, chung cư Nguyễn văn Thoại Sài Gòn.

— Những đầu phát Akai hay National thì loại nào bán rẻ. Giá độ bao nhiêu.

— Dây chuyền từ Phono Stéreo sang Ampli nên đi chung hay đi riêng.

Đáp : Đầu phát của máy Akai đắt lắm chẳng hạn đầu của Akai model M10 thì giá độ 6500 đ. Còn National thì rẻ độ khoảng hơn 2000 đ thôi.

Dây chuyền từ Phono sang Ampli em đi riêng hay chung kiểu nào cũng thể cả miễn là em phải dùng dây Blindé để khỏi hư.

Anh đang vận động mua thêm đất cho trang kỹ thuật nhưng chủ biên còn đang lưỡng lự giá cả. Vậy anh chỉ còn trông cậy ở các em ủng hộ cỗ động cho Thiếu nhi thì lúc đó chủ nhiệm mới sứt giá cho anh em mình được thông cảm chưa.

Em Vĩnh Hào : Lê Quang Định
Ti vi National bật lên không có hình và tiếng nói nhưng có ánh sáng thì hư ở đâu.

— Còn máy thu băng kêu nhỏ mặc dù đã vặn hết volume.

Đáp : Ti vi National của em như vậy là bệnh nặng rồi có thể hư ở nhiều chỗ. Tuner hay bộ phận MF nữa em không thể nào tự sửa được. Em phải đem đến 262 Nguyễn huỳnh Đức sẽ có thợ chuyên môn sửa bảo đảm cho, giá rẻ rề à.

Còn thu băng em không nói hiệu gì thì làm sao anh đoán bệnh được, tạm thời em dùng alcohol lau đầu máy thử xem sao.

Em Nguyễn văn Quý : Nguyễn Huỳnh Đức Phú Nhuận.

Có 1 radio 5 băng gồm PU — MW SW₁ — SW₂ — SW₃. Làm cách nào

GIẢI ĐÁP THẮC MẮC KỸ - THUẬT

để bắt đài truyền hình.

Đáp : Em không thể dùng Radio đó bắt đài truyền hình được vì nó không có băng tần FM. Mong em cố động cho Thiếu nhi nhé. Lúc nào ghé anh chơi.

Em Phan Kim Châu : Nha Trang.

Em có 1 máy thu băng hiệu Sanyo khi thâu mặt 1 mở nghe thì tốt, nhưng khi thâu mặt hai thì mở nghe âm thanh rất nhỏ. Tại sao.

Đáp : Máy Sanyo của em làm anh điên đầu khi đoán bệnh đấy nhé. Vì em có thể coi mặt 2 của cuộn băng là mặt 1 thì có sao đâu. Thế mà máy của em lại nghe nhỏ. Nếu vậy chỉ có một bệnh có thể hoài nghi đó là chạy lâu bị nóng bộ phận nào đó nên thu đến mặt hai thì không được.

Em Phạm Kim Luân : Biên Hòa.

Có người cho rằng Antenna Ti vi có tính cách gần giống như thu lôi, nên xem Ti vi lúc trời mưa to thì sét đánh vào trụ anten sẽ làm nổ ti vi và khuyên nên gỡ bỏ ra khi thấy xét nhiều.

Đáp : Gần đúng như thế vì khi mưa to thì tất cả mọi cây cối hay nhà cửa cao đều có bị sét chiếu cố hướng chỉ là Antena ở ngoài trời. Em có tắt máy Ti vi khi trời mưa chứ khỏi cần gỡ ra. Vì nếu đã bị ông Thiên lôi chiếu cố thì tai họa sẽ xảy ra một cách ghê gớm chứ không phải chỉ nổ Ti vi đâu.

Em Phan Hai - Đà Nẵng.

Trang kỹ thuật ngoài vấn đề điện tử như Ti vi Radio có trả lời về những mục khác như xe hơi, cơ khí không.

Đáp : Cũng vì vấn đề này mà anh chủ biên đã mở thêm 1 mục là THẮC MẮC CỦA EM do BÁCH KHOA

phụ trách. Vậy ngoài mục điện tử em có thể viết về hỏi ở mục đó.

Em Trần Xuân Y - Đông-Phước.

Ti vi Sanyo 16 inches lúc có hình lúc không có hình thì vặn qua vặn lại nó lại có hình.

Đáp : Đọc thư của em tòa soạn và riêng anh lên tinh thần quá trời. Cám ơn em đã có những lời khen tặng đến anh. Còn vấn đề hình của nhân viên tòa soạn đăng lên báo em coi Thiếu nhi số 11 anh chủ biên có trả lời tại sao không đăng.

Chiếc Tivi Sanyo 16 Inches của em nó bệnh ở cái Tuner rồi em chịu khó mở cái nắp ra lấy giấy trắng lau sạch sẽ đi là chạy (cái tuner là chỗ vặn đài 9 hay 11 đó em biết không).

Một độc giả ký tên không rõ.

Có một Ti vi hiệu Sony không có gắn Antenna ở nóc nhà, vậy bây giờ muốn bắt băng tần số 7 Cần thơ thì làm sao.

Đáp : Độc giả không nói rõ ở địa điểm chỗ nào nếu ở đô thành Saigon mà muốn bắt đài Cần thơ thì vấn đề khó khăn lắm vì phải có Antena ngoài trời mà phải nhiều élément mới được. Nhưng có chỗ được chỗ không vì bị trở ngại của những tòa nhà cao hay cây cối :

Đón đọc những số tới
Cách thực hiện

RADIO

2 TRANSISTOR

3 TRANSISTOR

CHẠY PILE

BẮT ĐƯỢC 3 ĐÀI

Học và đến trường

Chị nhớ, có lần chị trả lời một em rằng : « **Chị còn học** và sẽ **còn học** suốt đời ». Câu đó nghĩa là suốt đời chị còn phải học hoài, vì càng học càng hiểu rằng biển học mênh mông so với sự hiểu biết nhỏ bé của mình. Vì thế càng học thêm bao nhiêu thì lại càng thấy trường đời thật là bao la và kiến thức của mình chả có nghĩa gì cả. Vậy thì, chị thấy rằng, riêng chị, chị sẽ còn phải học cho tới giờ chết, và các em nữa, các em ơi, đừng em nào nhận rằng mình là người học đã đủ, để tránh sau này có lúc lại ngượng (khi mà mình biết ngượng về sự huênh hoang của mình, thì lại là mình đã biết được chút đỉnh rồi đấy nhé, điều đó biểu lộ rằng ta đã biết kiến thức của ta so những bí mật của vũ trụ vạn vật hay gần gũi nhất, của tâm hồn mỗi người thật chỉ như một hạt cát nằm trong cồn cát mênh mông).

Mỗi người đều có một thời gian để đến trường. Và cái học của nhà trường rất cần thiết để mọi người có một khả năng để phán đoán, suy nghĩ ghi nhận và thấu thái sự hiểu biết. Sự học ấy đưa con người tới trình độ được mệnh danh là người học thức. Nhưng nếu một người học thức chỉ thuộc lòng các giáo điều,

cảm nghĩ theo qui tắc, xử sự theo sách vở, thì chị nghĩ cũng chưa phải là đủ. Với cái sở học ấy, phải cần thêm một lương tri mẫn nhuệ để cảm thông, một lý trí sáng suốt để có ý thức và một tâm hồn cao khiết để nhân ái bao dung thì chừng đó mới có thể được coi là người đã đạt tới trình độ trí thức.

Sự học hiểu theo nghĩa đó, em có thể tới trường để thầy dạy, em có thể tự học bằng sách vở hay em có thể học ngay trong trường đời bằng chính các kinh nghiệm bản thân nếu em chỉ được đến trường trong thời gian ngắn.

Chị trích một câu của tiên nhân

VỤNG
ĐẠI

VƯỜN HỒNG

« **Cứu cánh của giáo dục là đào luyện con người đến mức tối đa để thành lợi khí của hạnh phúc cho bản thân và cho người khác** » (James Mill)

Như vậy, nếu không còn đến trường nữa mà em vẫn tự tìm mọi cách để đào luyện bản thân em, bằng sách vở, bằng sự tự học, tìm tòi để đạt được mục đích là gây hạnh phúc cho em và cho xã hội, thì em vẫn đang học, đồng thời em chính là người có giáo dục và một người như vậy mới thật là người trí thức đó em.

CHỊ ĐỖ PHƯƠNG KHANH

Chao ! Thương lắm ôi những trang vở trắng
Năm thật hiền trong ngăn cặp xinh xinh
Mà nâng niu em để vùi tên mình
Trên bìa vở thơm thơm đôi nét chữ
Kia giòng mực long lanh trong bình sứ
Đang nhìn em và mời gọi bao lần
Em run run cầm quấn bút phân vân
Và chầm nhẹ, ngòi ươm đầy mực tím
Rồi em viết — giấy thấm hồng rất mịn
Đặt nhẹ lên sớ nét chữ lại lem —
Ngày, tháng, năm cùng môn học thân quen
Và rất khẽ, em cười cùng sách vở
Kỷ niệm qua... thương sao là những thuở
Bé tí teo còn học chữ ê, a
Mắt mở to nhìn cô giáo thiết tha
Môi cắn khẽ ngượng ngừng cùng chúng bạn
Này sách vở, xin cùng em năm tháng
Bước đến trường như xúc động đầu tiên
Vì em thương chuỗi ngày tháng êm êm
Còn làm bạn với ngôi trường yêu dấu.

VŨ KHUÊ HUYỀN

VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG

BƯƠM TRONG VƯỜN

ĐÀN CHIM

Hạt Mưa rơi rớt mau
Một đàn chim nhỏ bé
Khép nép đậu bên nhau
Trông chim âu sầu quá
Chim lạnh cánh ướt mềm
Mưa vẫn rơi không thôi
Đàn chim nhỏ vẫn sầu
Có tiếng kêu chim chíp
Có một con lạc đàn
Đang bay trong mưa gió

NGUYỄN-TRÚC
(Nhóm Tổ Quốc Việt Nam)

NIỀM MƠ

Em có ước mơ chưa?
Trên quê hương khói lửa
Có vết tích điêu tàn
Của những làn đạn mưa

Em có ước mơ chưa?
Được về thăm quê ngoại
Trong ánh nắng ban mai
Bên đường có hàng dừa

Em có ước mơ chưa?
Nhìn giòng nước Hương giang
Chiu buồn theo từng trang,
Nắng sầu của ban trưa

Em có ước mơ chưa?
Nghe đời thông rì rào
Giòng suối như đón chào
Một ngày thật vui tươi

Em có ước mơ chưa?
Quê hương hết khói lửa
Xa vết tích điêu tàn
Của những làn đạn mưa

P.T.N.H Tam Thừa
(T.V.Đ Chân Trời Mới)

TÌNH MẸ

(Thành Kính về Mẹ)

Từ thuở lên năm mẹ dạy rằng:
« Con còn bé nhỏ phải siêng năng
Nghe lời ba mẹ ngoan con nhé!
Mẹ yêu con nhất không ai bằng... »

Con nhớ những trưa hạ nắng vàng
Mẹ ngồi hong tóc gió mơn man
Trong vòng tay mẹ thiu thiu ngủ
Mơ hồ tóc mẹ như mây ngàn

Tiếng hát mẹ ru con ngọt ngào
Lòng con bé nhỏ chợt nao nao
À ơi... trăm bông... con vào mộng
Tình mẹ thiết tha, ý dạt dào...

Đến năm lên sáu con đến trường
Xa đường huyện nhỏ mang sầu vương
Con vào nội trú ngoài trường tỉnh
Mẹ tiễn con đi, mắt đượm buồn...

Năm năm tròn mãi việc sách đèn
Một sớm con về tìm hơi quen
Đường quê đất đỏ tươi trong nắng
Kỷ niệm xưa gợi nhớ nhung thêm...

Thoáng bên hàng đậu dáng mẹ
hiển

Trong nắng mai hồng nắng ngả
nghiêng

Con muốn gọi to « Mẹ ơi Mẹ ! »
« Con về tìm lại thuở bình yên »

Khẽ vuốt tóc con mẹ hiền từ
Lời khuyên mẹ dạy như tiếng ru
« Cố gắng học hành đi con nhé!
Mai một tương lai được đền bù... »

Mẹ ơi! yêu mẹ nhất trên đời
Tình mẹ bao la vượt biển khơi
Vì con tóc mẹ pha sương gió
Vì con mẹ vất vả một đời...

Sóng bạc trùng dương
(Ba-Xuyên)

NẮNG HỒNG

Cho em xin sợi nắng hồng
Giữa vùng hoang vắng thẳm lòng
đơn côi

Chỉ xin một sợi nắng thôi
Đề em tô điểm cuộc đời thêm mơ
— Bâng khuâng nhìn nắng dệt thơ
— Cục đầu thăm đếm từng giờ nắng
đi

Nắng sầu, lệ đọng bờ mi
Mây che, nắng khuất làm chi cho
buồn

Em ngồi đợi nắng luôn luôn
Vì em chỉ thích mắt vương tơ trời...

TẠ LỆ VĂN
(Ba Xuyên)

THẦY CŨ

(Kính dâng Thầy Bàng)

Nắng trời hoa vàng trên suối mây
Viết dòng lưu niệm gửi về Thầy
Rằng đây con vẫn còn giữ mãi
Kỷ niệm ngày vui thuở thơ ngây

Thuở ấy lòng con rộn rã vui
Cổ lên tiến tới, chẳng cho lùi
Giờ đây sự học con còn tiếp
Nghĩ lại ngày qua, bỗng... ngậm ngùi

Trở lại hôm nay mái học đường
Trường xưa còn đó bước tha hương
Niềm vui bay mất, tan mây khói
Gió cuộn buồn lên những nhớ
thương

Vắng vắng đâu đây tiếng giảng bài
Nhìn vào trong lớp, tiếng quen tai
Kìa! người cầm sách đang ra cửa
Ôi sao triu mến đáng khoan thai

Thầy cũ ngày xưa trẻ lắm, và
Trong lòng thầy sẵn tính vị tha
Trán nay nhăn nếp, thầy già hẳn
Mái tóc bạc rồi, ôi! ... thiết tha

ĐĂNG-LINH

HƯƠNG BUỔI SÁNG

Một buổi sáng nhìn bình minh rực rỡ
Nắng chan hòa nằm lên tóc em thơ
Phím ngà reo như vun rất niềm mơ
Mây trắng trắng như niềm yêu tuổi
mới

Bé Trần thị Phượng

Thắc mắc của Em

(Tiếp theo trang 2)

Thiên Vương Tinh, Hải Vương Tinh, Diêm Vương Tinh và Địa Cầu. Sở dĩ các khoa học gia đặt Hỏa Tinh làm mục tiêu khảo sát sau mặt trăng là vì hành tinh này có nhiều điều kiện dễ dàng để khảo sát hơn các hành tinh khác. Nó là một hành tinh nhỏ bằng một nửa địa cầu, cứ 15 năm mới tới gần địa cầu một lần ở vị trí dễ khảo sát nhất. Khí quyển trên hỏa tinh dày 200 cây số gồm những chất hơi, đặc biệt là có acit carbonic chứng tỏ trên hỏa tinh có tác dụng diệt lục tổ nhưng còn thô sơ. Hỏa tinh rất lạnh, chỉ nhận sức nóng của mặt trời ít hơn 2 lần so với địa cầu. Vào mùa hạ, nhiệt độ từ 20° đến 30°, vào mùa đông lồi 70. Nhưng ban đêm thì khắp nơi lạnh 60° dưới số không. Thiếu Nhi sẽ có một bài tỉ mỉ về hành tinh hấp dẫn này.

HỎI : 1) Tại sao khi mưa có lúc gây ra bong bóng trên mặt nước, có lúc lại không.

2) Tại sao khi một vật chất rơi vào mặt nước lại gây chấn động tỏa ra vòng tròn liên tiếp.

TRÚC-VÂN (Gia Định)

ĐÁP : 1) Người ta thường nói mưa nồm bong bóng là mưa dai. Lý do để giọt mưa gây được bong bóng trên mặt nước thì có rất nhiều. Sau đây là một lý do để giải thích :

Những đám mây dày và lớn tạo được cơn mưa có những thứ hơi khác hơn hơi nước, khi mây gặp lạnh đọng lại thành nước, hơi lạ sẽ hòa tan luôn trong giọt nước mưa. Khi giọt nước mưa rơi xuống 1 vũng nước, áp suất của không khí ở mặt đất và áp suất của giọt nước từ trên cao rơi xuống sẽ làm cho khí lạ này bốc hơi trở lại và tạo thành bong bóng. Ta hãy thử rót bia (là chất lỏng có khí carbonic tan bên trong) vào một chiếc ly sẽ thấy có bọt nổi lên ngay.

Không phải hiện tượng này

luôn luôn xảy ra, là vì không phải đám mây nào cũng mang những hơi lạ.

2) Khi một khối vật chất rơi vào mặt nước ta thấy cả những chấn động tỏa ra thành những vòng tròn liên tiếp trên mặt nước. Hiện tượng đó xảy ra vì mặt nước là một môi trường đàn hồi (có thể co dãn) nên có thể truyền được sóng phát sinh tại một điểm. Vì khối vật chất rơi tòm xuống nước rồi chìm luôn nên những vòng tròn sóng chỉ xuất hiện trong một thời gian ngắn. Nếu ta dùng ngón tay làm một nguồn chấn động duy trì lâu trên mặt nước thì các vòng tròn sóng sẽ xuất hiện trong suốt thời gian thí nghiệm.

Không khí cũng như nước, là môi trường đàn hồi, nên các đài truyền thanh và truyền hình khi tạo các chấn động vào không gian, chấn động này cũng truyền thành sóng là những vòng tròn có tâm là cột antenne phát tại đài.

HỎI : Phân biệt thể nào là chủ nhiệm và thể nào là chủ biên mà tôi giải thích không rõ ràng lắm vì chưa phân biệt tường tận. Ông Nguyễn Hùng Trương có phải giám đốc nhà sách Khai Trí không ?

Ô. BÙI KIM LÂN (Đà-Nẵng)

ĐÁP : Chủ nhiệm đứng tên xin ra báo, đảm trách các dịch vụ pháp lý và giao dịch tổng quát. Chủ biên đặc trách về vấn đề bài vở của tờ báo. Chủ nhiệm Thiếu Nhi đúng là giám đốc nhà sách Khai Trí.

HỎI : 1) Tại sao khi ta vắt một vật (kể cả vật dài như cây tăm) xuống nước thì trên mặt nước lại có những vòng tròn nhỏ đến lớn sao không vuông, chữ nhật, đa giác ?

2) Tại sao trái thơm lại có nhiều mắt trong khi các trái cây khác lại có 2 mắt là cùng mà thôi. Và là bao nhiêu mắt ? Em không

tin vào truyện huyền thoại sự tích trái thơm...

EM TRƯƠNG ĐỨC NGUY (Huế)

ĐÁP : 1) Em xem câu trả lời ở trên

2) : thơm có nhiều mắt vì trái thơm (dứa) là một quả kép, do nhiều quả hợp thành.

Có những loại hoa thực vật tự hợp thành một nhóm gọi là *hoa tự* như hoa huệ, hoa phong lan, hoa ngô, lúa.v.v...

Cây (thơm) cũng vậy. Khi một hoa tự (chùm hoa) của thơm nở, mỗi hoa trong chùm phát triển thành quả mọng dính liền vào nhau, trục hoa, và lá bắc, (lá mọc kề bên hoa) cũng mọng, áp chặt vào quả hợp thành một quả kép, nên em tưởng chỉ là một quả nhưng do nhiều quả nhỏ hợp lại. Có bao nhiêu quả mọng hợp lại thì thơm có ngần ấy mắt.

HỎI : 1) Nước V.N. có một triết gia nào không ?

2) Lá quốc kỳ và bản quốc ca của nước nào được coi là đứng nhất thế giới.

ĐẠ TRƯỜNG DẤU ÁI (Sài Gòn)

ĐÁP : 1) Câu trả lời còn phải tùy thuộc quan niệm thế nào là một triết gia. Nếu hiểu theo quan niệm triết gia là người xây dựng một triết thuyết thì V.N chưa có triết gia nào. Nhưng nếu hiểu triết gia như là một nhà nghiên cứu triết học thì V.N có rất nhiều. Trong danh sách Hội của các triết gia thành lập ở Hoa kỳ có tên giáo sư Lê Thành Trị.

2) Em khỏi cần thắc mắc. Quốc kỳ V.N và Quốc ca V.N phải được coi là đứng nhất thế giới.

TỎ MÓ

TRẦN THỊ NGỌC LANG

THỂ VẬN HỘI LÀ GÌ?

Cứ bốn năm một lần, các lực sĩ thế giới tụ họp về một nơi được lựa chọn để đua tài tranh các giải thể thao. Cuộc họp mặt ấy gọi là thể vận hội.

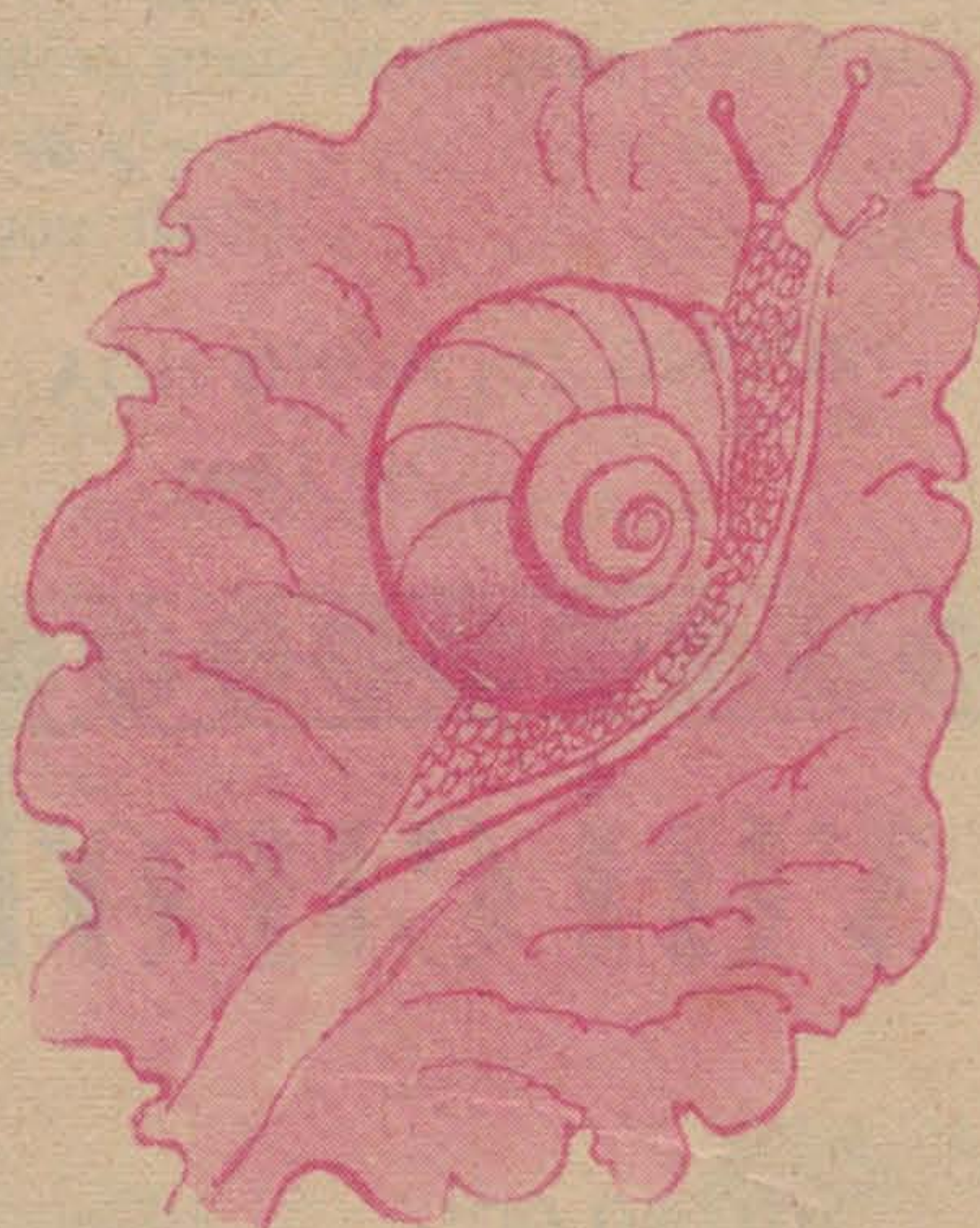
Thể vận hội bắt nguồn lại Hi Lạp. Từ năm 1776 trước tây lịch người ta tổ chức đại hội thể thao cứ bốn năm một lần tại thành Pélouponèse gần Olympia ở Hi Lạp.

Sau một thời gian bị gián đoạn, người Pháp tên Pierre Coubertin đã kêu gọi việc tái tổ chức truyền thống này. Vào năm 1896 tây lịch, tại Athènes người ta tổ chức thể vận hội trọng thể kiểu tân thời ngày nay có sự tham dự của các lực sĩ thuộc các Quốc Gia trên toàn thế giới.

TẠI SAO NGƯỜI TA ĐẶT THẮNG BÙ NHÌN Ở NGOÀI RUỘNG ?

Chim chóc thường hay kéo từng đàn, từng lũ đến mổ lúa thóc, phá hoại mùa màng. Để chúng sợ không dám đáp xuống ruộng lúa nữa, nhà nông thường dựng một hình nộm bằng rơm (còn gọi là thắng bù nhìn) ở giữa ruộng. Người ta cũng mặc quần áo cũ và đội nón cho thắng bù nhìn giống y như người thật. Chim chóc tưởng rằng có người giữ ruộng, không dám tới mổ thóc lúa nữa, do đó mùa màng đỡ bị hư hại.

TẠI SAO CON ỐC SÊN ĐỂ LẠI MỘT VẾT SÁNG CHỖ NÓ BỎ QUA ?

Vết tròn, sáng mà con ốc sên đã để lại sau khi bỏ qua đó, chính là một chất nước nhờn, tiết ra từ thân ốc sên để nó trơn đi trên cây lá hay trên mặt đất được dễ dàng.

TẠI SAO VE KÊU ĐƯỢC ?

Ve kêu được là do sự rung động rất nhanh của hai cái màng cánh nhỏ, nhờ một bắp thịt đặc biệt đặt ở phía dưới bụng con ve. Hai cánh nry rung động giống như mặt trống, kéo dài suốt thời gian chúng ăn.

Ve không thể hát được như chim chóc.

TẠI SAO ÂM THANH PHÁT RA TỪ MIỆNG ?

Âm thanh (tiếng la hay lời nói) thoát ra từ miệng ta là nhờ những giây âm thanh trong cổ chúng ta rung động. Tùy theo độ rung của những giây này mà những âm thanh to nhỏ được phát ra, tương tự như sự phát thanh của những giây đàn dương cầm hay những dây đàn tranh.

GIẢI TRÍ

Ô CHỮ

CHẬU HOA

1 2 3 4

A
B

C
D
E
F
G
H

NGANG :

- A— Thờ
- B— Thích
- C— Một gậy
- D— Mực dành cho các bé viết trong TN (viết tắt).
- E— Thời kỳ giặc giã
- F— Nơi để ở (ngược)
- G— Không nhẹ
- H— Lứa tuổi trên 50.

DỌC :

- 1— Trong lớp chúng ta phải.
- 2— Đựng quần áo. Có nghĩa là sông biển, chỉ sự giang hồ đây đó.
- 3— Một trong bốn mùa
— Lưỡng lự muốn ở lại
- 4— Tờ báo trên tay chúng ta — Dê có đuôi.

VŨ KHUÊ HUYỀN

CÂU ĐỐ

- 1) Ai vui, tôi cũng vui cùng
Ai buồn, tôi cũng buồn cùng như ai
(Đố cái gì)
- 2) Mình đỏ lại mặc áo xanh
Thêm dây đai bạc vấn quanh ở ngoài
Chùa chiền thì chẳng đoái hoài
Lưu linh đệ tử lắm người thích ta
(Đố là gì)
- 3) Mẹ thời đứng ở ngoài sân
Đề con tiếp khách đãi dân trong nhà
(Xuất mộc)
- 4) Nực cười mình lại giống ta
So đi xét lại thật ta giống mình
Mặt mình bóng láng đẹp xinh
Trăm năm ta mất, mình còn trơ trơ
(Đố là gì)
- 5) Tựa như cây trúc ngoài đồng
Trâu dòm thấy ngán người trông
thấy thêm
(Xuất mộc)
- 6) Trên cao có hũ nước trong
Chim không uống được đứng trông
lạ kỳ ?
(Xuất mộc)

TRƯƠNG THỊ HỒNG HOA

(Chợ Lớn)

vui cười

TƯƠNG ĐỐI.

Hai ông bà vừa mới bị lỡ tàu, ông nói :

— Bà thấy không ? Nếu bà sửa soạn lẹ hơn có phải là mình khỏi phải đợi chuyển tàu sau không ?

Bà trả lời :

— Đúng rồi, nhưng nếu tôi sửa soạn lâu hơn nữa, có phải là mình chỉ phải đợi chuyển tàu sau trong một thời gian ngắn hơn không ?

TOÁN NÁT ÓC

BÀI SỐ 1 :

Tang tảng mặt trời mới rạng
đông.

Rủ nhau đi hái mấy quả bông (?)
Mỗi người năm quả thừa 5 quả,
Mỗi người sáu quả một người
không.

Mấy người mấy quả tính cho
xong ?

BÀI SỐ 2 :

Tứ túc chỉ thiên, bát túc chỉ địa ;
Tam thủ nhất vĩ, lục nhơn lục
nhĩ.

Hỏi xem có mấy người và mấy
lợn ?

BÀI SỐ 3

Học sinh cắm trại nấu cơm chung ;
Cần năm lít nước, có hai thùng :
Thùng ba tắc khối ; thùng bốn
tắc (4 dm³)

Có cách nào đóng năm lít không?

BÀI SỐ 4

Ba trại chia nhau mười bảy trâu.
Toàn ban hội tề định như sau :

Mỗi trại $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{9}$

Chia sao hợp lý tính cho mau ?

TUYẾT THY

(T.V.Đ Tứ thương dạ vũ)

HÀ TIỆN

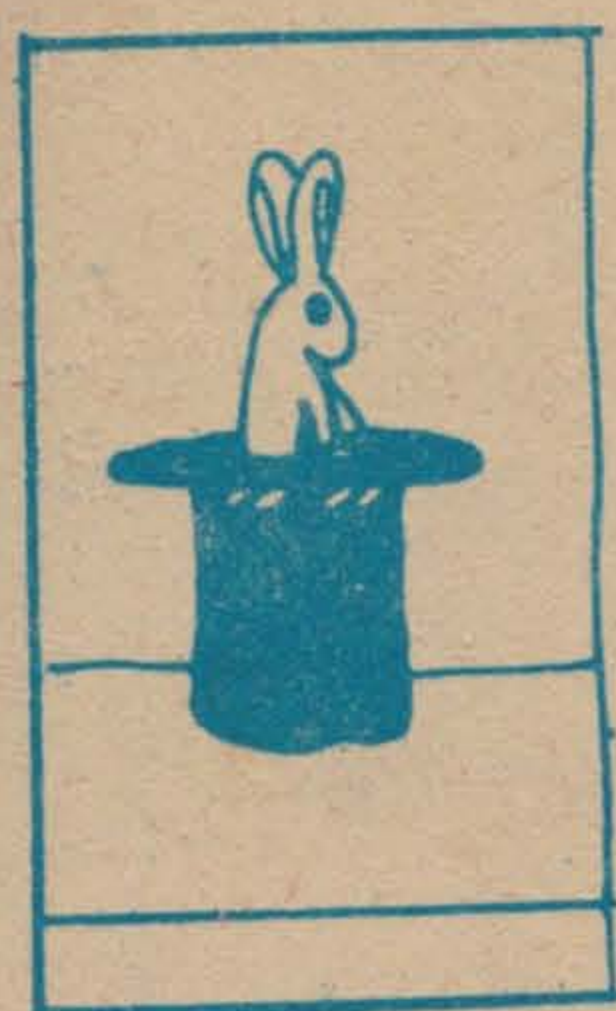
Một ông hà tiện vào tiệm giặt
ủi, nói với ông chủ tiệm :

— Tôi phải chụp hình bây giờ
ông có thể ủi cho tôi cái quần này
được không ?

— Được, thưa ông, tốn hết
sáu chục đồng.

— Sáu chục cơ à ! Thế thì ông
chỉ ủi cho tôi một bên ống quần
thôi. Thay vì chụp hình thẳng, tôi
sẽ chụp hình đứng nghiêng một bên.

CHIẾC HỘP HUYỀN BÍ

VẬT DỤNG :

- 1) Một hộp sữa SMA đã khai và xài hết sữa.
- 2) Một hộp mỡ quân tiếp vụ cỡ lớn (bỏ lọt hộp SMA) đã khai và xài hết mỡ.
- 3) Một lọ mực (hay một pho tượng)
- 4) Một khúc dây thép khá lớn.
- 5) Một sợi ni lông nhỏ.
- 6) Sơn cọ.

SỬA SOẠN VẬT DỤNG TRÌNH DIỄN :

- 1) Khai đáy hộp sữa SMA và gờ mép cho sát.
- 2) Lật ngược hộp sữa SMA, dùi lỗ và mắc khúc dây thép làm quai (theo hình A 1)
- 3) Cắt miếng giấy dày (cạc tông) bỏ lọt khít vào hộp sữa SMA. Miếng giấy dày tròn này sẽ mắc vào miệng hộp sữa SMA (bây giờ là đáy) nhờ có một đường viền vài ba li nhô ra. Đục giữa miếng giấy dày một lỗ nhỏ và xỏ sợi ni lông làm móc (theo hình A)
- 4) Khai trống hai đầu hộp mỡ quân tiếp vụ (theo hình A 2)
- 5) Sơn hộp sữa SMA (kể cả miếng giấy dày và hộp mỡ quân tiếp vụ (theo hình A)

6) Đặt lọ mực hay tượng đá, hộp sữa SMA và hộp mỡ quân tiếp vụ lồng vào nhau (theo hình B)

7) Khi khán giả (bạn bè của các em xuất hiện thì đồ nghề đã sẵn sàng trên bàn theo hình C)

TRÌNH DIỄN :

1) Thừa các bạn tôi sẽ ếm chiếc lon không và thur vào đó một lọ mực (hay pho tượng) (Hình C)

2) Đây các bạn xem : chiếc lon sữa SMA bên trong không có gì cả (thò tay vào hộp mỡ cầm quai và kéo lon sữa SMA ra rồi nghiêng cho khán giả nhìn vào đáy. Xong đâu đó bỏ vào như cũ) (Hình B)

3) Đây các bạn xem : lon mỡ quân tiếp vụ thùng hai đầu (nhấc lon mỡ lên, thọc tay xuyên ngang rồi lại đặt đúng vị trí cũ) (Hình E)

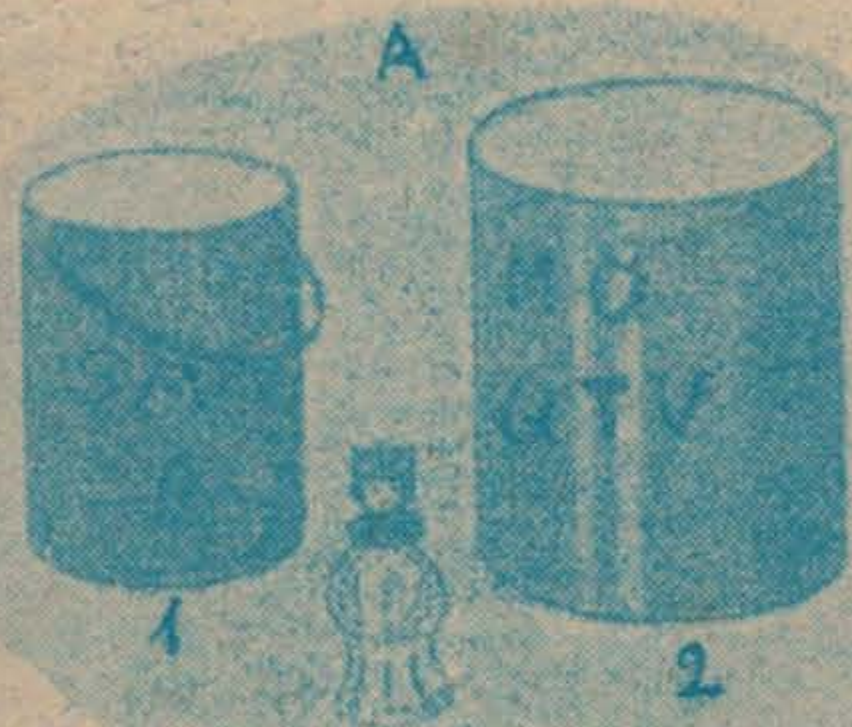
4) Dùng tay múa phép trên đồ nghề, miệng lầm bầm như đọc thần chú, vẻ mặt nghiêm trọng.

5) Đặt tay lên thành miệng hộp mỡ quân tiếp vụ và dùng ngón tay kẹp sợi nilon rồi nhấc hộp mỡ quân tiếp vụ lên bên trong có miếng giấy cứng (Hình F)

6) Thò tay còn lại vào lon sữa SMA rồi giật tay ra, vẻ mặt kinh ngạc, miệng xuyết xoa. Lặp lại một vài lần rồi từ từ kéo lọ mực hay pho tượng lên đem cho khán giả xem.

Nếu các em làm thuần thục và khéo léo các em sẽ được các tràng pháo tay tán thưởng nồng nhiệt và bạn bè các em sẽ coi các em như những pháp sư miên đầy bùa chú thần bí. Chúc các em thành công.

A' O THUẬT

HOÀNG HÔN NƠI THÔN DẤ VIỆT DŨNG

Không gì vui hơn là cảnh chiều quê lúc hoàng hôn.

Cảnh chiều thật là quyến rũ. Ánh tà dương đỏ rực như lửa đang ở dưới chân trời sát dãy núi về phía tây. Bầu trời trên không chuyển từ màu hồng sang màu xanh. Vài áng mây lơ lửng trôi qua bầu trời êm dịu. Bầu trời bây giờ đẹp hơn lúc nào hết. Mặt trời lớn và đỏ hơn lúc trưa, nhưng nhìn vào không thấy chói. Những ngọn cây, ngọn cỏ đều nhuộm ánh vàng. Mặt nước hồ ao động dậy mạnh vì những con vịt nhưng sau đó lấy lại được thăng bằng do những con vịt đã sang chỗ khác và được bóng như những tấm gương phản chiếu ánh mặt trời. Rồi ánh sáng tan dần, mờ dần. Bóng tối mờ ảo, yếu ớt như kẻ hấp hối tràn khắp thôn quê. Trên không trung tiếng sáo diều vờ vạt diu dặt bỗng yếu dần rồi tắt hẳn. Từng đàn chim tung bay về phía xa xăm, vô tận của những dãy núi sập lớp xanh lam tím ngắt, chuông chùa thông thả buông lời gọi chiều về. Trên các nẻo đường về thôn xóm các chú mục đồng cỡi trâu, bò trở lại nhà. Thỉnh thoảng chú lại ghé ngao vãi bản dân ca ngộ nghĩnh như bài « Ai bảo chăn trâu là khổ... » Chăn trâu sướng lắm chứ... » Đây đó từng đám nông phu và các cô thôn nữ, lưng thưng bước về với tiếng cười đùa vui vẻ. Cả người và vật đều cảm thấy khoan khoái và sung sướng sau khi đã làm xong công việc của một ngày đầy mệt nhọc. Họ như muốn trút hết cả sự nhọc nhằn vào ngọn gió chiều nhẹ nhàng. Xa xa dưới ánh đèn lờ mờ ngoài sân các thanh niên thôn nữ đang giã gạo với tiếng kè chuyện của các bà nội, ngoại kể cho cháu nghe. Những tia sáng cuối cùng tan dần vào tấm tối và bao trùm lên mọi vật. Đồng nội và thung lũng bắt đầu quạnh quẽ.

Chúng tôi trở về nhà tâm hồn thoải mái vô cùng. Một cảm giác hiền hòa dần tới vào một giấc mộng

êm đềm. Chiều đến nơi thôn dã mang lại cảnh sum họp gia đình cùng sức mạnh dồi dào cho nhà nông trong cái mát mẻ yên tĩnh của miền quê...

VIỆT DŨNG
NGUYỄN LIÊM

SÁNG TÁC CỦA CÁC EM

muôn hồng nghìn tia

NGÀY TỰU TRƯỜNG

Sáng nay không hiểu sao Tuấn dậy thật sớm. Trời vừa tờ mờ sáng Tuấn đã lò mò thức dậy, vươn vai thở mạnh một hơi dài khoan khoái. Mùi thơm hoa dạ lý trước nhà lẫn hơi sương tỏa mùi ngát lạnh. Tuấn định xuống giường đi rửa mặt, nhưng tiếng mẹ hỏi :

— Tuấn, con dậy làm chi mà sớm vậy?

Tuấn đáp :

— Hôm nay ngày tựu trường, con dậy sửa soạn, tập vở, tắm rửa đi học.

— Cha! Con của mẹ siêng năng quá. Hồng biết mai mốt có còn siêng năng nữa không

Tuấn vui mừng, khẽ đáp :

— Siêng chứ má! Kỳ này con quyết đứng nhứt toàn niên.

Tiếng má đầy nghi ngờ :

— Chắc không đó? Chưa chi mà dám quả quyết à.

Và tiếp :

— Thôi tắm rửa, sửa soạn gì thì làm đi.

Chỉ chờ có thế, Tuấn nhảy phóc xuống giường chạy ra nhà sau.

Tắm rửa xong xuôi, Tuấn đâu

cần sửa soạn tập vở vì Tuấn đã sửa soạn từ chiều hôm qua và bây giờ, Tuấn chỉ cần chải bộ tóc cho thật láng, rồi nhẹ nhàng, khẽ khàng đồng vào người bộ đồng phục quần xanh, áo trắng với nét ly bén tựa lưỡi dao

Ngắm đi, ngắm lại trong kiếng Tuấn khẽ mỉm cười, rồi đẩy cửa, ôm cặp lách mình ra ngoài.

Sáng nay, trời thật dễ thương, nắng ban mai yếu ớt không đủ sưởi ấm con người, những ngọn gió quái ác cứ nhẹ nhẹ thổi, mang theo hơi sương của mùa thu ướt át. Lòng Tuấn dâng lên một niềm vui vô tả, gió thu vẫn thoảng nhẹ đẩy hơi nước mát lạnh, mà Tuấn cứ tưởng đó là gió xuân ấm áp, vui tươi mang theo bao gương mặt bạn bè cũng đang hớn hỏ vui mừng ôm cặp đến trường như Tuấn.

Nét vui mừng, hớn hỏ hiện rõ trên mặt Tuấn, với những bước chân nhanh nhẹn, tung tăng như chạy, lòng nôn nao mong thấu ngàn quãng đường trước mặt. Cuối đoạn đường này, quẹo sang đường khác là mái trường thân yêu đã hiện rõ và trên mái ngói nâu sậm rêu xanh, lấp lánh những hạt kim cương. Phương đông, trời hồng rực lên, những tia sáng chói chan như muốn sưởi ấm buổi sang thu đầy sương lạnh, hay triu mến nhẹ trải trên mái tóc xanh thơ ngây. Đồng tình với những tia nắng ấy, những chú chim bé nhỏ cũng hót vang chào mừng ngày tựu trường vui tươi, nhộn nhịp đầy hứa hẹn.

Vừa thấy mái trường thân yêu, bé bỏng là Tuấn đã thấy dãy dãy học sinh cùng trường.

Tuấn háng hái bước vào cổng

trường cùng một số học sinh, đều đưa đôi mắt nai ngơ ngác tìm kiếm bạn bè nhưng Tuấn chẳng thấy bóng dáng quen thuộc nào.

Tự nhiên, mỗi buồn bâng quơ nhẹ len vào lòng Tuấn, nhưng Tuấn đã đánh tan nỗi buồn đó vì biết đâu tụi nó vô rồi và đang tán gẫu trong lớp.

Đúng như Tuấn đoán, tất cả bạn bè thân nhất của Tuấn đang ngồi trong lớp. Vừa bước vào cửa lớp thì tiếng Quỳnh hỏi :

— Sao vô trễ thế ?

— Đâu có ! tại tụi bây đi sớm quá. Tuấn vội phân bua.

— Cha ! Tuấn hôm nay trông bỏ ra phết. Đương vừa cười vừa nói.

— Tụi bây đâu có vừa gì ? Tuấn trả đũa.

Sau vài phút tay bắt, mặt mừng, miệng cười vói bạn bè sau một mùa hè xa cách. Tiếng chuông quen thuộc ngày nào vang lên báo hiệu giờ vào lớp như reo mừng đám học sinh đến trường vào mùa thu mát mẻ...

VĂN LONG

Bút nhóm : Ngân Mây

MƯA MÙA HÈ

VŨ ĐÔNG

Trời nắng chang chang, ánh nắng gay gắt của mùa hè đang chiếu xuống như muốn nung đốt tất cả vạn vật.

Trong nhà, ai nấy đều cảm thấy khó chịu, chiếc quạt luôn luôn thủ sẵn trên tay và chuyển động không ngừng nhưng vẫn không cản được sức nóng của bác mặt trời đang lan dần và thấm vào người. Đến cả chú Tô Tô cũng uể oải, chú lê từng bước chậm chạp đến góc sân rồi nằm dưới 1 tàng cây trướng cá bao phủ 1 khoảng bóng mát. Thỉnh thoảng 1 vài làn gió nhẹ thoảng qua nhưng không thể điều hòa cái nóng đốt người ấy.

Bỗng nhiên 1 lúc sau, trời trở nên mát mẻ lạ thường như có hơi nước, rồi từng trận gió mạnh thoảng qua. Những chiếc lá trong

vườn đã úa vàng thì nhau rơi rụng lá tả, 1 vài chiếc bay lượn trong không khí 1 lúc rồi là đã rơi xuống đất trông chẳng khác gì 1 chú bướm vàng đang tung tăng bay lượn trước gió rồi hạ cánh đậu vào 1 đoá hồng nhung.

Bầu trời lúc trước xanh ngắt, bây giờ trở nên 1 màu đen thẫm thẫm mịt mù. Từng cụm mây ở 1 phương trời xa xôi nào đó ùn ùn kéo đến bao phủ cả khoảng trời xanh...

Bỗng nhiên giữa cái màn đen ấy hiện lên 1 làn chớp sấm lòe ;

— Ầm ! Ầm... Ầm...

Từng loạt sấm thì nhau nổ rền làm chú Tô Tô đang mơ màng giấc điệp giật mình sủa lên vài tiếng : « oảng oảng » bâng quơ rồi dzọt vào nhà... Trời bắt đầu đổ mưa từng hạt mưa lớn như hòn bi ve rơi lộp độp trên mái nhà rồi dần dần mưa nhanh hơn .. Mưa càng lúc càng nhiều, mưa như thác đổ, tiếng mưa rơi « lộp bộp » trên mái ngói. Thỉnh thoảng bầu trời lại lóe lên trong màn đen những làn chớp nhoáng, những tiếng sấm liên hồi như trời long đất lở... Chỉ một lát sau mảnh sân rộng lớn đã đầy ắp những nước là nước, chúng tìm những đường mương nhỏ và chảy vào chiếc ao sen sau vườn...

Cu Tý đang học bài vội bỏ vở tìm giấy hi học làm thuyền để thả. Làm xong cu Tý cẩn thận đặt chiếc thuyền vào chính giữa giòng nước. Cu Tý vừa thả tay thì chiếc thuyền giấy mong manh yếu đuối ấy đã bị chênh lệch rồi sức nước kéo phăng đi. Cu Tý không buồn vội tìm giấy hi học làm chiếc khác...

Sau hơn 2 giờ mưa như thác lũ, cơn mưa bắt đầu tạnh hẳn. Trên những nóc nhà tranh, từng giọt nước nhỏ giọt rơi tí tách đều đều xuống chiếc sân...

Bầu trời sáng sủa, ánh sáng dễ chịu. Đàn chim sâu bây giờ núp dưới những lá dừa bay tủa ra hót lên những tiếng hót riu rít như chào mừng, rồi vỗ cánh bay vào khoảng trời bao la thăm thẳm.

VŨ-ĐÔNG

TRÁI TIM HỒNG

TRỌNG ĂN phụ trách

9 Tuổi GAN DẠ

Trong ngăn lưu trữ những cử chỉ anh hùng thiếu nhi nơi bàn viết của anh, anh còn giữ được mẫu báo đăng chuyện một em bé 9 tuổi gan dạ. Anh đã cắt báo và dùng giấy bóng kính bọc lấy, hôm nay anh trích lại kể cho các em đây :

« Ngày 12 - 11 - 1958, em Võ văn Bình, 9 tuổi, nhà ở xã Tường Long (Tỉnh Phong Dinh) đi bắt ếch trong một khu rừng bỏ hoang, sậy mọc um tùm.

Đang lúi húi đào hầm ếch, Bình bỗng nghe thấy tiếng sột soạt xa xa. Quay lại, nhìn đón dác, bỗng cậu hét lên kinh hoàng khi mắt vừa thoáng thấy con gì đen đen đang tiến lại gần cậu.

Một con rắn dài kinh khủng to bằng cột nhà phóng tới cuốn lấy Bình ! Rắn vật ngã cậu, chuyển khúc quấn cậu mỗi lúc một chặt thêm.

Tuy bị vật ngã và quấn quá chặt, Bình cố gắng trấn tĩnh. Người trườn tới, tay cố vói lấy con dao đào ếch. Bình cò quàng, dùng hết sức nắm lấy cổ rắn, nhanh nhẹn giơ dao cứa mạnh... rắn bị rách cổ, vội thả Bình ra bỏ chạy

Hăng máu, Bình vác dao đuổi theo rắn, chém lia lịa. Bị gãy khúc, rắn không bò được nữa, Bình đã chặt con rắn dài 5 mét ra làm nhiều khúc !...

(Xem tiếp trang 23)

MẠO HIỂM XỨ PHI CHÂU

XIN THA... ĐỪNG GIẾT TÔI!
NẾU KHÔNG CÓ NGÀI... TÔI
SẼ CHẾT...
TỪ NAY, TÔI SẼ PHỤC TÙNG
NGÀI...

CƠN TÊN KIA
ĐÂU?... ..

HÃN ĐỘI TÔI Ở ĐANG KIA!...

TỐT LẮM!...TA....

CHẮC HÃN ĐÃ
KHAI ĐÚNG...

COI CHỨNG!...HÃN Ở
KIA....

GIỜ TAY LÊN!...

LA QUÁ!...KHÔNG CÓ
AI!... HAY LÀ HÃN
NƠI ĐÓI....

HAY LÀ LẠC ĐƯỜNG

KHÔNG BIẾT!...
NHƯNG MI LOU AY
NAY QUÁ!...

LẠI GÃN
CHÚC NỮA ĐI
CON....

CHUYỆN GÌ VẬY
TINTIN? TRẢ LỜI
ĐI!...

CHẾT CÁI HAI!...

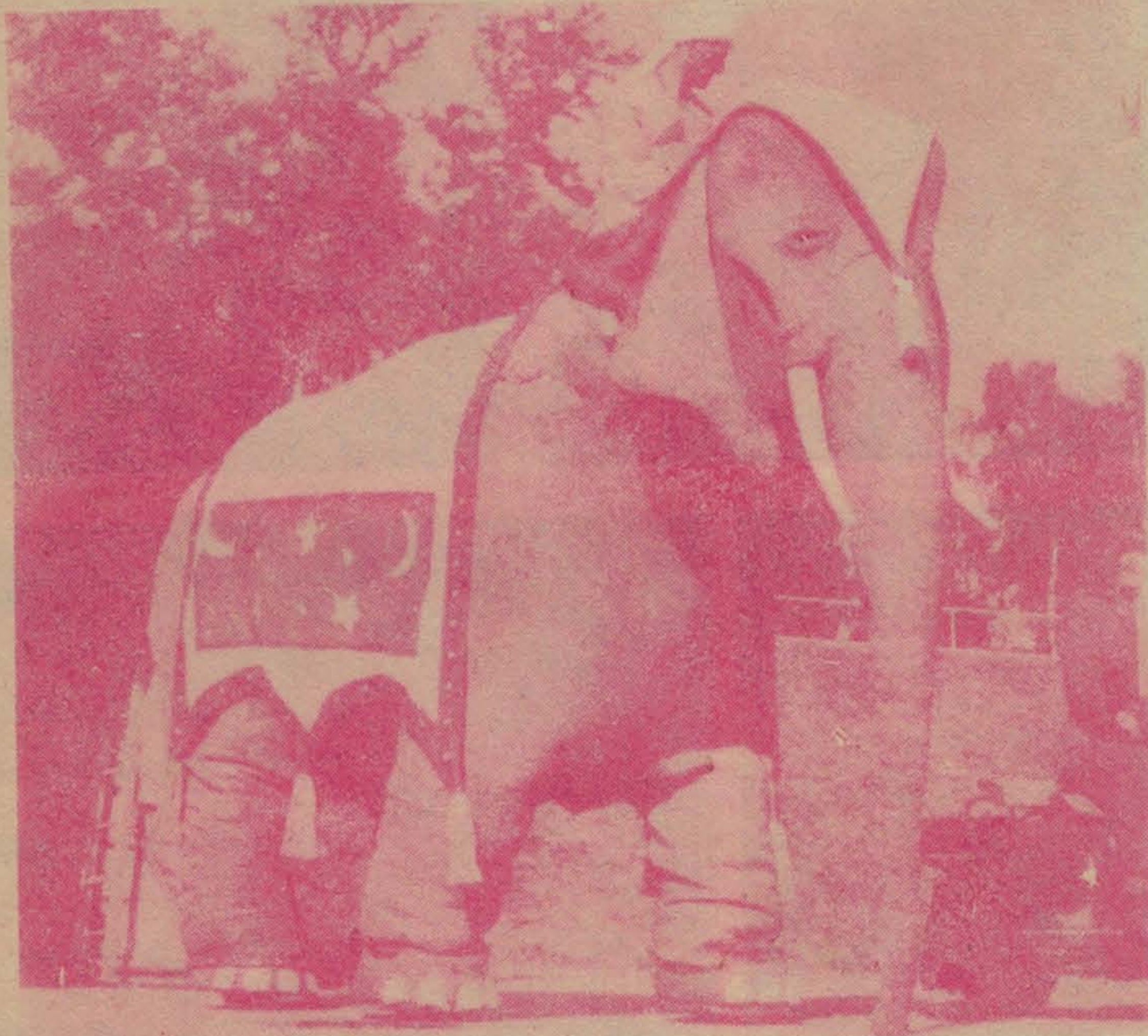
TRỜI, CHÚNG MI LẠI ĂN
CHẮC HƠN!...

ĐẾN LƯỢT MI...

LÊN ĐƯỜNG!... LÁT NỮA
CHÚNG MI SẼ TAN XÁC...

chuyện lạ bốn phương

Bé XUÂN THẢO

MỘT CON VOI LẠ

Chú voi Nellie được một bác nài cỡi đi rong trong thành phố không phải là một con voi bình thường như trăm nghìn con voi khác. Mà đó lại cũng là một con voi... bằng máy. Người ta đã gắn một động cơ mạnh bằng 8 mã lực vào mình một con voi

già, và bác nài khi cỡi voi chỉ việc điều khiển như điều khiển một chiếc xe. Các bạn xem, phe người lớn làm nhiều việc lạ lùng không tưởng tượng được. Tiều muội không nghe nói chú voi Nellie được dùng trong công việc hữu ích gì, hay phe người lớn chỉ tạo ra nó để cỡi đi chơi thôi.

CÁI MŨI CỦA MỘT TỔNG THỐNG

Một trong những chiếc mũi lớn nhất thế giới là mũi của cố Tổng Thống Abraham Lincoln. Thực ra đây không phải là chiếc mũi bằng xương bằng thịt đâu, mà nó bằng đá hoa cương trên bức tượng vĩ đại tạc trên ngọn núi Rushmore trên dãy Dakota ở Nam Mỹ. Các bạn biết không, mỗi lần khuôn mặt của bức tượng Tổng Thống có vết rạn nứt, người ta phải nhờ các chuyên viên leo núi đeo theo các thang dây dài để trét lại.

MỘT NHÀ KHẢO CỔ TRẺ TUỔI

Rainer Cang, một cậu bé người Đức mới 14 tuổi, đã là một nhà khảo cổ kỳ tài. Chắc là phe bé tí chúng ta sẽ hãnh diện với nhân vật này đây các bạn. Rainer Cang mới 6 tuổi đã biết lục lọi trong các vùng đồ nát để tìm các vật liệu cổ xưa. Khi được 11 tuổi cậu khám phá được nền của một nhà thờ nhỏ trời Trung Cổ, không biết tại sao mà cậu lại tài giỏi được như vậy.

Cứ mỗi chiều thứ bảy cậu lại vác gậy, mang bao đầy đủ đồ nghề đi lục lọi ở các nơi hoang vu mà cậu tin là sẽ có lợi cho cậu.

Hình bên đây một vài «chiến lợi phẩm» cậu đã sưu tầm được và cậu muốn trình cho làng nước biết.

CUỘC THI

SÁNG TÁC

BÀI CHỌN ĐĂNG SỐ 17

CHUYỆN CU TÍ

ANH VŨ

Cu Tí ngồi ở xích đu đang đưa chân. Buổi trưa thật khó chịu. Căn nhà nhỏ hừng hực khí nóng. Ngồi trong nhà cứ y như ở bên bếp lửa... Mẹ và em Bé đã ngủ. Cả chị Mai cũng đã ngủ trên chiếc võng treo ở những song sắt của hai khung cửa sổ phòng. Nhà thật vắng. Bố cu Tí đi làm xa, lâu lắm bố mới về thăm nhà. Mỗi lần ba về áo quần ba lấm đầy bụi, đôi giày cao cổ mà cu Tí vẫn đánh xi đen bóng trước khi ba đi trở nên một màu khó tả. Bụi phủ đầy trên lớp bùn đỏ không phải là màu đỏ nữa mà là một màu xám xám khó coi vô cùng. Con Bé sợ đôi giày ấy lắm. Vì cái màu khó coi ấy và cũng vì cu Tí dọa con Bé khi nó bắt chước cu Tí đòi đánh giày cho bố. Cu Tí bảo trong giày bố có nhiều chuột lắm. Chuột làm tổ trong ấy. Chuột chũi này, chuột cống này, chuột đồng này, chuột bạch này, chuột nhon mõm này, chuột đuôi dài này, chuột nhắt này... (Mấy tên sau này cu Tí phịa ra cho Bé sợ chứ chuột nào mà mõm chẻ nhọn, đuôi chẻ dài!...) Con bé nghe thế thì tròn mắt lên, nó rút hai bàn tay vào túi, lưỡi thè rồi hỏi cu Tí:

— Thế rồi bố mang giày nhờ chuột cắn chân bố sao anh Tí?

Cu Tí hơi nao núng! Cu cậu xùy một tiếng tỏ vẻ khinh bỉ (thật ra là cu Tí đang nghĩ cách phịa tiếp) nhưng cu Tí thông minh ghê lắm bố mẹ chả bảo thế mỗi lần ký thông tin gì cho cu Tí sao! Cu Tí trợn mắt nhìn con Bé:

— Sức mấy mà chuột dám cắn chân bố. Chúng sợ bố ghê lắm chứ. Mỗi lần mang giày, bố trối chúng nó lại!

— Eo ơi, bố tài ghê hờ anh! Mà

sao bố không đuổi nó ra mà trối lại làm gì thế?

— Hừ! Bé ngu thế. Đuổi chúng ra rồi mỗi lần bố nóng ai quạt cho bố. Bé có theo bố quạt cho bố không?

Bé lắc đầu, ngây thơ:

— Không! Bố đi đánh giặc xa lắm. Bé đi không được, mỗi chân lắm. Mà bố trối chúng bằng gì hờ anh?

Cu Tí gât thăm con bé thật lắm chuyện nhưng cũng trả lời:

— Mày ngu quá. Hai sợi giây này này. Vừa nói Cu Tí vừa chỉ vào những sợi giây giày. Bố trối nó dính nhau cả đùm vui lắm!

— Nó không đánh nhau hờ anh Tí?

— Ừ.

— Nó ngoan anh Tí nhỉ.

— Ừ, mày sờ vào giang sơn của nó — tức giày bố thì nó cắn cụt tay! Bé lại rụt cổ:

— Eo ơi, em chả dám sờ đâu!

Thế là cu Tí tổng khứ được con bé lắm thắc mắc đi. Cu Tí tiếp tục đánh giày bố cho đến khi đen bóng mới thôi. Bố sẽ vuốt tóc cu Tí và khen một câu. Cu Tí thích lắm, cu cậu đu lên cánh tay cứng như sắt của bố, con Bé thò tay cù lên nách cu Tí. Hai đứa cười rúc rích...

Bây giờ bố đi rồi. Nhà thật vắng và buồn. Con Bé chắc đã ngủ say lắm. Cu Tí chẳng biết chơi với ai... Ngồi ở xích đu đưa đưa mãi cũng chán. Cu Tí nhìn lên giầy phơi quần áo trước mặt. Mấy chiếc áo màu xanh đu đưa ở sợi giây thép. Chắc là khô cả rồi. Sao mình không rút vào gấp hộ mẹ nhỉ? Chiều mẹ còn phải nấu cơm và đan áo nữa. Hôm nào mẹ cũng lãnh len về đan thuê. Mẹ bảo thời buổi này lương bố tiêu không đủ. Có tối, mẹ thức thật khuya đan áo. Cu Tí hỏi mẹ sao thức khuya thế, mẹ bảo để mẹ đan xong nốt... Chao ơi, cu Tí thương mẹ kinh khủng... Giầy phơi cao quá, cu Tí phải bắc thêm cái ghế đầu ra đứng mới với được. Mặt trời soi thẳng vào mặt làm cu Tí chói cả mắt. Cu Tí đưa tay trái lên che ngang mắt, tay phải gỡ những chiếc kẹp quần áo ra... Lúc rút được đã nhiều, cu Tí phải bỏ tay trái ra để ôm quần áo. Mặt trời hình như gay gắt hơn,

trán cu Tí đầy mồ hôi. Cu Tí nheo mắt lại, sợi dây thép trước mặt rung lên bần bật, loang loáng ánh thép. Cu Tí thấy những ngôi sao lấp lánh trước mắt và đôi chân rung rung. Cậu bé hét lên một tiếng kinh hoàng trước khi đưa bàn tay phải ra nắm lấy sợi giây phơi...

Tiếng hét và tiếng ghế đổ khiến mẹ thức giấc. Mẹ ngồi dậy quơ chân tìm đôi dép và đi ra sau nhà... Cu Tí khóc oà. Mấy chiếc áo màu xanh nhạt nằm ở nền xi măng loang loáng nước. Cả lưng áo và quần sóc của Tí ướt nước và bê bết cát. Mẹ kêu lên:

— Sao vậy cu Tí buổi trưa ra đây làm gì?

Cu Tí nép dưới tay mẹ khóc sút sịt:

— Con định lấy quần áo vào gấp... Con đứng trên ghế... Rồi chới quá... Con bị ngã...! Hic hic!...

Mẹ suýt soa: Tội nghiệp con! thôi, vào thay quần áo đã. Mẹ bỗng phì cười: Định giúp mẹ mà lại bắt mẹ giặt thêm mấy bộ quần áo!

Cu Tí bật khóc. Mẹ vỗ về:

— Nín đi! Mẹ không mắng đâu tại mặt trời chứ tại con đâu. Cu Tí ngoan lắm. Đề hôm nào bố về mẹ sẽ khoe bố chuyện cu Tí giúp mẹ. Thế nào bố cũng gán cho cu Tí cái huy chương «giúp mẹ bội tình».

Cu Tí cười méo xệch. Cu Tí hình dung ra tấm ảnh bố cho cu Tí coi hôm nào: Bố đứng thẳng người, một tay đưa lên ngang trán cho một ông tướng — lời bố — thật mập gấn huy chương lên ngực áo vốn đã đầy nhóc huy chương của bố. Eo ơi, lúc ấy trông bố oai kinh khủng! ..

CÁI XE VẬN TẢI VÀ CON NGỰA

Trong một lớp nhỏ, cô giáo hỏi các học sinh:

— Trọng lượng của một cái xe vận tải nặng mười tấn là bao nhiêu?

Cả lớp im lặng. Cô giáo tiếp:

— Coi nào, thế cũng như là khi tôi hỏi các em: «Con ngựa đen của đức Trần Hưng Đạo màu gì?»

Cả lớp trả lời:

— Màu đen.

— Tốt lắm, vậy bây giờ, trọng lượng của cái xe vận tải mười tấn là gì?

— Là màu đen.

NGÀY XƯA THÂN ÁI

Tôi nhớ lại ngày xưa nơi quê nhà yêu dấu, thuở tôi còn bé bỏng dại khờ. Tôi sống trong một mái gia đình ấm áp tình thương. Dưới mái nhà nên thơ, mà say sưa lứa tuổi ấu thời...

Hồi đó, gia đình tôi ở tại làng Xa-Cát, một ngôi làng nhỏ bé, đất đai hoa màu, chứa đựng bao tâm hồn chất phác hiền lành của người dân miền quê. Nhà tôi ở cuối làng, dựng trên một khoảng đất cao ráo rộng rãi. Ngôi nhà ba gian, mái tranh vách ván đơn sơ. Xung quanh nhà cây cối râm mát che bóng nắng ngày ngày. Trước nhà là một cái sân rộng, ở hai bên trồng vài thứ bông thơm ngát. Tất cả lại nằm gọn trong một hàng rào dâm bụt xinh xinh... Đó là tất cả công lao của ông bà tôi, ba mẹ tôi ra tay gây dựng nên. Nơi đây, nơi mái nhà thân yêu này, tôi đã sống những tháng ngày thật êm đềm, hạnh phúc trong quãng đời thơ ấu của tôi, khi tôi còn là một đứa bé lên 5, có đầy đủ tình thương yêu của gia đình...

Lúc ấy, gia đình tôi có 12 người cả thảy. Nào là ông bà nội của tôi, Ba mẹ tôi, còn anh chị em chúng tôi gồm có 8 người. Gia đình tôi sinh nhai bằng cách trồng trọt. Nhà tôi có một cái vườn. Cái vườn ấy cách xa nhà tôi qua một cánh đồng. Ngày ngày, Ba mẹ và anh chị lớn của tôi đã đồ mồ hôi nhọc nhằn để tạo nên một khu vườn có đầy đủ thứ cây ăn trái, và các thứ rau đậu. Thực phẩm thiên nhiên này đã nuôi sống gia đình tôi. Cuộc sống thật là đơn sơ giản dị, nhưng tôi vẫn thấy cuộc đời thật là ấm no, và hạnh phúc gia đình thì không thiếu thốn — Bây giờ, tôi sống như một con chim non chưa đủ lông đủ cánh, chỉ biết sống trong tình thương trong tò ấm, há mỏ nhận những miếng mồi do cha mẹ mớm cho. Hơn thế nữa, tôi lại có ông bà nội để suốt ngày quần quít bên chân, mong ông bà nội ôm vào lòng thì tôi không sung sướng gì bằng... Thời gian êm trôi, cho đến

ngày tôi được mẹ dắt đến trường làng xin học. Tôi lại có một gia đình thứ hai, mà biết bao nhiêu bạn thơ đã cùng tôi vui say lứa tuổi ấu thời. Ngày hai buổi sáng, chiều đi học; còn bao nhiêu thời giờ rảnh ở nhà, tôi mặc sức rong chơi. Có những ngày nghỉ học, tôi theo Ba mẹ anh chị xuống vườn, tôi cũng giúp Ba mẹ nào nhổ cỏ, tưới rau. Và mỗi lần như vậy, tôi lại được cùng mấy anh ngồi ở bờ ao câu cá. Không còn gì vui thích cho bằng, dù chỉ ngồi giữ lon mỗi giờ cá nhưng tôi lại có dịp vỗ tay cười vang mỗi lần một con cá bị giật treo tòn ten ở lưỡi câu, đang ra sức vùng vẫy... Mỗi lần xuống vườn như vậy, tôi cũng được ăn trái cây tha hồ. Trái cây sai có mùa, nên nhằm mùa nào tôi ăn trái cây mùa nấy. Tôi hay kể về biểu ông bà nội những trái cam, trái quýt mềm ngon ngọt. những trái cây ngọt chất quê mùa. Ông bà thương tôi hơn các anh chị của tôi là thế!... Riêng tôi, tôi thương ông bà tôi hơn, vì tuổi tác của người già nua, lưng còng tóc bạc da mồi. Tôi thương ông bà vì ông bà ban cho tôi tất cả niềm thương, nụ cười hiền từ ấu yếm...

Dưới mái an vui, êm ấm này. Lại có những buổi tối sum họp gia đình, cả nhà cùng quây quần bên ngọn đèn dầu sáng tỏ. Khi nghe ông bà kể chuyện đời xưa, khi bên bàn học ngồi đọc bài ê a, khi tập viết. Và hình ảnh của ông bà tôi ngồi trên bộ Ván cạnh khay trà, miệng nhóp nhép nhai miếng trầu nồng. Hình ảnh của mẹ tôi khoan thai ngồi khâu vá lại những chiếc áo, chiếc quần bị rách; của ba tôi nằm trên chiếc võng, say sưa thả hồn theo khói thuốc rê quện lên mái nhà — Và khi mùa trăng trở về, những đêm vàng trăng mộng miền quê, gia đình ra hiên nhà ngắm trăng hóng gió. Với lứa tuổi hồn nhiên ngây ngô, tôi cùng rủ bạn thơ đùa giỡn trong sân... Khi đã thấm mệt, không thềm đùa nữa, mà đòi ông bà nội kể chuyện cổ tích cho nghe. Ông bà có rất nhiều chuyện cổ tích, chuyện nào cũng hay. Vì vậy mỗi lần chúng tôi đòi kể là có một tựa đề được nêu ra. Ngồi nghe ông bà kể chuyện mà tôi thích thú say sưa vô cùng. Lại thích thú hơn

QUẢ CHANH

Quả chanh ở trên cành
Nhìn đời qua lá xanh
Tưởng lòng người nhân đức
Ai ai cũng hiền lành
Hàng ngày được tưới bón
Chanh hăng hái lớn nhanh
Vỏ căng tròn đầy nước
Khoe mình đã trưởng thành
Người thấy vậy hái xuống
Đựng vào một cái giành
Chanh vui mừng sung sướng
Ngỡ được thưởng công danh
Ai ngờ dùng một cái
Người bỏ ra hai vảnh
Vắt gạn thật hết nước
Rưới vào một bát Canh
Còn cái vỏ khô xác
Vứt xuống bùn hôi tanh
Khi Chanh chợt nhìn thấy
Nỗi buồn dâng móng mên.
Thì than ôi thân phận
Đã bị nát tan tành

— THỎ RỪNG KHI ĐÃ CHẾT
CHÓ NHÀ THẤY BỊ PHANH.

QUỐC BẢO

những lần mẹ tôi nấu chè, rang đậu phộng. Đề cả nhà cùng ăn những bát chè ngon ngọt nấu bằng khoai lang với bí ngô, cùng nhâm nhi những hạt đậu phộng vừa dòn, vừa thơm phưng phức, dưới màu trắng tóa đầy hạnh phúc gia đình. Tôi đã hoàn toàn sống những phút giây êm đềm đó! Mái nhà êm ấm, ông bà, ba mẹ, anh chị em, tất cả tình thương...

... Cho đến bây giờ! Tôi mất đi ngày xưa thân ái; thuở ấu thời của tôi không còn nữa! Chiến tranh đã cướp đi của tôi, chiến tranh đã làm thay đổi cuộc đời của gia đình tôi (? ?...) — Nhưng nào tôi quên được ngày xưa! Làng cũ, mái nhà, vườn rau cây trái, bờ ao... Tôi nhớ mãi những buổi tối sum họp gia đình, nhớ mùi chè khoai lang bí ngô, mùi đậu phộng thơm dòn. Nhớ ánh trăng ngà miền quê, nhớ ông bà nội nay đã mất và những chuyện cổ tích của người kể cho tôi nghe...

Ôi! Ngày xưa thân ái nay còn đâu? Tôi đã mất rồi!!!

LÊ - TRUNG
(Biên Hòa)

Giải trí

TRẢ LỜI CÂU ĐỐ

- 1) Cái gương soi 2) Cái nem
3) Cây cau 4) Tấm ảnh 5) Cây
mía 6) Trái dừa

Ô CHỮ

CHẬU HOA

VŨ KHUÊ HUYỀN

GIẢI ĐÁP NÁT ÓC

BÀI SỐ 1:

Gọi x là số quả bông và y là số người.

— Có y người mỗi người 5 quả thì còn thừa 5 quả, nên ta có phương trình: $x - 5y = 5$ (1)

— Vì có 1 người không có nên với $(y - 1)$ người, mỗi người 6 quả thì vừa hết số quả bông. Vậy ta có

$$\text{phương trình: } x - 6(y - 1) = 0 \quad (2)$$

$$\text{hay } x - 6y = -6 \quad (2)$$

Tóm lại ta phải giải hệ thống phương trình trên để tính x và y :

$$\begin{cases} x - 5y = 5 & (1) \\ x - 6y = -6 & (2) \end{cases}$$

$$-5y - (-6y) = 5 - (-6)$$

$$\text{Suy ra: } y = 11$$

Thay $y = 11$ vào phương trình (4) ta được:

$$x - 5(11) = 5$$

$$x = 5 + 55$$

$$x = 60$$

Vậy: số bông hái được là: 60 quả.

Số người đi hái là: 11 người

BÀI SỐ 2

CHIA TRÂU.

Với 17 con trâu thì không thể nào chia đều theo tỉ lệ $1/2$, $1/3$ và $1/9$ cho mỗi trại được, do đó toàn ban hội tề liền quyết định mượn thêm 1 (một) con trâu trong làng để có tất cả là 18 con trâu xong cứ việc đem chia như sau:

$$\text{Trại thứ I được: } 18 \times 1/2 = 9 \text{ con}$$

$$\text{Trại thứ II được: } 18 \times 1/3 = 6 \text{ con}$$

$$\text{Trại thứ III được: } 18 \times 1/9 = 2 \text{ con}$$

Tổng kết số trâu đã chia cho mỗi trại là:

$$9 + 6 + 2 = 17 \text{ con trâu.}$$

Thế rồi ban hội tề lấy lại con trâu cho mượn kia trả lại cho chủ cũ. Vậy là êm đẹp phải không các bạn?...

BÀI SỐ 3:

MẤY NGƯỜI MẤY LỢN?

Định nghĩa các chữ cần thiết:

TÚC: Tay hay chân.

THỦ: Đầu.

VỈ: Đuôi.

NHỜN: Mắt.

NHỈ: Lỗ tai.

Người thì có 2 tay, 2 chân, 2 lỗ tai, 2 mắt, 1 đầu...

Lợn: 2 tai, 2 mắt, 1 đầu và 4 chân.

Trong đề chỉ thấy « nhất vĩ » là « một đuôi » ta đã suy đoán ra là chỉ có 1 con lợn mà thôi. Bây giờ xem có đúng không nhé!...

Nào: Tứ túc chi thiên: thì có 2 người (4 tay)

Bát túc chi địa: (1 lợn + 2 người = 8 chân)

Tam thủ nhất vĩ: 1 lợn + 2 người: 3 đầu 1 đuôi)

Lục nhỡn lục nhĩ: 1 lợn + 2 người: 6 mắt, 6 tai). Vậy kết cuộc ta chỉ có:

2 người và 1 con lợn béo.

Bài số 4:

ĐONG THẺ NÀO CHO ĐÚNG 5 LÍT NƯỚC?

Cách đong:

1) Lấy đầy thùng 4 dm³

2) Đổ thùng 4 dm³ vào thùng 3 dm³. Như vậy số nước ở thùng 4 dm³ còn lại là 1 dm³.

3) Xong đổ hết nước ở thùng 3 dm³ đi.

4) Chỉ việc đem 1 dm³ nước ở thùng 4 dm³ để sang thùng 3 dm³.

5) Sau hết ta chỉ đổ đầy nước vào thùng 4 dm³ nữa là xong.

Với 4 dm³ nước ở thùng 4 dm³ cộng với 1 dm³ ở thùng 3 dm³ là có ngay 5 dm³ nước hay 5 lít nước để nấu cơm.

TUYẾT THY

(T.V.Đ. Tứ thương dạ vũ)

TRÁI TIM HỒNG

(Tiếp theo trang 23)

Đọc mẫu chuyện, chắc các em cũng như anh và mọi người đều khen cậu bé hết mình, phải không? Đúng, một cậu bé 9 tuổi đã biết bình tĩnh gan dạ đối phó với con quái vật dài gấp 5, mạnh gấp 20 lần mình, cậu đã thắng.

Trước mọi nghịch cảnh, mọi nguy hiểm, các em sẽ phải đầu hàng nếu các em nản chí sợ thua. Nhưng các em nhớ, các em có một trái tim hồng, các em hãy gan dạ dũng cảm, chắc chắn các em sẽ chiến thắng một cách oanh liệt.

Các em nhớ danh ngôn sau đây của thi hào lừng danh nhất nước Pháp:

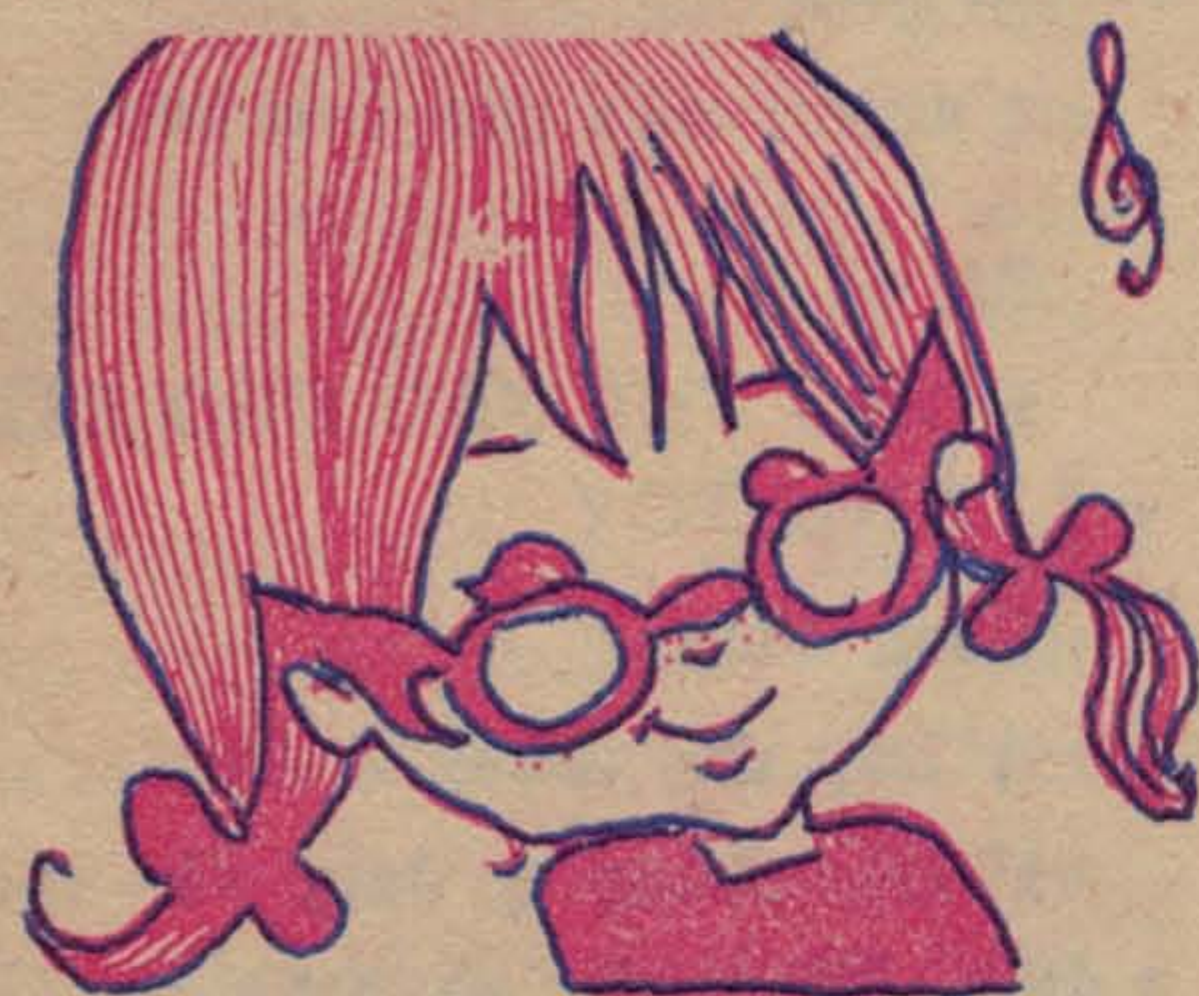
« CHỈ CÓ SỢ THUA
CHẲNG KHI NÀO THẮNG
TRẦN »

LAMARTINE

em học

nhạc

PHẠM ĐỨC HUYỀN
và ANH TUYỀN phụ trách

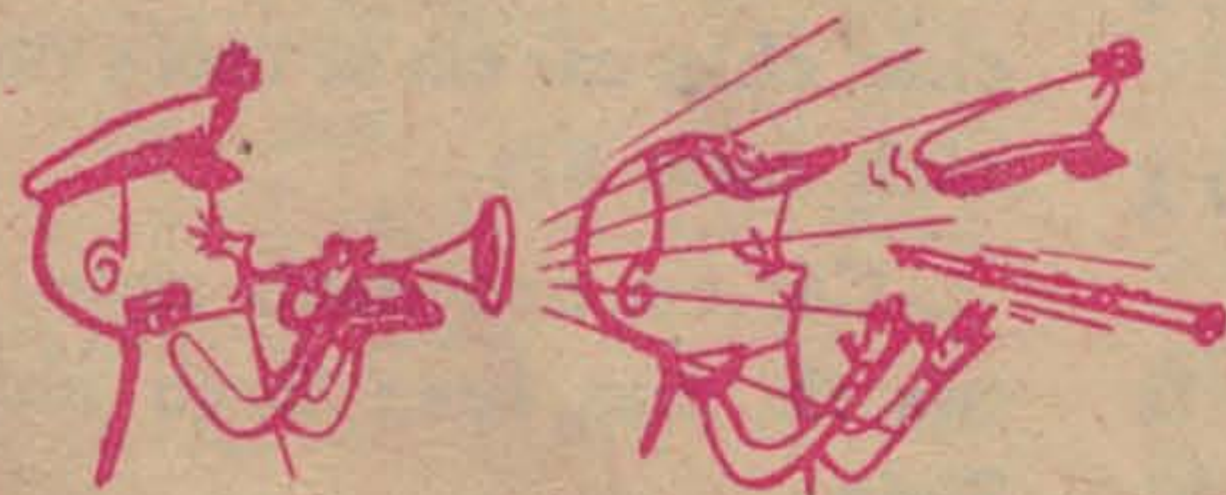
Chào các bồ,

Hà hoan nghênh các bồ đó. Đố các bồ biết lý do tại sao? Hà hoan nghênh vì các bồ đã tham dự chương trình học nhạc một cách rất đông đảo và nhiệt liệt. Nhiều bồ đã biên thư về góp những ý kiến rất hay và hữu ích, Hà cảm động quá và càng thêm hăng say chép bài cho các bồ. Lần trước, Hà đã chép cho các bồ bài học về « Nhịp và Phách ».

Hôm nay, Hà sẽ chép cho các bồ một bài nữa về « cách đánh nhịp bằng tay » theo nhịp 2/4 và thực tập luôn trên một bài hát ngắn, dễ hát, dễ thuộc.

Trong một bài trước, chúng ta đã học về nhịp 2/4 và cách đánh nhịp. Hôm nay chúng ta học thêm nhiều chi tiết nữa về cách đánh nhịp 2/4.

Trong nhịp 2/4, mỗi ô nhịp (hoặc trường canh) tức là giữa hai vạch nhịp, có hai dấu đen, mà hai dấu đen (♩) bằng hai phách. Ta gọi dấu đen thứ nhất là phách 1, dấu đen thứ hai là phách 2, các bồ xem hình vẽ dưới đây :

Các bồ đề ý dòng nhạc trên ở ô nhịp (trường canh) thứ ba và ô nhịp thứ 4 :

— Trong ô nhịp thứ ba, chúng ta thấy có 1 dấu đen (♩) và 2 dấu móc (♪), dấu đen là phách 1 và hai dấu móc sau (giá trị bằng 1 dấu đen) là phách thứ 2.

— Trong ô nhịp thứ tư, chúng ta thấy có một dấu trắng (◯) mà dấu trắng giá trị bằng 2 dấu đen (♩) nên bằng 2 phách.

Muốn đánh nhịp, chúng ta hãy đứng thẳng người, tay đưa lên đánh xuống nhịp nhàng, lòng bàn tay úp xuống. Nhờ đánh nhịp mà chúng ta hát đúng nhịp hơn.

Bây giờ chúng ta bắt đầu tập đánh nhịp 2/4, phách thứ nhất đánh tay xuống ; phách thứ hai hất tay lên.

phách 1

phách 2.

Nào, chúng ta vừa đọc dấu vừa đánh nhịp :

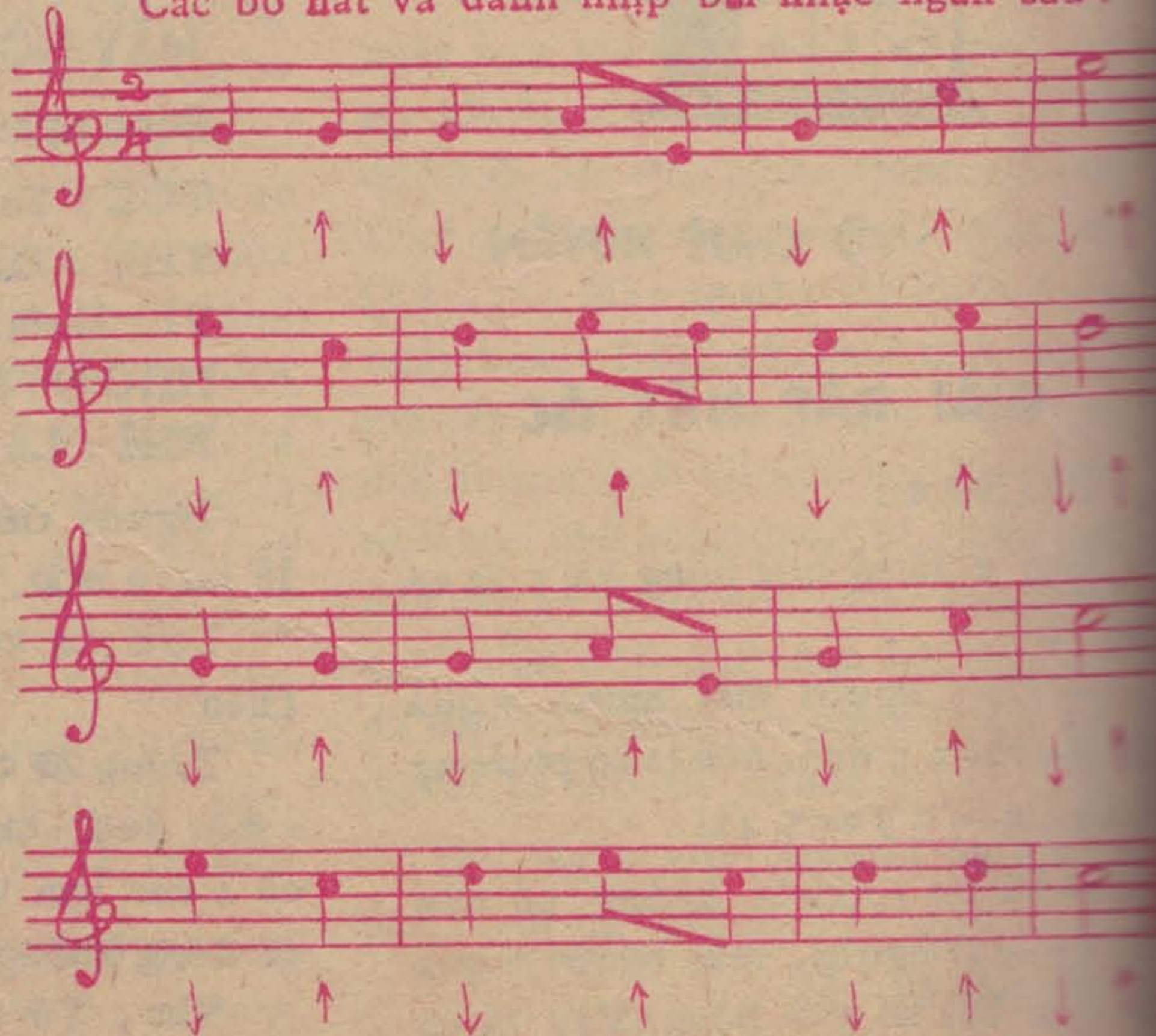
Sol Sol Mi Mi Đồ Đồ Mi Sol —

Điều cần thiết là chúng ta phải kiên tâm tập đúng nhiều lần, các bồ cứ hát đi hát lại câu nhạc trên tay đánh xuống hất lên đều đặn.

Bài của chúng ta hôm nay chỉ có thế, Hà mong các bồ thành công và cùng với Hà say sưa nghiên cứu âm nhạc.

Các bồ hát và đánh nhịp bài nhạc ngắn sau :

Đường lên núi THIÊN MÃ

(tiếp theo)

Ông Mạc Kính vừa đi khỏi được một lát thì Sơn đã gõ cửa. Chị Thu Dung mừng rỡ:

— Kia chú Sơn. Chị đang mong gặp chú đây.

Sơn vội hỏi ngay:

— Bài thơ hôm qua thế nào? Chị đã tìm ra được điều gì mới lạ chưa?

Chị Thu Dung mỉm cười:

— «Độc» được hết rồi. Đó chỉ là kỹ thuật «râu ông nọ cắm cằm bà kia» mà thôi.

— Vậy thì hay quá. Họ nói gì ở trong ấy hả chị.

Chị Thu Dung thuật lại cho nó nghe từ đầu, kể cả những lời suy đoán của ông Mạc Kính. Sơn vỗ tay:

— Nếu như vậy thì em cũng xin góp thêm vào phần công lao của em.

— Ủa! Chú cũng có tin tức gì mới lạ kia à?

Sơn hãnh diện:

— Thì em cũng tập làm phóng viên điều tra kia mà. Như vậy ba câu hỏi mà chị đặt ra đã có lời giải đáp tạm thời. Này nhé: thứ nhất là tập tài liệu bị mất thì là của giáo sư

Vincent, thứ hai là về Tâm quê, thì ông Mạc Kính sẽ cho biết rõ hồ sơ về anh ta, còn thứ ba là công ty ăn loát Hai Cây Dừa... Em kiếm ra được rồi!...

Chị Thu Dung reo lên mừng rỡ:

— Ồ! Thế thì chú này thánh thật. Ở đâu? Nó ra làm sao?

Sơn kể:

— Tối hôm qua sau khi chị đưa em về nhà rồi, em cũng chưa đi ngủ ngay. Tại vì em thắc mắc hoài đến bài thơ phải gió «Bài từ thói xấu tật hư, mới hay còn lắm công tu triệu lăm...»

Chị Thu Dung bật cười:

— Phải rồi bài thơ ấy.... phải gió thật.

— Nhưng em thì không tài ba như chị nên nằm lăm nhằm đọc mà lòng tức anh ách. Sau cùng bức quá em chuồn ra đầu ngõ làm một tô cháo huyết heo!...

Chị Thu Dung cũng lên đầu nó:

— Si! Tưởng tức thì làm gì, chứ chỉ đi soi cháo huyết heo thì ai chả muốn tức...

Sơn mỉm cười:

— Ấy, vậy mà lại có lời Em vừa kêu được tô cháo, chưa kịp soi miếng nào thì tụi chúng nó chạy vô ào ào rủ đi coi đánh lộn.

— Đánh lộn ở đâu?

— Ở... cơ sở ăn loát Hai Cây Dừa!

Chị Thu Dung sững sốt chưa kịp hỏi tiếp thì Sơn đã nói:

— Chị đừng lấy làm lạ. Nói là cơ sở ăn loát vậy thôi, chứ thật ra nó chỉ là một tiệm cơm bình dân! Vâng, em cũng không ngờ mình lại khám phá ra nó một cách bất ngờ như vậy. Đó là một quán cơm lụp sụp ở ngay đầu lối vào khu đồ rác của sở vệ sinh Đô thành. Cái quán không có biển hiệu, không có số nhà nhưng ở mé trước cửa có hai cây dừa nước. Bọn đánh giầy, sửa xe gọi là quán Má Tư Mập. Ở trong giới bán báo em cũng đã nghe thấy nói quán Má Tư Mập một vài lần, nhưng em chưa có dịp tìm tới. Thành

ra em không biết là ở đó có trồng hai cây dừa...

Chị Thu Dung ngắt lời nó:

— Nếu vậy thì chú đoán mò rồi. Hai cây trồng như thế chỉ là một sự tình cờ chứ không phải cứ có hai cây dừa thì đích danh phải gọi là Quán Hai Cây Dừa. Hơn nữa đảng này của người ta là công Ty Ăn Loát Kia mà...

Sơn cãi lại:

— Thì chị đề cho em nói hết đã. Chị có biết máy «Công Ty Ăn Loát» nó ngụ cái ý gì không? Đó là nơi trung tâm phổ biến tin tức cần thiết của Hội Hoa Phù Dung.

Chị Thu Dung «À» lên một tiếng rồi, tiếp lời:

— Vậy thế ăn loát ở đây có nghĩa là truyền tin tức đi nhiều nơi, cũng như người ta in ra nhiều ấn bản...

— Đúng như vậy đấy. Cho nên mặc dầu nó là Quán ăn bình dân Má Tư Mập nhưng hội Hoa Phù Dung lại gọi dấu đi là tông ty ăn loát Hai Cây Dừa!

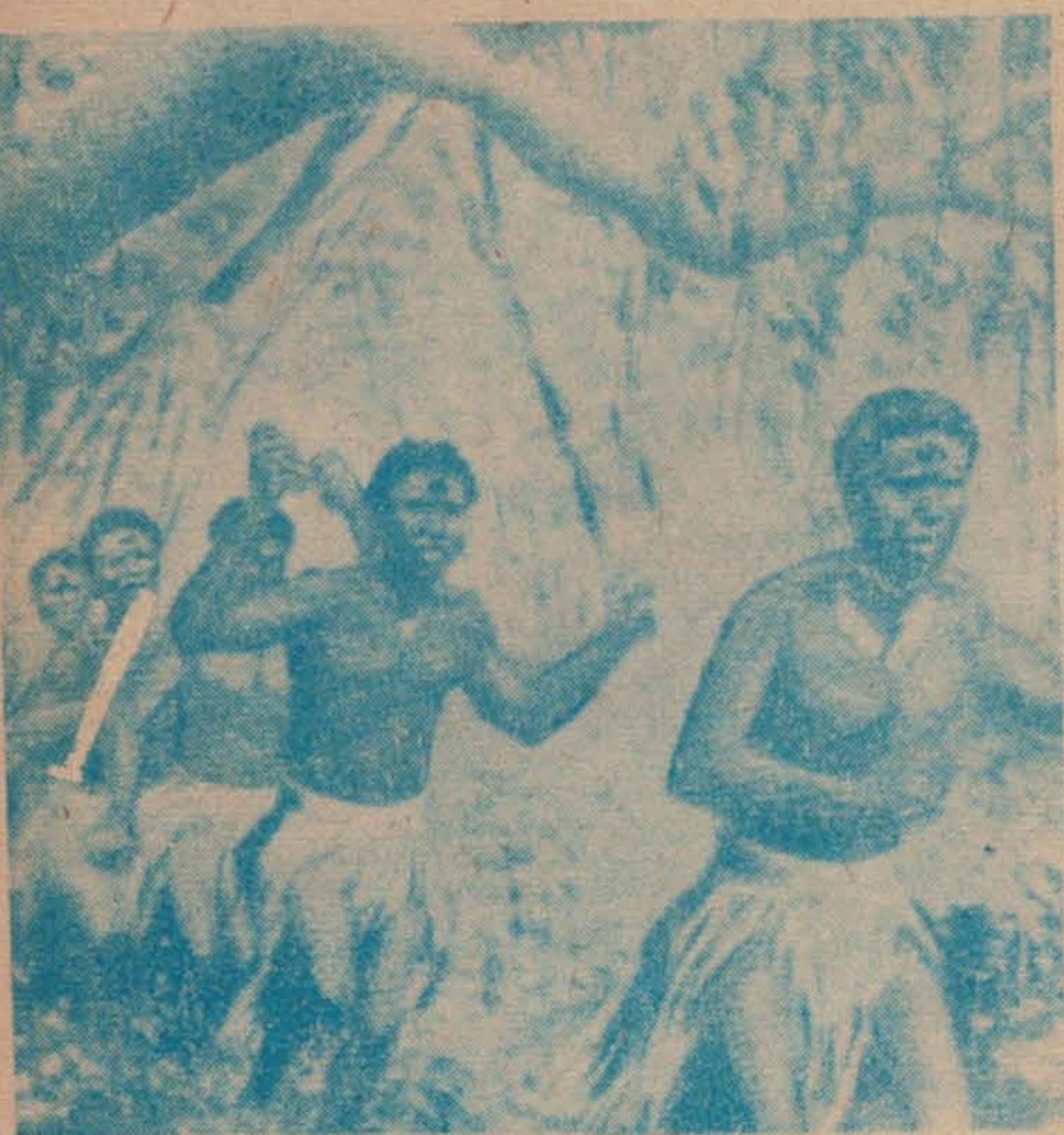
Chị Thu Dung gật đầu:

— Cũng có lý lắm. Nhưng làm sao mà chú có thể khám phá ra điều ấy.

— Đó là do sự tình cờ. Cuộc đánh lộn mà bọn trẻ rủ em đi coi không phải là cuộc đánh lộn giữa hai chú nhóc tí mà lại là của hai phe. Một phe đứng trùm là thằng Bầy Sứt còn phe kia của bọn thằng Hải Thọt, trong đó có một đứa bạn khá thân thiết của em. Vì nghĩ đến bạn, cho nên khi nghe nói tới hai phe đàn trận ở quán Má Tư Mập nên em mới chịu khó chạy hơn ba cây số để tới đó chứng kiến nhân thế xem bạn mình có hề hấn gì không. Nhưng khi tới nơi thì cuộc cờ đã gần tàn. Cả hai bên đã rút lui chỉ vào lại mấy đứa đang lằng lằng cùng với người xem đứng bàn tán. Em «bắt» được mẫu đối thoại của hai người đàn ông ở ngay sau một lùm cây. Nguyên văn thế này:

— Hôm nay có gì «in» không?

(còn nữa)

TIẾNG HÚ

TRÊN ĐỈNH NON CHÀ - HỐC

• VŨ HẠNH •

(Tiếp theo)

Nó thấy ruột quần thất lại, hai dòng nước mắt chảy dài trên má. Nó lê bước lại những chỗ bờ suối dốc cao đảo mắt soi tìm. Không thấy bóng dáng Min Pay đâu cả. Buồn bã, nó ngồi xuống một tảng đá và khóc nghẹn ngào.

Buổi trưa Min Pay nằm thiếp ở một tảng đá ngủ vùi một giấc mê man. Bỗng cơn gió thổi ào ào cây lá khiến nó choàng tỉnh. Nó mở mắt nhìn lên vòm cây xanh nghe tiếng chim hót trong rừng và tiếng suối reo cạnh đấy. Dần dần nó nhớ lại mình đang nằm ở đâu, và ngồi nhồm dậy.

Mặt trời lên đã khá cao. Kha Li đi đã lâu rồi mà không thấy trở lại. Nó cúi nhìn xuống mặt nước trong veo dưới chân tảng đá. Hơi suối mát lạnh xông lên cùng với giấc ngủ vừa rồi làm nó tỉnh. Nó băn khoăn nghĩ đến thằng Kha Li không biết bây giờ đang ở nơi đâu và đang làm gì. Nó đi có yên ổn không, Sa Keo có làm hại đến nó không, bao nhiêu ý nghĩ quanh quẩn làm cho Min Pay rầu rĩ trong lòng. Minh thật là tệ, đã để Kha Li một mình theo lão Sa Keo. Nhưng lúc ban sáng nó đuổi sức hân, không đi nổi mà. Nó đâu có ý tìm chỗ nghỉ ngơi để cho Kha Li khổ sở một mình? Từ xưa đến nay, Min Pay vẫn yêu mến nhiều Kha Li, vẫn quý Kha Li là một người bạn gan dạ, tốt bụng. Nếu không phải là Kha Li rủ nó thì nó đâu dám liều lĩnh theo sau Sa Keo? Tuy vậy thằng bé vẫn thấy bứt rứt trong lòng. Rồi

cơn đói lại còn cào ruột gan của nó. Chắc Kha Li đi như vậy sẽ đói bụng nhiều, mình tìm thứ gì để một lát nữa trở lại nó ăn cho bớt đói lòng. Min Pay nghĩ vậy rồi vội loay hoay leo xuống len lỏi tìm kiếm trong các lùm cây chung quanh. Nó không dám đi quá xa sợ lúc Kha Li trở lại sẽ không thấy nó. Đôi chân của nó vẫn còn nhức mỏi, bước đi run rẩy như một người bệnh mới lành, quanh quẩn một lát nó không tìm được thứ gì có thể lót lòng. Nó bỗng nhớ tới con suối với những kẻ đá rêu xanh. Không ai đến đây bắt cá bao giờ, chắc là có nhiều cá lắm. Min Pay lột đồ, cởi khố đặt lên tảng đá để Kha Li dễ nhận biết rồi nó lội xuống dòng nước mát lạnh. Với sự lạnh lẽo quen thuộc xưa nay, nó men tới gần các hốc bên suối và lặn xuống để tìm tòi các chỗ cá ở. Nơi đây núi cao, quanh năm trời lạnh, cá còn lẩn quẩn trong các hang hốc, đợi trưa nắng ấm mới ra bơi lội và tìm thức ăn cho đến xế chiều. Min Pay thò tay vào trong các ngách ven bờ, chỉ trong một lát đã bắt được nhiều cá vây bạc, nhiều con lớn hơn bàn tay của nó xoè ra. Nó xâu thành hai dọc dài, bỏ lên một cái hốc đá. Đói quá, không thể ở lâu dưới dòng nước lạnh thằng bé vội vã leo lên trên bờ, vừa run lập cập, hai hàm răng đánh bờ cập liên hồi. Nó chạy ra suối ngoài một chỗ nắng rồi mới men theo bờ suối chọn tìm hai cục đá lửa và lột ít vỏ cây khô để làm bùi nhùi. Min Pay mang lại một gốc cây lớn, quơ ít nhánh củi đã khô rồi kẹp bùi nhùi

và đánh vào đá cho lửa toé ra. Nó phải hì hụi một lát khá lâu, mồ hôi tuôn chảy đầm đìa, lửa mới bén cháy, Chốc lát đã có một ngọn lửa đỏ ngon lành, ngấu nghiêng các nhánh củi khô rừng rực. Thằng bé đem từng con cá nướng chín vàng hau rồi đốt mấy nắm lá sim thành than để có chất mặn mà ăn với cá. Ăn hết một sâu đã thấy no ruột, thằng bé treo xâu cá nướng còn lại trên một cành cây dành cho Kha Li, rồi dụi tắt lửa, xuống suối uống một bụng đầy.

Bây giờ tỉnh táo nó lại leo lên tảng đá bề lá lót nằm. Hồi lâu vẫn không thấy bóng Kha Li trở về, nó lại ngồi lên, trong lòng thắc thỏm không yên. Bây giờ trời đã đứng trưa, nắng đỏ chói chang trên những vạt suối không có bóng cây che khuất. Qua những kẻ lá, thằng bé nhìn thấy trời xanh bao la trong suốt ở trên đầu mình. Không thể ngồi yên trong nỗi chờ đợi bồn chồn, nó lại leo xuống, men theo bờ suối đi ngược dòng nước định kiểm trái cây nhấm nháp đỡ buồn.

Đi được một quãng, vừa muốn quay lại thằng bé bỗng nghe mùi thơm xông nức cả mũi. Đó là mùi ổi chín rực. Min Pay đi một quãng nữa bỗng thấy lạc vào trong một rừng ổi bao la lá cây xanh mượt, trái chín từng chùm trĩu xuống sát gần mặt đất. Dời, chim chuyền ăn trái chín vùng bay rần rập, nhiều con muốn sà hẳn vào người nó. Nó đưa tay lên để hái, nhiều khi ngón tay của nó lút sâu vào các trái chín.

(còn nữa)

Cháu LÊ VĂN TỰ (Tam Kỳ).—
Phiếu cháu đề NHT là không
được vì đây chỉ là bút hiệu.
Đã hoàn lại cho cháu đề điều chỉnh lại
đang thời đã gửi TN từ 1 đến 10 ra
cho cháu rồi.

Cháu LÊ CÔNG HOÀNG (Tam
Kỳ) Thẻ của cháu đang làm, không
thất lạc đâu. Ở VN chỉ có 1 vùng
TN mà thôi. Và Bưu điện cũng đã
giao với địa chỉ của Tòa Soạn rồi.
Cháu yên chí nhé.

Cháu NGUYỄN PHAN THANH
(Đà Lạt) Đồng ý với cháu về nhận
bút ấy, nhưng đây không phải lỗi ấn
sáng mà bản chính gửi về như vậy.
Tòa soạn muốn đề nguyên văn nên
không sửa

Em VÕ HỮU PHÚC (Thị Nghe)
Phiếu của em không lạc đâu, khỏi
cần gửi cái khác. Chịu khó chờ vì
việc nhiều quá. Hy vọng em sẽ
nhận được thật sớm.

Em VÕ NGỌC CHUYỀN (Qui
Nhơn) Đã nhận được phiếu và tem
Đã gửi cho em TN số 1.

Cháu TRẦN SƠN (Huế) Đã
gửi TN số 11 cho cháu.

Cháu TRÚC SƠN (Tam Kỳ).—
Trong thẻ đề trống phần bút hiệu,
cháu có thể điền thêm vào. Bài của
cháu tòa soạn đang đọc. TN vẫn có
phần nhấn tin bài nhận được, nhưng
mấy kỳ nay phải gác lại để trả lời
số thư bị ứ đọng. Đất nhà hẹp quá,
mong cháu thông cảm nhé.

Ông PHẠM VĂN TỬ (Saigon)
Xin chân thành cảm tạ lòng quý mến
của ông đối với TN: Các bài của ông
tòa soạn đã nhận được đủ. Về ô
chữ, thay vì dùng ô vuông, xin vẽ
hình thú vật cho vui mắt (như TN
vẫn đăng). Bài Chú lính chì tuy rất
hay nhưng đã được nhiều báo dịch,
sợ đăng lại bị trùng lặp. Mong ông
tiếp tục dành cho tòa soạn sự cộng
tác quý báu của ông, nhất là về Giáng
sinh như trong thư đã đề cập tới.

Em ký tên không rõ (Saigon) —
Vì không có địa chỉ nên không gửi
báo số 1, 2, 3, 4 cho em được. Radio
củ khoai củi đăng trong TN số 1. Cái
tiền nó ở số 14 Ống giấy cứng hình
trụ làm âm quang biểu có thể cắt ra
từ lõi những xúc vại bán ở chợ. Em
đến xạp vại ở chợ hỏi mua hay xin
1 cái cũng được.

Em JIMMY BẢO (Hội Mỹ) —
Đã nhận được bài của em. Tòa soạn
đang đọc. Về sa mạc Sahara, em viết

NHẬT TIẾN CHÂN THÀNH GIỚI THIỆU VỚI ĐỘC GIẢ
THIỆU NHI TOÀN QUỐC MỘT TÁC PHẨM KHÔNG THỂ
THIỆU TRONG MỌI TỦ SÁCH GIA ĐÌNH:

NHỮNG GIỌT MỤC

CỦA KIỀU PHONG LÊ TẮT ĐIỀU

*Cả một thế giới im lặng của đồ vật dưới ngòi bút của tác giả
đã vụt bừng sống với muôn ngàn tâm trạng khi đắm thắm, thiết tha
khi giận hờn, sôi động trong một bối cảnh cực kỳ trong sáng và thơ
mộng. Có thể nói Lê Tắt Điều đã thực sự sáng tạo cho thế giới của
câm lặng những linh hồn, với tất cả đam mê nồng nhiệt của cuộc sống*

hơi sơ sài, có thể làm phong phú
tài liệu hơn nữa được không? Bút
hiệu ĐA SẼU NHÂN nghe sấu quá.
Có thể thay đổi cho hợp với tuổi
Thiếu Nhi được không?

Cháu MỸ DUNG (Gia Định) —
Sẽ lưu ý Bé Hà thêm về mục Em học
nhạc. Dĩ nhiên là TN mời cháu vô
gia đình gặp rồi.

Cháu NGUYỄN HOÀNG
TRANG NGỌC (Gia Định) — Chú
có mặt ở tòa soạn vào mỗi sáng chủ
nhật. Đã tới rồi mà không dám vào
thì thật là uổng công. Con trai gì
mà nhát thế.

Em TRỊNH CÔNG TRUYỀN ?)
Đã nhận được thư của em. Thành
thực cảm ơn em về những lời khen
tặng. Gia đình Thiếu nhi là của
chung các em mà.

Cháu NT và MH (Chợ lớn) chú
rất vui mừng khi thấy hai cháu đã ký
tên chung vào một lá thư. Mong
tình bạn của hai cháu thân thiết và
bền vững mãi mãi nhé.

Em NGUYỄN TỪ TÂM (Hóc-
Môn) Đã nhận được bài của em, tòa
soạn đang đọc.

Cháu HOÀNG KYM (Thủ Đức)
Đã nhận được thư của cháu. Đã
chuyển thắc mắc của cháu qua chú
Bách Khoa.

Em HUỖNH VĂN CÂN (Phú-
Nhuận) Thẻ của em đã gửi đi rồi Em
chờ vài hôm nữa xem sao. Nếu lạc
xin cho tòa soạn biết ngay nhé.

Em VŨ THU ĐÔNG CHÂU
(Saigon) — Đã nhận được thư của
em. Em cứ gửi tiếp nhé.

Cháu TRẦN XUÂN Y (Đà Nẵng)
Tòa soạn rất cảm động khi đọc

những ý nghĩ chân thành của cháu
Đây là phần thưởng tinh thần mà
tòa soạn nhận được sau những giờ
bù đầu mệt mỏi với công việc Các
cô chú trong tòa soạn không mong gì
khác hơn là đem lại cho các cháu một
tờ báo bổ ích Đây là lý do mà Thiếu
Nhi sẽ còn tồn tại lâu dài để hàng
tuần làm bạn với các cháu sau những
giờ học tập. Thân mến.

BÁO DÀI HẠN

Vì tình trạng phát hành báo
không chu đáo, nhiều em ở xa mua
chậm trễ đã không có báo đọc, nên
kể từ nay T.S sẽ bán báo dài hạn
cho em nào muốn có báo thường
xuyên, không bị tình trạng thất
thường số mua được, số không.
Báo phát hành ngày chủ nhật
nhưng tòa soạn sẽ gửi ngay từ
ngày thứ sáu khi tờ báo được
đóng bìa xong Như thế nếu đường
bưu điện không chậm trễ, tới ngày
chủ nhật hay thứ hai là các em
sẽ có báo đọc. Em nào chấp nhận
điều kiện này, xin chép phiếu dưới
đây và gửi về tòa soạn kèm bưu
phiếu đề tên ĐỒ THỊ PHƯƠNG.

PHIẾU MUA BÁO DÀI HẠN

Tên . . . địa chỉ: . . . (ghi
rõ ràng), nhận mua (3 tháng, 6 tháng
1 năm) báo Thiếu Nhi kể từ số . . .
Đính kèm bưu phiếu. . . đồng bạc.

Ghi chú: 3 tháng giá 540 đ, 6 tháng
giá 1080 đ, 1 năm giá 2230 đ (kể cả cước
phí).

BA GIAI ĐOẠN CHUYỂN CHỖ

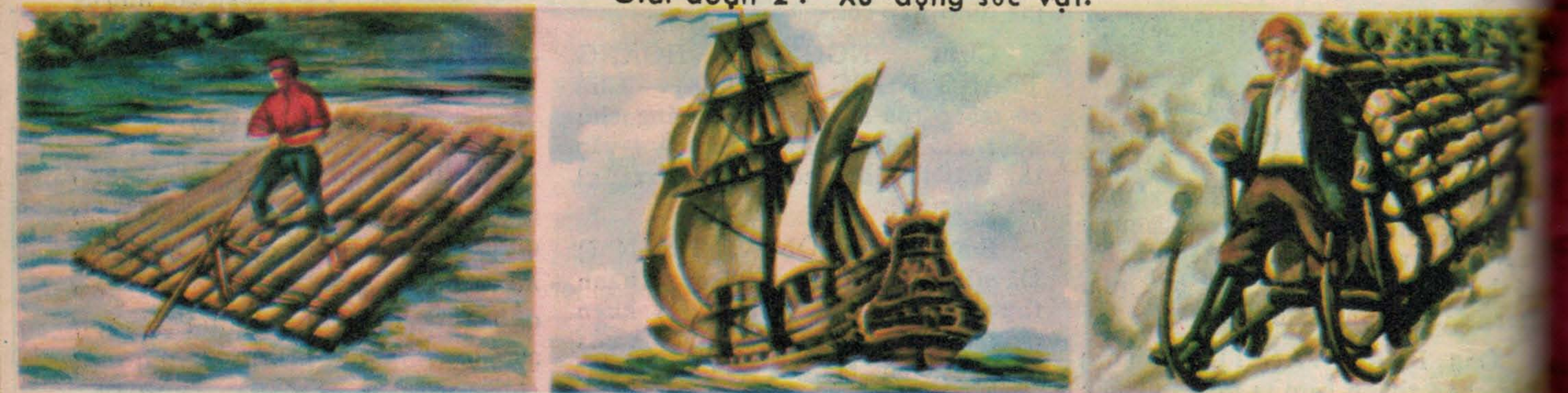
QUA CÁC THỜI ĐẠI

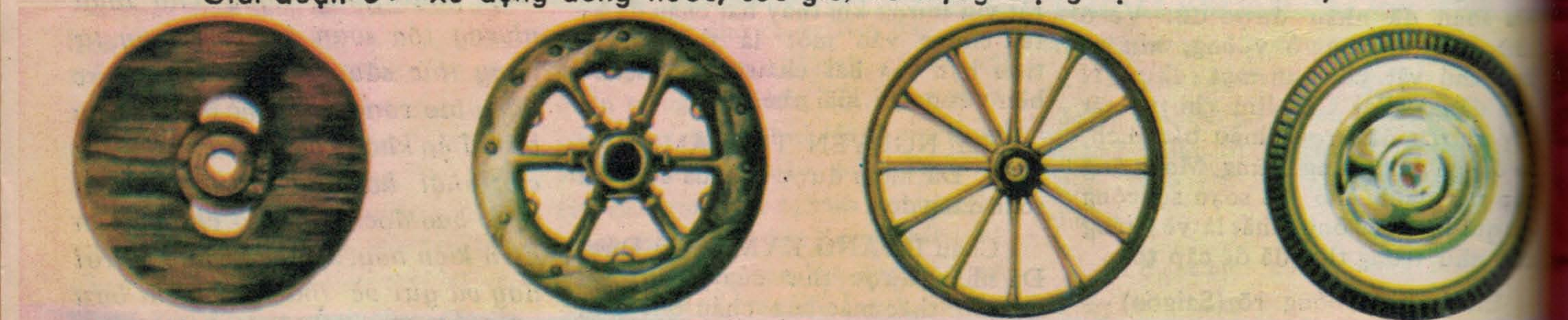
Giai đoạn 1: Sử dụng sức người để chuyển chỗ

Giai đoạn 2: Sử dụng sức vật.

Giai đoạn 3: Sử dụng dòng nước, sức gió, và trọng lượng vật chất để chuyển chỗ.

Tiến trình của những bánh xe qua các thời đại: Bánh xe gỗ đặc — Bánh xe sắt — Bánh gỗ đai sắt — Bánh xe có vỏ ruột bằng cao su.

